

Ridderkerk
Herinrichting De Nes
bestemmingsplan

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Herinrichting De Nes

Ridderkerk

bestemmingsplan

identificatie

identificatiecode:
NL.IMRO.0597.BPRijs2019DeNes-VG01

projectnummer:
059700.20190799

opdrachtleider:
ir. L.C. Snel

planstatus

datum:
05-07-2019
13-12-2019
07-07-2020

status:
concept
ontwerp
vastgesteld

Inhoudsopgave

Toelichting		5
Hoofdstuk 1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Ligging plangebied	7
1.3	Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2	Planbeschrijving	9
2.1	Ruimtelijke context	9
2.2	Herinrichting De Nes	10
Hoofdstuk 3	Ruimtelijk beleidskader	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Rijksbeleid	13
3.3	Provinciaal beleid	13
3.4	Gemeentelijk beleid	17
Hoofdstuk 4	Sectorale aspecten	21
4.1	Inleiding	21
4.2	Milieueffectrapportage	21
4.3	Wegverkeerslawaaï	22
4.4	Bodem	22
4.5	Kabels en leidingen	24
4.6	Externe veiligheid	24
4.7	Bedrijven en milieuhinder	28
4.8	Luchtkwaliteit	28
4.9	Archeologie en cultuurhistorie	30
4.10	Ecologie	31
4.11	Water	33
Hoofdstuk 5	Juridische planbeschrijving	37
5.1	Algemeen	37
5.2	Opbouw regels	37
5.3	De bestemmingen	37
Hoofdstuk 6	Uitvoerbaarheid	39
6.1	Economische uitvoerbaarheid	39
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	39

Bijlagen toelichting		41
Bijlage 1	Archeologisch vooronderzoek	43
Bijlage 2	Ecologische quickscan	45
Bijlage 3	Nota zienswijzen	47

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Ridderkerk heeft op 23 maart 2017 de Waalvisie 2016 vastgesteld. De Nes is in de Waalvisie aangewezen als sleutelplek met de bedoeling om de gronden extensief in te richten als natuur- en recreatiegebied. Op dit moment is de Nes hoofdzakelijk agrarisch in gebruik. De gronden aan de oostzijde worden gebruikt ten behoeve van een paardenstal.

De gemeente heeft delen van de gronden van De Nes in 2018 aangekocht om invulling te kunnen geven aan de Waalvisie. De realisatie van een recreatief gebied met extensieve natuur- en landschapsbeleving past echter niet binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Buitengebied'. De gronden hebben in het vigerende bestemmingsplan de bestemmingen 'Natuur' en 'Agrarisch'. Op basis van de bestemming 'Agrarisch' is ondergeschikte extensieve dagrecreatie al wel mogelijk. Recreatie als hoofdfunctie is niet mogelijk. Vandaar dat de gewenste ontwikkeling door middel van dit bestemmingsplan met bijbehorende onderzoeken juridisch-planologisch mogelijk wordt gemaakt.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Ridderkerk. Het gebied ligt ten oosten van de Ring Rotterdam Zuid waar de A16 onderdeel van uitmaakt. Ten noorden van het plangebied ligt de Pruimendijk en ten zuiden van het plangebied de Waal. De exacte begrenzing van het plangebied wordt gevormd door het water ten noorden en westen van het plangebied. Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door de gronden die toebehoren aan het Zorgcentrum de Nes. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door de toegangsweg naar het Zorgcentrum vanaf de Pruimendijk. In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1 Ligging plangebied

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 komt de ruimtelijke analyse van het gebied aan de orde. Vervolgens geeft hoofdstuk 3 een samenvatting van het actuele beleidskader dat relevant is voor het plangebied. In hoofdstuk 4 worden de relevante milieuaspecten en de overige onderzoeken beschreven. Een toelichting op de juridische regeling van het plan is opgenomen in hoofdstuk 5. Ten slotte gaat hoofdstuk 6 in op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Ruimtelijke context

Beschrijving omgeving plangebied

Geschiedenis

De herontwikkeling van een groot deel van De Nes biedt antwoord op de grote maatschappelijke vraag naar meer terreinen voor openluchtrecreatie. De nadruk ligt op rustige recreatievormen zoals wandelen, gecombineerd met recreatievormen op het water zoals kanoën en tevens natuurontwikkeling. Door De Nes te ontwikkelen kan het oorspronkelijke eilandkarakter weer terug gebracht worden. Door het meanderen van de Waal heeft de oude rivierarm ten noorden van De Nes zijn functie als hoofdloop van de rivier verloren en is vroeger langzaam een eiland ontstaan. Deze waterverbinding is in de vorige eeuw nog lang als griend in gebruik geweest maar later is deze doorgang gedempt met bagger uit de Waal. In combinatie met de aanleg van de A16 heeft dit ervoor gezorgd dat veel van de oude karakteristiek langzaam is verdwenen.

Huidige situatie

Ten noorden van het plangebied slingert het historische lint de Pruimendijk. Vanwege de landbouwkundige verkaveling en planologische/functionele diversiteit oogt het omliggende gebied deels wat rommelig. In het gebied staat agrarisch grondgebruik voorop; in sommige gevallen recreatief (mede-)gebruik. Het overgrote deel van het plangebied is momenteel in gebruik als akkerland. Aan de oostzijde is sprake van weiland. Ruimtelijke kwaliteit wordt hier gewaarborgd door het gebied open te houden. Dit is de reden dat het gebied is bedoeld voor grondgebonden landbouw en uitbreiding van niet-agrarische bedrijvigheid en kassen niet is toegestaan.

Figuur 2.1 Plangebied gezien vanaf bovenaf (bron: Luchtfoto Kadaster Nederland)

Waalvisie

In aanvulling op de historie en de bijzondere eigenschappen van de Waal is in opdracht van de Landschapstafel IJsselmonde een Waalvisie opgesteld voor de verschillende gemeenten rondom de Waal. Op 23 maart 2017 is de Waalvisie door de gemeenteraad van Ridderkerk vastgesteld. In de Waalvisie is een breed palet aan ambities en projecten benoemd die de Landschapstafel de komende jaren wil oppakken. Eén van deze ambities is de herinrichting van De Nes. Er is de wens om een nieuwe vaarverbinding te realiseren, wandelpaden te maken zodat het voor iedereen een prettig gebied is en om beplanting toe te voegen. De sleutelplek ligt centraal in het Waalgebied temidden van een rijke geschiedenis en nieuwe ontwikkelingen wat de plek uitermate geschikt maakt als uitvalsbasis voor recreatieve activiteiten.

2.2 Herinrichting De Nes

Funcities

De Nes zal recreatief worden ingericht met extensieve natuur- en landschapsbeleving. De ontwikkeling bestaat uit verschillende onderdelen (zie figuur 2.2):

- het verbreden/verleggen van de reeds bestaande sloot aan de oostzijde;
- het realiseren van bosplantsoen aan de noord- en westzijde;
- het aanleggen van wandelpaden in de vorm van halfverharding en in de vorm van graspaden;
- het aanleggen van één paddepoel;
- aanleg van een duiker ten zuid-oosten van het perceel;
- het planten van solitaire bomen.
- in het plan is de mogelijkheid opgenomen een schuilhut te realiseren ten behoeven van het houden van dieren voor begrazing;
- het meest zuid-oostelijke deel van de sloot wordt gedempt;
- aanleg van een onderhoudsbrug aan de westzijde met een doorvaarthoogte van 1,15m.

Figuur 2.2 Weergave beoogde inrichting plangebied

Ontsluiting en parkeren

De ontsluiting van het gebied vindt plaats via het bestaande wegennetwerk. Aan de westzijde is het gebied bereikbaar voor onderhoudsverkeer door middel van een nieuw aan te leggen brug. Voor deze brug wordt een minimale doorvaarthoogte gegarandeerd van 1,15 meter. Aan de oostzijde kan het recreatie-eiland vanaf de Pruimendijk worden bereikt via het karakteristieke Neslaantje richting het zorgcentrum. Aan deze zijde wordt het water middels een duiker verbonden.

Vanwege het extensieve recreatieve karakter van het gebied en het beoogde gebruik door omwonenden worden geen bezoekersparkeerplaatsen gerealiseerd. De bereikbaarheid van het eiland met de fiets en te voet is goed.

Paardenstal Pruimendijk

Recentelijk is een ruimtelijke procedure gevolgd voor de sloop van twee oude paardenstallen en een stalen zeecontainer aan de Pruimendijk in de noordoosthoek van het plangebied. Ten behoeve van de beschreven recreatieontwikkeling heeft de gemeente Ridderkerk ingestemd met het vervanging van de bebouwing door één nieuwe stal. De rommelige bebouwing maakt daarmee plaats voor één kwalitatief hoogwaardig gebouw dat is ingepast in de omgeving. De paardenstal heeft een hobbymatig karakter met maximaal zes paarden. Daarnaast is de paardenbak verkleind naar 20 bij 40 meter. De omgevingsvergunning voor deze ontwikkeling is verleend op 5 maart 2019. De ontwikkeling is in dit bestemmingsplan meegenomen om het hele gebied van een passende regeling te voorzien.

Ook is in het plan de mogelijkheid opgenomen om een schuilstal te realiseren onder bepaalde voorwaarden. Een van die voorwaarden is dat de schuilstal landschappelijk wordt ingepast in de omgeving.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijk beleidskader

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van het voor het plangebied relevante vigerende ruimtelijke beleidskader. Daarbij is van belang dat het initiatief kleinschalig van aard is en dat het raakvlak met zowel rijksbeleid als provinciaal beleid zeer beperkt is. Met de herinrichting van De Nes wordt aangesloten op de regionale en gemeentelijke ambities om het recreatieve karakter rond de Waal te versterken.

3.2 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) (maart 2012)

Het rijksbeleid voor de ruimtelijke ordening is vastgelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). In de SVIR schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het Rijk laat de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies en kiest voor een selectieve inzet van rijksbeleid op 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk voor de resultaten. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. De belangen zijn vertaald in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Barro (voorheen AMvB Ruimte) is op 30 december 2011 in werking getreden. Het Barro stelt niet alleen regels omtrent de 13 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, maar stelt ook regels die in bestemmingsplannen moeten worden opgenomen.

Toetsing rijksbeleid

Het SVIR en het Barro bevatten geen relevante passages voor de herontwikkeling van het plangebied. Wel kan worden gesteld dat de ontwikkeling past binnen het (actuele) beleid om de stadsranden en groene gebieden tussen de steden in te richten voor natuur en recreatie.

3.3 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Zuid-Holland (geconsolideerde versie april 2019)

Het Omgevingsbeleid van Zuid-Holland omvat al het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. Het bestaat uit twee kaderstellende instrumenten: de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. De voor dit plan relevante beleidsuitgangspunten uit de visie worden hierna behandeld.

Stedelijke ontwikkelingen binnen bestaand stads- en dorpsgebied

De provincie zet in op het beter benutten van het bestaand stads- en dorpsgebied. Beter benutten van de bebouwde ruimte krijgt ruimtelijk invulling door verdichting, herstructurering en binnenstedelijke transformatie. Indien een gemeente een ruimtelijke ontwikkeling wil realiseren, wordt de Ladder voor duurzame verstedelijking doorlopen.

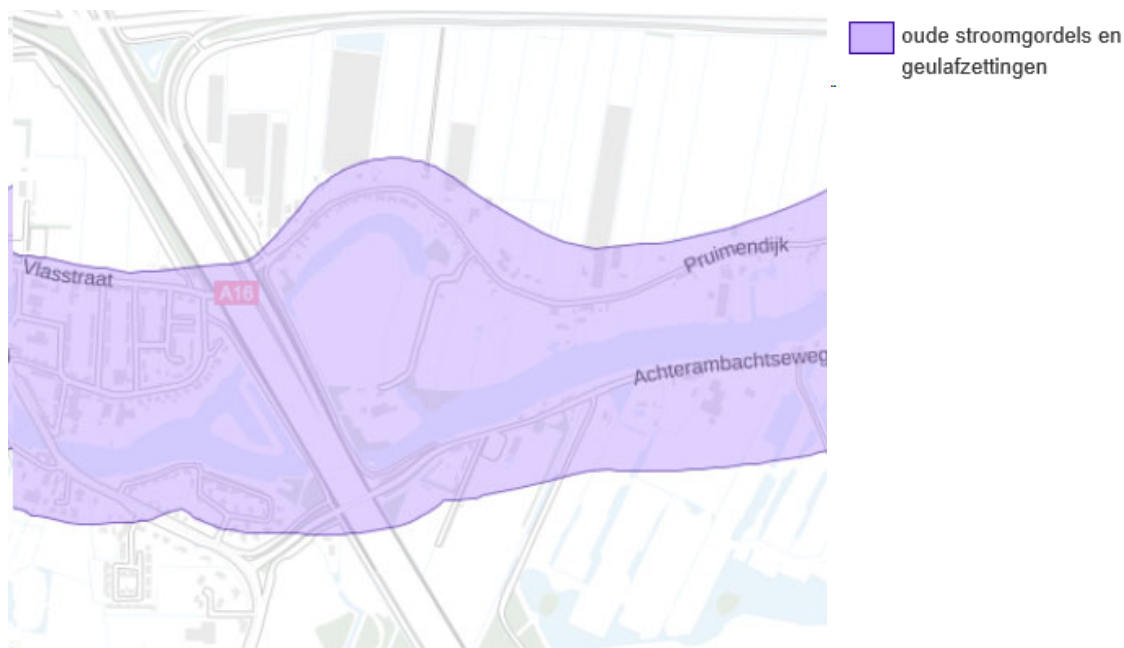
Behoud en versterking ruimtelijke kwaliteit

De provincie geeft richting en ruimte aan een optimale wisselwerking tussen ruimtelijke ontwikkelingen en gebiedskwaliteit. In de gehele provincie, zowel in het stedelijk gebied als in het landelijk gebied, beoogt het kwaliteitsbeleid een 'ja, mits-beleid': ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, met behoud of versterking van de ruimtelijke kwaliteit (waarborg ruimtelijke kwaliteit). In de visie wordt hiervoor verwezen naar de kwaliteitskaart.

De provincie onderscheidt vier lagen: de ondergrond, cultuur- en natuurlandschappen, stedelijke occupatie en beleving. Deze zijn allen van toepassing op het projectgebied, behalve de stedelijke occupatie.

Laag van de ondergrond

Zoals in figuur 3.1 te zien is, ligt het plangebied in 'bijzonder reliëf – oude stroomgordels en geulafzettingen'. Deze gebieden hebben een hogere ligging, waardoor ze aantrekkelijk waren voor (pre)historische bewoning en van grote archeologische en aardkundige waarde kunnen zijn. Daarnaast houden zij de ontstaansgeschiedenis van het landschap leesbaar. In deze gebieden richt de provincie zich op het behouden van onregelmatige patronen en reliëf en het, waar mogelijk, meer herkenbaar maken van de archeologische van de structuren in het gebied bij nieuwe ontwikkelingen.

Figuur 3.1 Laag van de ondergrond (bron: provincie Zuid-Holland)

Laag van de cultuur- en natuurlandschappen

Het plangebied maakt eveneens onderdeel uit van een 'zeekleipolder' (zie figuur 3.2). Hierin bevinden zich kreek, zoals de kreek ten noorden van het plangebied, welke structurerend zijn. Ontwikkelingen dienen in het gebied bij te dragen aan het versterken van karakteristieke kenmerken, zoals die van de eilanden, en de verschillen daartussen. Daarnaast dienen ontwikkelingen te passen bij de maat en schaal van de dijk en is de wens om de deltawateren (aan de rand van eilanden) een herkenbaar patroon van opwas- en aanwasolders te laten behouden. Tevens dienen ontwikkelingen de dijk en de kreek als herkenbare structuurdragers te versterken, dient bebouwing geconcentreerd te zijn en dient het contrast tussen de binnendijkse polders en buitendijkse natuur te worden behouden.

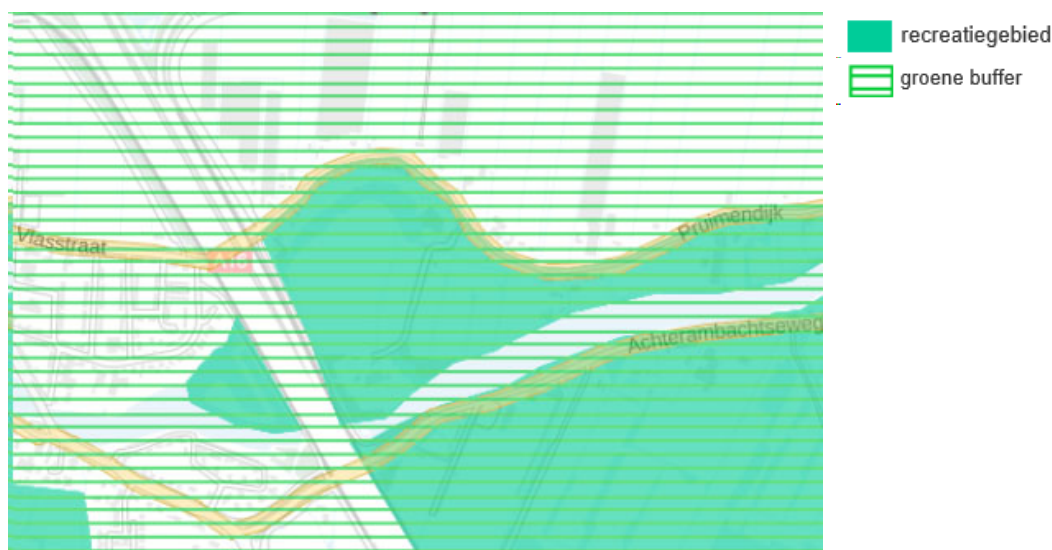

Figuur 3.2 Laag van de cultuur- en natuurlandschappen (bron: provincie Zuid-Holland)

Laag van de beleving

Zichtbaar in figuur 3.3 is dat het plangebied zich bevindt in de overgang van de stad naar het buitengebied. In deze gebieden vindt vaak recreatie plaats, aangezien de gebieden een openbaar parkkarakter hebben en de aantrekkelijkheid van de provincie vergroten. De inrichting hiervan is verbonden met de Zuid-Hollandse kwaliteiten. Ontwikkelingen dienen hier de diversiteit in de ruimtelijke inrichting tussen de verschillende recreatie- en groengebieden te vergroten. Daarnaast verbinden recreatieve routes het groen en water met de stad, dienen ontwikkelingen bij te dragen aan de kwaliteit ter plaatse en de samenhang tussen het groen in de stad en buiten de stad en is (her)inrichting gebaseerd op: de ligging van het stedelijk weefsel, de recreatievraag, de landschappelijke kenmerken en de ligging ten opzicht van het groen in de stad. Tot slot dienen ontwikkelingen de openbaarheid van recreatiegebieden te behouden.

Ook is het gebied gelegen in 'de groene buffer', een gebied met een relatief beperkte omvang tussen de stad en niet verstedelijkt landschap. De afwezigheid van verstedelijking dient te worden behouden of versterkt. In het gebied vinden geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen plaats en dragen nieuwe ontwikkelingen bij aan de recreatieve gebruiks- en belevingswaarde en het contrast met het stedelijk gebied.

Figuur 3.3 Laag van de beleving (bron: provincie Zuid-Holland)

Omgevingsverordening Zuid-Holland (geconsolideerde versie april 2019)

De Omgevingsverordening Zuid-Holland is vastgesteld in samenhang met de Omgevingsvisie en het Programma ruimte. De visie bevat de hoofdzaken van het ruimtelijk beleid en het mobiliteitsbeleid van de provincie Zuid-Holland. Het ruimtelijk beleid is uitgewerkt in het Programma Ruimte. De verordening is vastgesteld met het oogmerk van doorwerking van een deel van het ruimtelijk beleid en bevat daarom regels voor bestemmingsplannen en daarmee gelijkgestelde ruimtelijke plannen.

De verordening bevat regels ten aanzien van een aantal belangrijke ruimtelijke onderwerpen, zoals kantoren, bedrijventerreinen, glastuinbouw- en bollenteeltgebied, archeologie en provinciale vaarwegen. Voor de beoogde herontwikkeling zijn de volgende artikelen uit de Omgevingsverordening relevant.

Artikel 6.9 Ruimtelijke kwaliteit

1. Een omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, onder de volgende voorwaarden ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit:
 - a. de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de bestaande gebiedsidentiteit, voorziet geen wijziging op structuurniveau, past bij de aard en schaal van het gebied en voldoet aan de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart (inpassen);
 - b. als de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de bestaande gebiedsidentiteit, maar wijziging op structuurniveau voorziet (aanpassen), wordt deze uitsluitend toegestaan mits de ruimtelijke kwaliteit per saldo ten minste gelijk blijft door:
 - zorgvuldige inbedding van de ontwikkeling in de omgeving, rekening houdend met de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart; en;
 - het zo nodig treffen van aanvullende ruimtelijke maatregelen als bedoeld in het derde lid;
 - c. als de ruimtelijke ontwikkeling niet past bij de bestaande gebiedsidentiteit (transformeren), wordt deze uitsluitend toegestaan mits de ruimtelijke kwaliteit van de nieuwe ontwikkeling is gewaarborgd door:
 - een integraal ontwerp, waarin behalve aan de ruimtelijke kwaliteit van het gehele gebied ook aandacht is besteed aan de fysieke en visuele overgang naar de omgeving en de fasering in ruimte en tijd, alsmede rekening is gehouden met de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart; en
 - het zo nodig treffen van aanvullende ruimtelijke maatregelen zoals bedoeld in het derde lid.

Lid 2 tot en met 6 zijn in dit geval niet relevant omdat sprake is van 'inpassen' en de projectlocatie niet ligt in een gebied met een beschermingscategorie.

Artikel 6.10 Stedelijke ontwikkelingen

1. Een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende eisen:
 - a. de toelichting van het bestemmingsplan gaat in op de toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking overeenkomstig artikel 3.1.6, tweede, derde en vierde lid van het Besluit ruimtelijke ordening;
 - b. indien in de behoefte aan de stedelijke ontwikkeling niet binnen bestaand stads- en dorpsgebied kan worden voorzien en voor zover daarvoor een locatie groter dan 3 hectare nodig is, wordt gebruik gemaakt van locaties die zijn opgenomen in het Programma ruimte.

Toetsing provinciaal beleid

De wijzigingen die onderhavig plan mogelijk maken zijn allen passend binnen de omgevingsvisie. De ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt en met de herontwikkeling van het gebied wordt nadere invulling gegeven aan de aanduiding 'recreatie'. De Nes krijgt weer haar oude karakter van een eiland terug, passend in het karakter van de 'groene buffer'.

De functieverandering wordt niet als een stedelijke ontwikkeling gezien. Er wordt namelijk geen nieuwe bebouwing mogelijk gemaakt maar alleen meer ruimte gecreëerd voor extensieve recreatie. Een functie die passend is binnen het gebied rondom de Waal en past bij de aard en schaal van het landschap ('inpassen'). De herontwikkeling van de landbouwgrond zorgt voor een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit waarbij rekening is gehouden met inpassing in het landschap zoals deze is bedoeld volgens de kwaliteitskaart.

3.4 Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie Ridderkerk 2035

De gemeente Ridderkerk heeft op 14 september 2017 de Omgevingsvisie Ridderkerk 2035 vastgesteld. Deze visie geeft kaders voor het beleid en richting aan ontwikkelingen tot 2035. Ingezet wordt op het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Als kernwaarden worden genoemd:

- sterke wijken, goed verbonden;
- groen-blauwe oase;
- kloppend hart.

Naast de overkoepelende opgaven 'naar een duurzame gemeente' en 'gezondheid' zijn voor elke kernwaarde opgaven geformuleerd. Het groen-blauwe raamwerk kan robuuster worden gemaakt, verder worden uitgebreid en gedifferentieerd. Om dit te realiseren, wordt onder andere ingezet op meer recreatie, groen en wonen langs de rivieren. Verwezen wordt naar de Waalvisie waarin sleutelplekken zijn aangewezen, waardoor de aantrekkelijke kwaliteiten van de Waaloever worden beschermd en benut.

Waalvisie

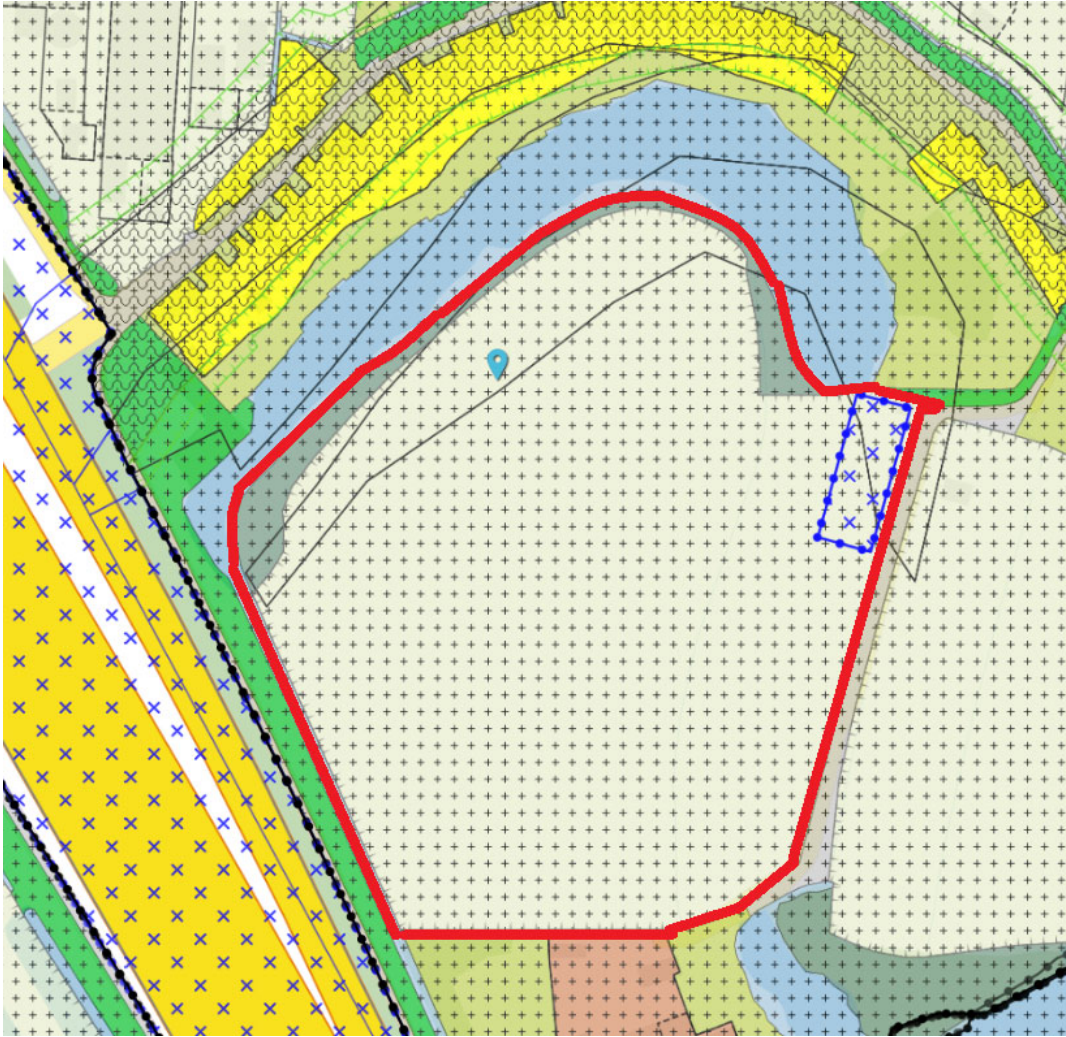
Zoals aangegeven in paragraaf 2.1 is de Waalvisie op 23 maart 2017 door de gemeenteraad vastgesteld. In de Waalvisie is De Nes opgenomen als sleutelplek waar de potentie ligt voor een nieuwe vaarverbinding, het toevoegen van wandelpaden en het toevoegen van beplanting. Als kwaliteiten worden genoemd de landelijkheid, oorspronkelijkheid en het Neslaantje.

Figuur 3.4 De Nes (bron: Waalvisie)

Bestemmingsplan 'Buitengebied'

Ter plaatse van het plangebied geldt bestemmingsplan 'Buitengebied', welke is vastgesteld op 30 juni 2016. Voor de locatie gelden de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Natuur'. Tevens zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Archeologie 6' van toepassing op delen van het plangebied. Daarnaast vigeert de gebiedsaanduiding 'overige zone - polder oud reyerwaard, rijsoord / geerlaan west, bolnes zuid, oostendam'.

Figuur 3.5 Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Buitengebied'

De ruimtelijke procedure die recentelijk is gevolgd voor de nieuwe paardenstal met paardenbak is in de rechterbovenhoek van figuur 3.5 in blauw aangegeven.

Toetsing gemeentelijk beleid

De herinrichting van De Nes is niet mogelijk op basis van het geldende bestemmingsplan, maar is wel in overeenstemming met het gemeentelijk beleid. Het is van toegevoegde waarde voor het recreatiegebied rond de Waal, zowel wat betreft beleving van de natuur als natuurbeheer. In de Waalvisie is de locatie opgenomen als sleutelplek waarin eveneens een recreatieve invulling is beoogd.

Hoofdstuk 4 Sectorale aspecten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de sectorale aspecten beschreven die voor dit bestemmingsplan relevant zijn. De resultaten en conclusies van de onderzoeken zijn per aspect opgenomen in de betreffende paragraaf.

4.2 Milieueffectrapportage

Toetsingskader

In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het omgevingsvergunning planmer-plichtig, projectmer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast dient het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Onderzoek en conclusie

In het Besluit milieueffectrapportage is opgenomen dat de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject mer-beoordelingsplichtig is in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 100 hectare of meer of een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat (Besluit milieueffectrapportage, Bijlage onderdeel D11.2).

De beoogde ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een recreatief gebied zonder bebouwing. Er is geen sprake van een stedelijke ontwikkeling. Voor de vervanging van de stallen in de noordoosthoek van het plangebied en de aanpassing van de paardenbak is reeds vergunning verleend (5 maart 2019). Voor de onderbouwing wordt verwezen naar de ruimtelijke onderbouwing 'Pruimendijk ong. te Ridderkerk'.

Gelet op de kenmerken van het plan zoals het kleinschalige karakter in vergelijking met de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r., de plaats van het plan en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Dit blijkt ook uit de verschillende milieuaspecten zoals deze in de volgende paragrafen zijn opgenomen. Voor dit bestemmingsplan is dan ook geen mer-procedure of mer-beoordelingsprocedure noodzakelijk conform het Besluit m.e.r.

4.3 Wegverkeerslawaai

Toetsingskader

Langs alle wegen - met uitzondering van 30 km/h-wegen en woonerven - bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidzones waarbinnen de geluidhinder vanwege de weg getoetst moet worden. De breedte van de geluidzone is afhankelijk van het aantal rijstroken en van binnen- of buitenstedelijke ligging. Op basis van jurisprudentie dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook bij 30 km/h-wegen de aanvaardbaarheid van de geluidbelasting te worden onderbouwd.

Onderzoek en conclusie

Met dit bestemmingsplan worden geen nieuwe geluidgevoelige functies mogelijk gemaakt. Tevens worden geen nieuwe wegen of aanpassingen aan wegen mogelijk gemaakt waarbinnen bestaande geluidgevoelige functies liggen. De ontwikkeling zelf veroorzaakt zelf ook geen geluid (extensieve recreatie). Akoestisch onderzoek naar wegverkeerslawaai kan daarom achterwege blijven.

4.4 Bodem

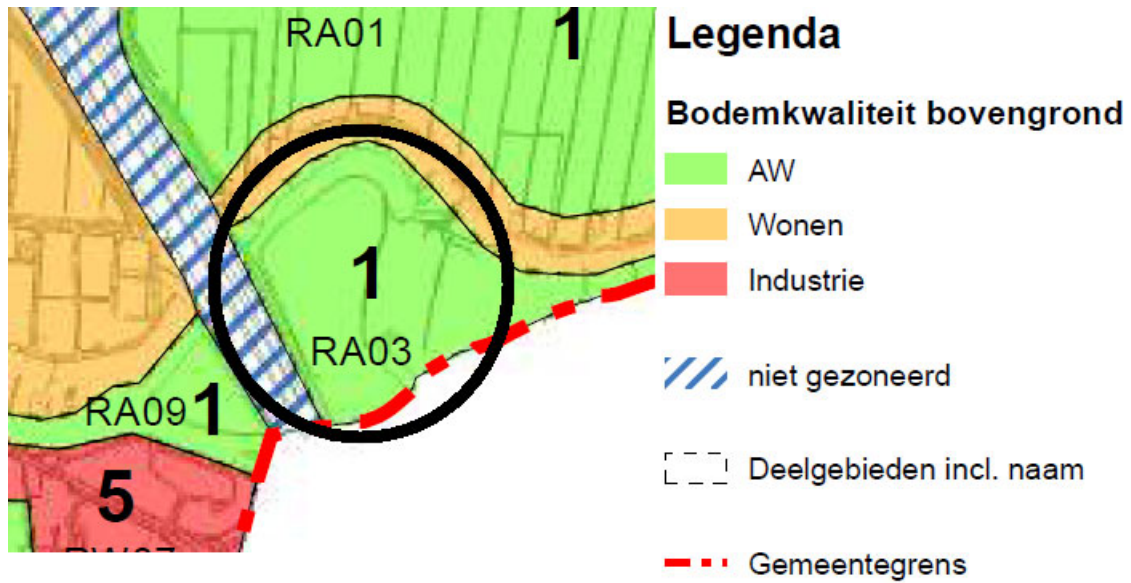
Toetsingskader

Op grond van het Bro dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden vastgesteld of er sprake is van een saneringsnoodzaak. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Voor een nieuw geval van bodemverontreiniging geldt, in tegenstelling tot oude gevallen (voor 1987), dat niet functiegericht maar in beginsel volledig moet worden gesaneerd.

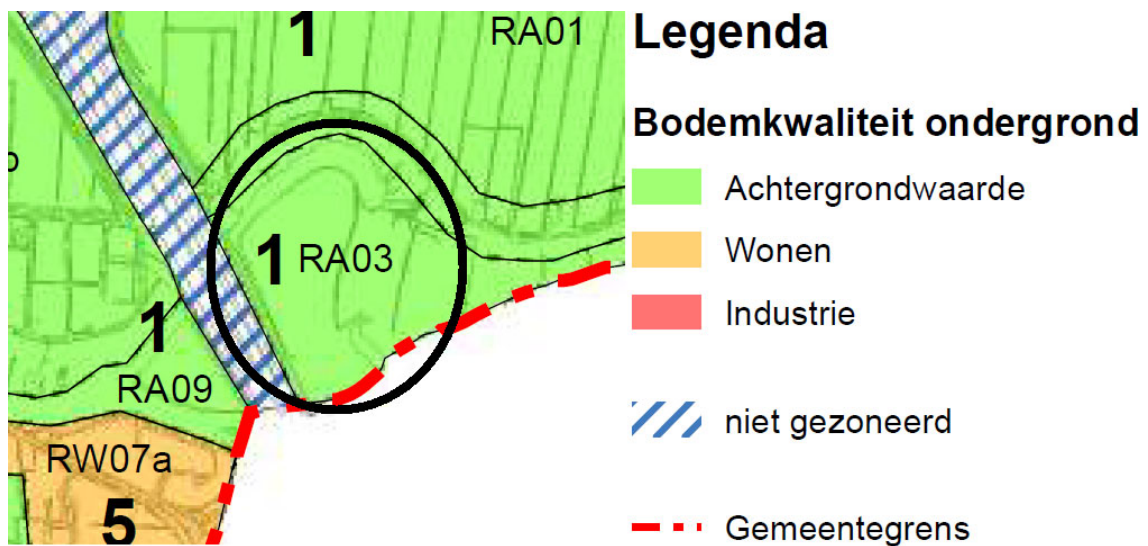
Onderzoek en conclusie

In geval van een functiewijziging dient een verkennend bodemonderzoek te worden uitgevoerd naar de bodemgesteldheid in het plangebied. Echter wordt er op de gronden geen nieuwe bebouwing gerealiseerd. Ook zullen bezoekers niet langdurig in het plangebied verblijven. In het gebied zal namelijk extensieve recreatie gaan plaatsvinden.

Er worden een aantal watergangen gegraven/verbreed waarbij grond vrijkomt. Deze grond zal echter worden hergebruikt om een naastgelegen gedeelte op hoogte te brengen. Dit kan op basis van de bodemkwaliteitskaart (zie figuur 4.1 en 4.2).

Figuur 4.1 Uitsnede bodemkwaliteitskaart bovengrond (bron: www.ridderkerk.nl)

Figuur 4.2 Uitsnede bodemkwaliteitskaart ondergrond (bron: www.ridderkerk.nl)

Uit figuur 4.1 en 4.2 blijkt dat de gronden op de boven- en ondergrond alleen een achtergrondwaarde hebben. Hierdoor zijn ze geschikt voor alle functies waaronder functies zoals wonen. De bodemkwaliteit is voldoende voor de beoogde functie, extensieve recreatie. Ter bevestiging van het voorgaande wordt nog een indicatief onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van puin in de oevers van de te verbreden sloot.

4.5 Kabels en leidingen

Toetsingskader

Planologisch relevante leidingen en hoogspanningsverbindingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. Planologisch relevante leidingen zijn leidingen waarin de navolgende producten worden vervoerd:

- gas, olie, olieproducten, chemische producten, vaste stoffen/goederen;
- aardgas met een diameter groter of gelijk aan 18”;
- defensiebrandstoffen;
- warmte en afvalwater, ruwwater of halffabricaat voor de drink- en industriewatervoorziening met een diameter groter of gelijk aan 18”.

Onderzoek en conclusie

In de paragraaf externe veiligheid is ingegaan op de in de omgeving van het plangebied aanwezige risicorelevante leiding. Met eventueel aanwezige overige planologisch gezien niet-relevante leidingen (zoals rioolleidingen, leidingen nutsvoorzieningen, drainageleidingen) in of nabij het plangebied hoeft in het bestemmingsplan geen rekening te worden gehouden.

4.6 Externe veiligheid

Toetsingskader

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten te worden gekeken, namelijk:

- bedrijven waar activiteiten plaatsvinden die gevolgen hebben voor de externe veiligheid;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of door buisleidingen.

Voor zowel bedrijvigheid als vervoer van gevaarlijke stoffen zijn twee aspecten van belang, te weten het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen door een ongeval, indien hij zich onafgebroken (dat wil zeggen 24 uur per dag gedurende het hele jaar) en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting dan wel infrastructuur. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als direct gevolg van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. De norm voor het GR is een oriëntatiewaarde. het bevoegd gezag heeft een verantwoordingsplicht als het GR toeneemt en/of de oriëntatiewaarde overschrijdt.

Risicorelevante inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna: Bevi) geeft een wettelijke grondslag aan het externe veiligheidsbeleid rondom risicovolle inrichtingen. Het doel van het besluit is de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Op basis van het Bevi geldt voor het PR een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Beide liggen op een niveau van 10^{-6} per jaar. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet aan deze normen worden voldaan, ongeacht of het een bestaande of nieuwe situatie betreft. Het Bevi bevat geen norm voor het GR; wel geldt op basis van het Bevi een verantwoordingsplicht ten aanzien van het GR in het invloedsgebied van de inrichting. De in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde norm voor het GR geldt daarbij als oriëntatiewaarde.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Per 1 april 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Basisnet in werking getreden. Het Bevt vormt de wet- en regelgeving, en de concrete uitwerking volgt in het Basisnet. Met het inwerking treden van het Bevt vervalt de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Het Basisnet beoogt voor de lange termijn (2020, met uitloop naar 2040) duidelijkheid te bieden over het maximale aantal transporten van, en de bijbehorende maximale risico's die het transport van gevaarlijke stoffen mag veroorzaken. Het Basisnet is onderverdeeld in drie onderdelen: Basisnet Spoor, Basisnet Weg en Basisnet Water.

Het Bevt en het bijbehorende Basisnet maakt bij het PR onderscheid in bestaande en nieuwe situaties. Voor bestaande situaties geldt een grenswaarde voor het PR van 10^{-5} per jaar ter plaatse van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en een streefwaarde van 10^{-6} per jaar. Voor nieuwe situaties geldt de 10^{-6} waarde als grenswaarde voor kwetsbare objecten, en als richtwaarde bij beperkt kwetsbare objecten. In het Basisnet Weg en het Basisnet Water zijn veiligheidsafstanden (PR 10^{-6} contour) opgenomen vanaf het midden van de transportroute. Tevens worden in het Basisnet de plasbrandaandachtsgebieden benoemd voor transportroutes. Hiermee wordt geanticipeerd op de beperkingen voor ruimtelijke ontwikkelingen die samenhangen met deze plasbrandaandachtsgebieden. Het Basisnet vermeldt dat op een afstand van 200 m vanaf de rand van het tracé in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik.

Buisleidingen

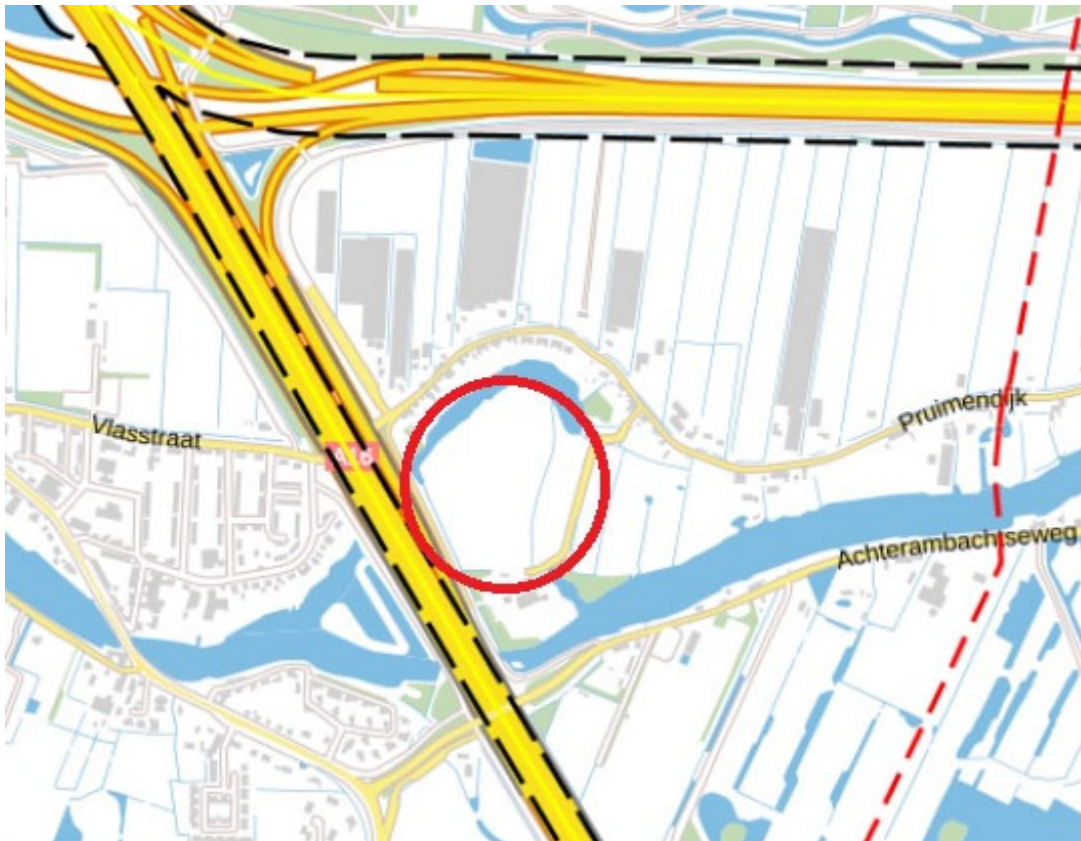
Per 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen in werking getreden. In dat besluit wordt aangesloten bij de risicobenadering uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) zodat ook voor buisleidingen normen voor het PR en het GR gelden. Op grond van het Bevb dient zowel bij consoliderende bestemmingsplannen als bij ontwikkelingen inzicht te worden gegeven in de afstand tot het plaatsgebonden risico en de hoogte van het groepsrisico als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Ridderkerk beschikt over een beleidsvisie externe veiligheid. Deze beleidsvisie bevat het samenhangend beleid ten aanzien van externe veiligheid. In de visie is een bijlage opgenomen met een overzicht van alle risicobronnen met bijbehorende risico's. In de bijlagen is tevens een scenario-analyse opgenomen van de meest waarschijnlijke en worst-case ongevalsscenario's. De beleidsvisie is kaderstellend voor het nemen van ruimtelijke besluiten en het verlenen van vergunningen waarbij externe veiligheid in het geding is.

Onderzoek

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie uitgevoerd naar risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of versterking van de openbare orde. In figuur 4.3 is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het plangebied (rode cirkel) en omgeving weergegeven.

Figuur 4.3 Ligging van plangebied op de Risicokaart

Uit de inventarisatie blijkt dan ook dat het plangebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet ligt binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet ligt binnen de plaatsgebonden risicocontouren van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Aardgasleiding

Opgemerkt wordt dat ten oosten van het plangebied een aardgasleiding van Gasunie Grid Services ligt. De leiding heeft een uitwendige diameter van 324 mm en een maximale werkdruk van 40 bar. Voor een dergelijke leiding geldt een 1% letaliteitsgrens van 140 meter. Met een afstand van circa 670 meter tot het plangebied, is de leiding op voldoende afstand gelegen. Het groepsrisico hoeft niet nader verantwoord te worden.

Wegtransport

Ten noorden en westen van het plangebied bevinden zich respectievelijk de A15 en de A16. Over deze wegen is transport van gevaarlijke stoffen toegestaan. Voor deze wegen geldt een plasbrandaandachtzone (PAG-zone) van 30 meter. Het plangebied ligt niet binnen deze PAG-zone. Verder geldt voor de A15 en de A16 een PR-plafond van 63 meter respectievelijk 26 meter. Deze wegen liggen op een afstand van 460 meter en 30 meter. Voor deze wegen geldt geen GR-plafond. Wel ligt het plangebied binnen het GR-aandachtsgebied van de A16 (200 meter). Vanwege het tijdelijke karakter van het verblijf van personen binnen het plangebied, hoeft geen toetsing plaats te vinden van het groepsrisico. Daarnaast worden binnen het plangebied geen kwetsbare objecten mogelijk gemaakt.

Kijfhoek

Ten zuiden van het plangebied is op een afstand van circa 1,8 km het rangeerterrein Kijfhoek gelegen. Kijfhoek is een inrichting die onder het Bevi valt. De milieuvergunning van de inrichting is op 16 juni 2009 door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland ambtshalve gewijzigd. De wijziging betrof het toepassen van een andere rekenmethodiek voor het berekenen van de risico's, het opleggen van risicomonitoringssystemen en het aanpassen van de voorschriften met betrekking tot de risico's. In het kader van deze wijziging is een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd. In figuur 4.4 is de PR 10^{-6} -risicocontour weergegeven. Het plangebied ligt ruim buiten deze contour. Het PR vormt daarom geen belemmering voor de vaststelling van dit bestemmingsplan. Naast het PR is het invloedsgebied van het GR van het rangeerterrein Kijfhoek van belang. Dit invloedsgebied is zeer ruim (circa 5 km). Het plangebied ligt binnen dit invloedsgebied. Gelet op het kleinschalige karakter van de beoogde ontwikkeling, er geen sprake is van een relevante toename van het aantal personen binnen het plangebied en de afstand tussen het rangeerterrein en het plangebied zal de herontwikkeling niet van invloed zijn op de hoogte van het groepsrisico. Uit bovengenoemde QRA blijkt daarnaast dat de oriëntatiewaarde van het GR niet wordt overschreden. De aanwezigheid van de inrichting vormt dan ook geen belemmering voor de beoogde herontwikkeling.

Door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is in opdracht van o.a. de gemeente Ridderkerk een beheerplan voor het groepsrisico van Kijfhoek opgesteld (Beheerplan groepsrisico Kijfhoek, april 2012). Als uitgangspunt voor het beleid wordt onderscheid gemaakt tussen plannen binnen en buiten een straal van 1.000 meter rondom het rangeerterrein. Voor plannen binnen het invloedsgebied, maar buiten de schil van 1.000 meter blijkt dat het effect marginaal, en pas aan de orde in geval er een toename is van de populatie van ten minste 500 personen per hectare. Hier is in dit geval geen sprake van. Wel dient de gemeente een melding te doen bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Dit is noodzakelijk om de gevolgen voor populatie in het invloedsgebied te monitoren.

Figuur 4.4 Ligging PR 10^{-6} -risicocontour rangeerterrein Kijfhoek (bron: www.risicokaart.nl)

Gezien het vorenstaande is een nadere verantwoording ten aanzien van de externe veiligheid niet noodzakelijk. Daarnaast is met de functiewijziging geen sprake van een relevante toename van het aantal personen binnen het plangebied.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het plan voldoet aan het beleid en de normstelling ten aanzien van externe veiligheid. Door het extensieve recreatieve karakter zal het aantal personen binnen het plangebied niet noemenswaardig toenemen. Het aspect externe veiligheid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

4.7 Bedrijven en milieuhinder

Toetsingskader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van de woningen een goed woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieurimte van de betreffende bedrijven.

Om in de bestemmingsregeling de belangenafweging tussen bedrijvigheid en nieuwe woningen in voldoende mate mee te nemen, wordt in dit plan gebruikgemaakt van de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (editie 2009).

Onderzoek

Het plangebied ligt ten zuiden van de Pruimendijk. Hieraan zijn woningen en bedrijven gevestigd. Gelet op de ligging in het buitengebied en beperkte milieuhinderlijke functies in de omgeving kan het gebied getypeerd worden als 'rustig buitengebied'. De paardenstal welke recentelijk is vergund en in dit bestemmingsplan is meegenomen, heeft een hobbymatig karakter (zes paarden) en is derhalve niet als bedrijf beoordeeld.

Externe werking

Een recreatief gebied zoals in voorliggend plan is zelf geen inrichting. Hierdoor heeft de beoogde ontwikkeling geen externe positieve of negatieve werking op omliggende bedrijven en/of woningen qua hinder, gevaar of belemmering.

Interne werking

Het gaat hierbij om de vraag of de nieuwe recreatieve functie in het plangebied hinder ondervindt van bestaande functies in de omgeving. De voorgenomen ontwikkeling betreft de herontwikkeling van het gebied naar een extensief recreatief gebied. Een extensief recreatief gebied wordt niet aangemerkt als een gevoelige functie, waardoor van belemmering van omliggende functies geen sprake is.

Conclusie

Ten gevolge van de ontwikkeling blijft er ter plaatse van de omliggende woningen sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Door het extensieve en kleinschalige karakter van De Nes is het aantal bezoekers beperkt.

4.8 Luchtkwaliteit

Toetsingskader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een ruimtelijk plan uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens rekening gehouden met de luchtkwaliteit. Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd, Wlk). Dit onderdeel van de Wet milieubeheer (Wm) bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in de volgende tabel weergegeven.

stof	toetsing van	grenswaarde
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
fijn stof (PM ₁₀)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg / m ³
fijn stof (PM _{2,5})	jaargemiddelde concentratie	25 µg /m ³

Tabel 4.4 Grenswaarden maatgevende stoffen Wm

Op grond van artikel 5.16 van de Wm kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit onder andere uitoefenen indien de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden of de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht.

Besluit niet in betekende mate

In dit Besluit niet in betekende mate is bepaald in welke gevallen een plan vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden 2 situaties onderscheiden:

- een plan heeft een effect van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀ (= 1,2 µg/m³);
- een plan valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorieën betreffen onder andere woningbouw met niet meer dan 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg en 3.000 woningen bij twee ontsluitingswegen, kantoorlocaties met een bruto vloeroppervlak van niet meer dan 100.000 m² bij één ontsluitingsweg en 200.000 m² bij twee ontsluitingswegen.

Onderzoek

Het plangebied betreft een aanvullende functie in de omgeving waar personen gebruik van kunnen maken die op zoek zijn naar een recreatieve voorziening. Het recreatiegebied is vooral bedoeld voor omwonenden. Het aantal extra bezoekers en daarmee de toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van de herinrichting van De Nes is dan ook zeer beperkt. Het effect op de luchtkwaliteit bedraagt in geen geval meer dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀. Op basis hiervan draagt het plan niet in betekende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide en fijn stof in de lucht. Er wordt dus voldaan aan de luchtkwaliteitswetgeving en nader onderzoek is niet noodzakelijk.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het wel van belang om een indicatie van de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied te geven. Dit is gedaan aan de hand van de NSL-monitoringstool 2018 (www.nsl-monitoring.nl) die bij het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit hoort. Hieruit blijkt dat in 2017 de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijn stof direct langs de A16 (als maatgevende doorgaande weg nabij het plangebied) ruimschoots onder de grenswaarden uit de Wet milieubeheer zijn gelegen. Omdat direct langs deze weg aan de grenswaarden wordt voldaan, zal dit ook ter plaatse van het plangebied het geval zijn. Concentraties luchtverontreinigende stoffen nemen immers af naarmate een locatie verder van de weg ligt. Daarom is ter plaatse van het hele plangebied sprake van een aanvaardbaar leefklimaat.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling in het plangebied. Ter plaatse van het plangebied is er sprake van een aanvaardbaar klimaat. Door de functiewijziging van landbouw naar (extensieve) recreatie zal de depositie van stikstof verminderen.

4.9 Archeologie en cultuurhistorie

Toetsingskader

De gemeente Ridderkerk heeft in 2013 erfgoedbeleid en beleidsinstrumenten vastgesteld, waaronder de Archeologische Waarden- en Beleidskaart Ridderkerk. Hiermee is een tijdige en volwaardige inbreng van archeologische belangen bij ruimtelijke ontwikkelingen gewaarborgd. Dit beleid sluit aan op en komt mede voort uit het rijksbeleid en het provinciale beleid dat naar aanleiding van het Europese 'Verdrag van Malta' is ontwikkeld en dat sinds 1 juli 2016 van kracht is via de Erfgoedwet. Doel van het archeologisch beleid is (1) te zorgen voor het behoud van archeologische waarden ter plaatse in de bodem; (2) te zorgen voor de documentatie van archeologische waarden indien behoud ter plaatse niet mogelijk is; (3) te zorgen dat de resultaten van het archeologisch onderzoek bereikbaar en kenbaar zijn voor derden.

Het vaststellen, waarderen en documenteren van archeologische waarden binnen een te ontwikkelen plangebied vindt binnen de archeologische monumentenzorg gefaseerd plaats. Na een bureauonderzoek kan het nodig zijn een archeologische inventarisatie in het veld uit te voeren. De resultaten van de inventarisatie kunnen vervolgens leiden tot een aanvullend archeologisch onderzoek. De resultaten van laatstgenoemd onderzoek vormen het uitgangspunt bij de keuze om een vindplaats te behouden, op te graven, waarnemingen uit te voeren tijdens het bouwproject of geen verdere stappen te ondernemen.

Archeologische dubbelbestemmingen

Ter bescherming van de eventuele archeologische waarden is voor een deel van het plangebied de archeologische dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie - 2' opgenomen en voor een deel van het plangebied de archeologische dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie - 6'. Dit is in overeenstemming met de juridische-planologische situatie in het geldende bestemmingsplan.

Waarde - Archeologie - 2

Hier geldt een bouwregeling en een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerk zijnde, voor bouw- en graafwerkzaamheden met een oppervlak groter dan 100 m² en die tevens dieper reiken dan 0 cm beneden maaiveld.

Waarde - Archeologie - 6

Hier geldt een bouwregeling en een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerk zijnde, voor bouw- en graafwerkzaamheden met een oppervlak groter dan 200 m² en die tevens dieper reiken dan de huidige onderwaterbodem.

Onderzoek

Om de uitvoerbaarheid van het beoogde plan aan te kunnen tonen, dient uit een archeologisch rapport te blijken dat de eventuele aanwezige archeologische waarden niet worden beschadigd. Door het verbreden van de bestaande sloten en het graven van een nieuwe sloot zal namelijk in de gronden worden geroerd. De ontwikkeling is daarom, zoals gebruikelijk, eerst voorgelegd aan het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van Gemeentewerken Rotterdam (BOOR).

Het BOOR concludeert dat de marges van de toegestane verstoring worden overschreden. De voorgenomen bouwwerkzaamheden vormen daarom een bedreiging voor eventuele aanwezige archeologische waarden in de bodem. Om deze reden moet archeologisch vooronderzoek worden uitgevoerd op basis van het door BOOR opgestelde Programma van Eisen (30 mei 2019).

Het archeologisch vooronderzoek is uitgevoerd door RAAP (zie bijlage 1). Op basis van de resultaten blijkt dat binnen het plangebied (mogelijk) archeologische resten bedreigd worden door de voorgenomen bodemingrepen. Daarom wordt geadviseerd om de plannen zodanig aan te passen dat verstoring wordt voorkomen. Omdat dit niet voor de hand ligt, wordt aanbevolen om in het kader van de bestaande planvorming vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een waarderende fase van het inventariserend veldonderzoek (proefsleuvenonderzoek).

Conclusie

Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling is archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Op basis van dit vooronderzoek is vervolgonderzoek noodzakelijk. De geldende archeologische dubbelbestemmingen zijn daarom nog uit het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' overgenomen.

4.10 Ecologie

Toetsingskader

Met de Wet natuurbescherming (Wnb) zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europeesrechtelijke regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving.

Gebiedsbescherming

De Wnb kent diverse soorten natuurgebieden, te weten:

- Natura-2000 gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Natura-2000 gebieden

De Minister van Economische Zaken (EZ) wijst gebieden aan die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden: Natura 2000. Een dergelijk besluit bevat de instandhoudingsdoelstellingen voor de leefgebieden van vogelsoorten (Vogelrichtlijn) en de instandhoudingsdoelstellingen voor de natuurlijke habitats en habitats van soorten (Habitatrichtlijn).

Een bestemmingsplan dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, kan uitsluitend vastgesteld worden indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien deze zekerheid niet is verkregen, kan het plan worden vastgesteld, indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:

- alternatieve oplossingen zijn niet voor handen;
- het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
- de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft.

De bescherming van deze gebieden heeft externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze gebieden plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) worden aangewezen in de provinciale verordening. Voor dit soort gebieden geldt het 'nee, tenzij' principe, wat inhoudt dat binnen deze gebieden in beginsel geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogen plaatsvinden.

Soortenbescherming

In de Wnb wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- soorten die worden beschermd in de Vogelrichtlijn;
- soorten die worden beschermd in de Habitatrichtlijn;
- overige soorten.

De Wnb bevat onder andere verbodsbepalingen ten aanzien van het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, eieren en rustplaatsen van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Gedeputeerde Staten (hierna: GS) kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen Provinciale Staten (hierna: PS) vrijstelling verlenen van dit verbod. De voorwaarden waaraan voldaan moet worden om ontheffing of vrijstelling te kunnen verlenen zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Vogelrichtlijn. Verder is het verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen of te verstoren. GS kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen PS vrijstelling verlenen van dit verbod. De gronden voor verlening van ontheffing of vrijstelling zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Habitatrichtlijn.

Ten slotte is een verbodsbepaling opgenomen voor overige soorten. Deze soorten zijn opgenomen in de bijlage onder de onderdelen A en B bij de Wnb. De provincie kan ontheffing verlenen van deze verboden. Verder kan bij provinciale verordening vrijstelling worden verleend van de verboden. De noodzaak tot ontheffing of vrijstelling kan hierbij ook verband houden met handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Wet natuurbescherming de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer bij de uitvoering geen ingrepen nodig zijn waarvoor geen vergunning of ontheffing ingevolge de wet wordt verkregen.

Uitwerking Verordening uitvoering Wet natuurbescherming provincie Zuid-Holland

In de provincie Zuid-Holland wordt vrijstelling verleend voor het weiden van vee en voor het op of in de bodem brengen van meststoffen. In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of natuurbeheer, of bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied worden vrijstellingen verleend ten aanzien van de soorten genoemd in bijlage 6 bij deze verordening. Het betreft aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, hermelijn, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat.

Onderzoek

Gebiedsbescherming

Door Bureau Stadsnatuur is een verkennende ecologische quickscan uitgevoerd (zie bijlage PM). In deze quickscan wordt benadrukt dat de nieuwe inrichting gericht is op het vergroten van de natuurwaarden. Daarnaast is de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (Boezems Kinderdijk en Oude Maas) dermate groot dat een negatief effect op deze gebieden kan worden uitgesloten. Hetzelfde geldt voor het Natuurnetwerk Nederland. Het ontwerp voorziet in een afwisseling van bosschages en open terrein, waardoor een gevarieerd landschap ontstaat. Geconcludeerd wordt dat De Nes een waardevolle stap kan zijn aan het toevoegen van het Waaltje aan het Natuurnetwerk Nederland. Voor het kappen van bomen in het plangebied is geen omgevingsvergunning nodig, omdat het gebied/ de bomen niet staan aangegeven op de Groene Kaart van de gemeente. Voor de twee Gewone essen in de noordrand die zijn aangetast door de essentaksterfte kan gekozen worden deze bomen op natuurlijke wijze te laten afsterven of om de bomen te verwijderen.

Soortenbescherming

Het ecologisch onderzoek uitgevoerd door Bureau Stadsnatuur bevat ook een quickscan flora en fauna (zie bijlage PM). Op basis van de quickscan zijn geen negatieve effecten op strikt beschermde soorten te verwachten. De Zorgplicht is echter onverminderd van kracht:

- Bij het verwijderen van beplanting in het plangebied moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van kleine zoogdieren en amfibieën. Geef de aanwezige dieren de mogelijkheid om te vluchten of verplaats de dieren zorgvuldig naar een geschikte plaats elders in de omgeving.
- Indien bosschages of bomen verwijderd worden dan gebeurt dit bij voorkeur buiten het broedseizoen. Het nestgebruik is bepalend voor de bescherming. Aangeraden wordt om voorafgaand aan het verwijderen van beplanting te controleren op nesten en broedende vogels.
- Aanbevolen wordt om zoveel mogelijk gebruik te maken van de bestaande beplanting. In de huidige situatie heeft zich een natuurlijk struweel ontwikkeld waar zich al broedvogels in gevestigd hebben en dat kan dienen als schuilplek voor zoogdieren. Aanbevolen wordt voor gefaseerd onderhoud te zorgen, waardoor altijd voldoende dekking blijft voor broedvogels en overwinterende zoogdieren.

Conclusie

Zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming vormen geen belemmering voor uitvoering van de plannen die in dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. Door de nieuwe inrichting worden natuurwaarden vergroot en zal de biodiversiteit zich herstellen doordat niet langer bestrijdingsmiddelen worden gebruikt ten behoeve van de akkerbouw.

4.11 Water

Waterbeheer en watertoets

Het plangebied ligt binnen het beheersgebied van het waterschap Hollandse Delta, verantwoordelijk voor het waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer. Bij het tot stand komen van dit bestemmingsplan is overleg gevoerd met de waterbeheerder over de voorgestane ontwikkeling. Het waterschap stemt in met voorliggende waterparagraaf.

Beleid duurzaam stedelijk waterbeheer

Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding, allen met als doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief). Deze paragraaf geeft een overzicht van de voor het plangebied relevante nota's, waarbij het beleid van het waterschap nader wordt behandeld.

Europa:

- Kaderrichtlijn Water (KRW)

Nationaal:

- Nationaal Waterplan (NW)
- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)
- Waterwet

Provinciaal:

- Provinciaal Waterplan
- Provinciale Structuurvisie
- Verordening Ruimte

Waterschapsbeleid

In het Waterbeheerprogramma (WBP) (2016-2021) staan de doelen van het waterschap Hollandse Delta voor de taken waterveiligheid (dijken en duinen), voldoende water, schoon water en de waterketen (transport en zuivering van afvalwater). Ook wordt aangegeven welk beleid gevoerd wordt en wat het waterschap in de planperiode wil doen om de doelen te bereiken. De maatregelen voor de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn onderdeel van het plan.

Uit het oogpunt van waterkwaliteit moet schoon hemelwater bij voorkeur worden afgekoppeld en direct worden geloosd op oppervlaktewater. Dit vermindert de vuiluitworp uit het gemengde rioolstelsel en verlaagt de belasting van de afvalwaterzuivering. De toename van verhard oppervlak leidt tot een zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem en leidt met regelmaat tot wateroverlast stroomafwaarts. Om de zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem onder normale omstandigheden tegen te gaan is het brengen van hemelwater vanaf verhard oppervlak op het oppervlaktewaterlichaam specifiek vergunningplicht gesteld. Bij een toename van aaneengesloten verhard oppervlak van 500 m² of meer in stedelijk gebied of 1.500 m² of meer in landelijk gebied dient een vergunning aangevraagd te worden in het kader van de Keur. De versnelde afvoer als gevolg van de toename aan verharding moet volledig worden gecompenseerd door het aanbrengen van een gelijkwaardige vervangende voorziening (compensatieplicht), met een oppervlakte van 10% van de toename van verharding. Het waterschap geeft in volgorde de voorkeur aan de volgende gelijkwaardige voorzieningen:

- Nieuw te graven oppervlaktewater in de directe nabijheid van de verhardingstoename;
- Nieuw te graven oppervlaktewater binnen hetzelfde peilgebied;
- Nieuw te graven oppervlaktewater in het benedenstrooms gelegen peilgebied of een eventueel alternatief.

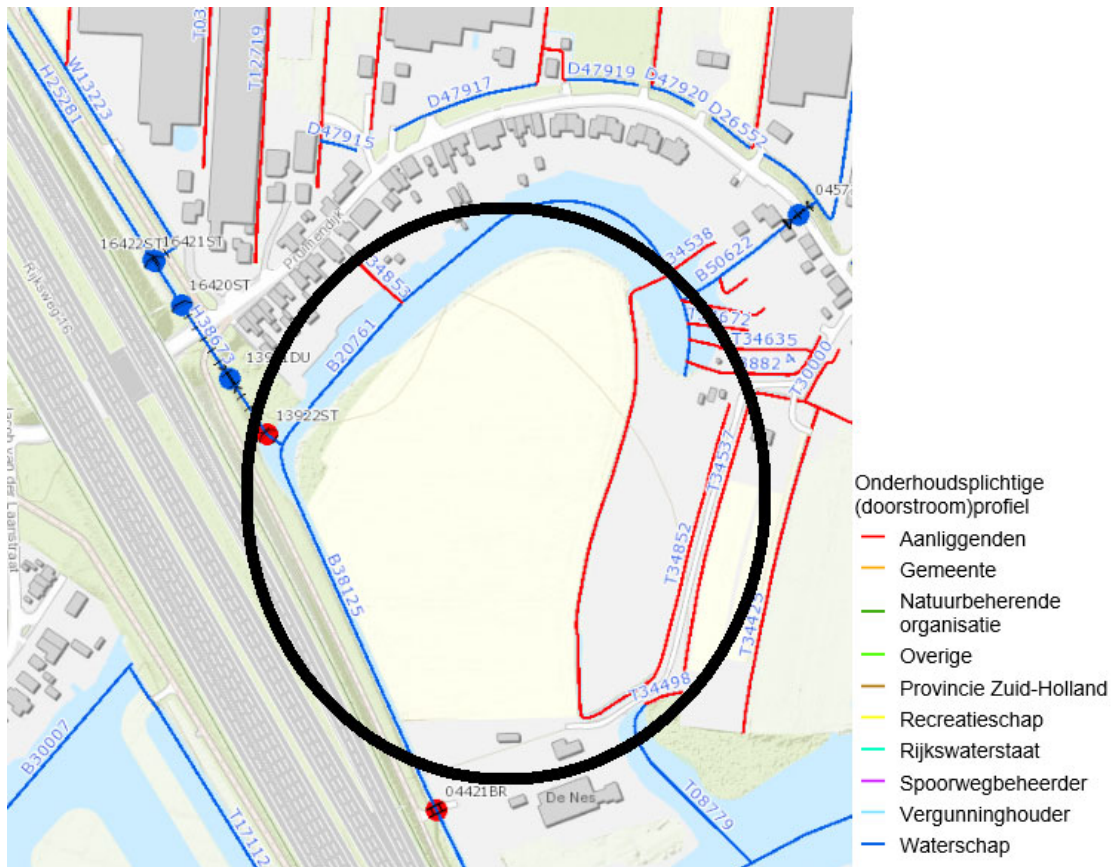
Huidige situatie

Algemeen

Het plangebied bestaat momenteel uit landbouwgrond (grasland). De bodem in het plangebied bestaat uit lichte klei.

Waterkwantiteit

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn diverse waterlopen aanwezig. Deze zijn weergegeven in figuur 4.5 waarin de globale ligging van het plangebied zwart omlijnd is. De groene watergangen betreffen 'boezemwater'. Voor deze watergangen geldt een beschermingszone van 3 meter. De rode watergangen betreffen 'overige watergangen'. Voor de overige watergangen geldt een beschermingszone van 1 meter. Binnen deze beschermingszones gelden beperkingen voor bouwen en aanleggen om onderhoud aan de watergangen mogelijk te houden. Het plangebied is deels gelegen binnen deze beschermingszones.

Figuur 4.5 Uitsnede Legger Waterschap Hollandse Delta (www.wshd.nl) met ligging plangebied (zwart)

Veiligheid en waterkeringen

Ter plaatse van de Pruimendijk, ten noorden van het plangebied, is een regionale waterkering gelegen. Voor deze waterkering geldt een beschermingszone. Deze rijkt echter niet tot het plangebied.

Afvalwaterketen en riolering

Het plangebied is niet aangesloten op het rioleringsstelsel.

Toekomstige situatie

Algemeen

De beoogde ontwikkeling heeft betrekking op de realisatie van een plek voor extensieve recreatie. Om dit mogelijk te maken worden halfverharde wandelpaden en graspaden aangelegd. Daarnaast wordt de bestaande watergang aan de oostzijde verbreed/deels verlegd en wordt het zuid-oostelijkste deel van de sloot gedempt, naast het Neslaantje.

Bij een toename aan verhard oppervlak van meer dan 500 m² in stedelijk gebied of 1.500 m² of meer in landelijk gebied dient er, volgens het beleid van waterschap Hollandse Delta, 10% van de toename aan functioneel open water gerealiseerd te worden. Het plangebied ligt in landelijk gebied. De hoeveelheid oppervlakteverharding (halfverharding) neemt met veel minder m² toe dan 1.500 m². De oppervlakteverharding wordt daarnaast ruimschoots gecompenseerd door de aanleg van extra water. Watercompenserende maatregelen zijn dan ook niet noodzakelijk.

Veiligheid en waterkeringen

Het plangebied ligt niet binnen de beschermingszone van een primaire waterkering. De ontwikkeling heeft daarmee geen invloed op de waterveiligheid in de omgeving.

Watersysteemkwaliteit en ecologie

Ter voorkoming van diffuse verontreinigingen van water en bodem is het van belang om duurzame, niet-uitloogbare materialen te gebruiken, zowel gedurende de aanleg- als de gebruiksfase. Het plangebied zal op duurzame wijze worden herontwikkeld.

Afvalwaterketen en riolering

Doordat er geen bebouwing wordt gerealiseerd is er geen rioleringsstelsel benodigd in het plangebied.

Waterbeheer

Voor aanpassingen aan het bestaande watersysteem dient bij het waterschap vergunning te worden aangevraagd op grond van de 'Keur'. Dit geldt dus bijvoorbeeld voor het graven van nieuwe watergangen, het aanbrengen van een stuw of het afvoeren van hemelwater naar het oppervlaktewater. In de Keur is ook geregeld dat een beschermingszone voor watergangen en waterkeringen in acht dient te worden genomen. Dit betekent dat binnen de beschermingszone niet zonder ontheffing van het waterschap gebouwd, geplant of opgeslagen mag worden. De genoemde bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit, het profiel en/of de veiligheid wordt aangetast, de aan- of afvoer en/of berging van water wordt gehinderd dan wel het onderhoud wordt gehinderd. Ook voor het onderhoud gelden bepalingen uit de 'Keur'. Het onderhoud en de toestand van de (hoofd)watergangen worden tijdens de jaarlijkse schouw gecontroleerd en gehandhaafd.

Conclusie

De ontwikkeling heeft positieve gevolgen voor het waterhuishoudkundige systeem doordat er meer ruimte wordt gerealiseerd voor water. Ook ziet het waterschap kansen om met de herinrichting de waterkwaliteit te verbeteren. Dit uit zich onder andere in de aanleg van natuurvriendelijke oevers en de verbreding van watergangen. Voor de realisatie van de beoogde herontwikkeling zullen de benodigde vergunningen bij het waterschap worden aangevraagd.

Hoofdstuk 5 Juridische planbeschrijving

5.1 Algemeen

Dit bestemmingsplan vormt het juridische kader voor het plangebied. Op basis van dit bestemmingsplan zal de beoogde ontwikkeling zonder verdere uitwerking van de bestemmingen of andere planologisch-juridische procedures kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast vervult het plan, na realisatie van het natuurgebied, een belangrijke beheer- en gebruiksfunctie.

Ingevolge de Wro, het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en de daarbij behorende ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening (Rsro) dienen bestemmingsplannen op vergelijkbare wijze opgebouwd en gepresenteerd te worden en tevens digitaal uitwisselbaar gemaakt te worden. Er is een aantal standaarden door het Ministerie van VROM ontwikkeld, waaronder de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP2012). In dit bestemmingsplan is van deze standaarden voor zover van toepassing gebruikgemaakt. Hiermee wordt de rechtsgelijkheid en de uniformiteit binnen de gemeentelijke c.q. landelijke bestemmingsplannen gediend. Het bestemmingsplan is tevens afgestemd op de terminologie en regelgeving zoals opgenomen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Hiernaast is het plan afgestemd op de gemeentelijke standaard. De geldende regelingen voor de gebruikte bestemmingen zijn zoveel mogelijk overgenomen uit het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied'.

5.2 Opbouw regels

De juridische regeling bestaat uit vier hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat de definities van begrippen, die voor het algemene begrip, de leesbaarheid en uitleg van het plan van belang zijn en de wijze van meten. In hoofdstuk twee wordt op de bestemmingen en hun gebruik ingegaan. Het derde hoofdstuk gaat in op de algemene bepalingen. De overgangs- en slotbepalingen maken onderdeel uit van het vierde hoofdstuk.

5.3 De bestemmingen

Recreatie

Door de functie van De Nes als (extensief) recreatiegebied is voor dit bestemmingsplan gekozen voor de bestemming 'Recreatie'. Binnen deze bestemming is de ontwikkeling, het behoud en herstel van potentiële en actuele landschappelijke en natuurwaarden toegestaan evenals extensieve dagrecreatie, wateraanvoer, -afvoer en -berging en bijbehorende voorzieningen zoals een langzaamverkeersontsluiting, fietsvoorzieningen, wandel- en fietspaden, speelterreinen, bruggen, nutsvoorzieningen, groen, informatieborden, veerosters en bankjes. Er is geen bebouwing mogelijk.

Ten behoeve van de paardenstal (met de mogelijkheden tot het stallen van trailers) en de paardenbak die recentelijk door middel van een omgevingsvergunningprocedure zijn mogelijk gemaakt, zijn de functieaanduidingen 'specifieke vorm van recreatie - paardenstal' en 'rijbak' opgenomen. In de regels is opgenomen dat de paardenstal uitsluitend bedoeld is voor hobbymatig gebruik met een maximum van zes paarden.

Ook is er de mogelijkheid opgenomen om via een omgevingsvergunning een schuilstal van 12m² te realiseren. Deze dient landschappelijk ingepast te worden.

Omdat de agrarische bestemming is vervallen, is ook de gebiedsaanduiding 'overige zone - polder oud reyerwaard, rijsoord / geerlaan west, bolnes zuid, oostendam' vervallen.

Water

Alleen hoofdwatergangen zijn voorzien van de bestemming 'Water'. Overige watergangen zijn toegestaan binnen de opgenomen enkelbestemming. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en voorzieningen die ten dienste staan van de bestemming, zoals kademuren en duikers zijn toegestaan.

Tevens is een aanduiding 'brug' opgenomen op de verbeelding om een doorvaarthoogte van 1,15meter te garanderen op de westelijk gelegen sloot.

Waarde - Archeologie 2 en Waarde - Archeologie 6 (dubbelbestemming)

Ter bescherming van de archeologische waarden die mogelijk in het gebied voorkomen, is de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' opgenomen, afgestemd op het gemeentelijk archeologiebeleid. Voor deze gronden geldt dat bouwen en een aantal genoemde werken en werkzaamheden, waarbij archeologische waarden in het geding kunnen zijn, slechts mogelijk zijn na voorafgaande toetsing door het bevoegd gezag aan de archeologische waarden. Belangrijk hierbij is dat uitgegaan wordt van het huidige maaiveld, dus voor een eventueel noodzakelijke ophoging.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

De herinrichting van De Nes is initiatief van de gemeente om op deze manier invulling te geven aan de Waalvisie. Er is een budget voor het plan beschikbaar gesteld. Daarmee is de economische uitvoerbaarheid verzekerd.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Draagvlak

Het voorliggende bestemmingsplan vormt de invulling van de Waalvisie. Het inrichtingsplan voorziet in een passende invulling van het gebied. Door het aanleggen van bruggen, wandelpaden en groen en het verbreden en realiseren van nieuw water ontstaat er plek waar mensen uit de buurt kunnen recreëren. Er wordt dan ook aangenomen dat er voldoende draagvlak is. Voorliggend bestemmingsplan voorziet in een juridisch-planologisch kader om het plan tot ontwikkeling te brengen.

Ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan wordt, op grond van afdeling 3.4 Awb, voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode zijn vijf zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat en beantwoord in de Nota zienswijzen. Daarbij is tevens aangegeven of de zienswijzen hebben geleid tot een gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan. Ook zijn drie ambtshalve wijzigingen in de nota opgenomen. Zo is de bestemming water verlegd voor de oostelijk gelegen sloot en wordt het meest zuidoostelijke deel gedempt. Daarnaast wordt de zuidelijke sloot niet langer gerealiseerd. Ook is de mogelijkheid opgenomen om middels een omgevingsvergunning een schuilhut te realiseren van 12m² groot en is de inrichtingsschets voor het gebied verwerkt in paragraaf 2.2 van de toelichting. De Nota zienswijzen is bijgevoegd als Bijlage 3.

Vaststelling

De wijzigingen die voortkomen uit de zienswijzen zijn verwerkt in het vast te stellen bestemmingsplan. De gemeenteraad is het bevoegd gezag voor de vaststelling van het plan. Na vaststelling ligt het plan nog eenmaal gedurende zes weken ter inzage; de beroepstermijn.

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

bijlagen bij de Toelichting

Bijlage 1 Archeologisch vooronderzoek

RAAP-RAPPORT 4170

Plangebied De Nes te Rijsoord

Gemeente Ridderkerk

Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend en karterend booronderzoek)

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebied De Nes te Rijsoord, gemeente Ridderkerk; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennd en karterend booronderzoek)

Versie: 08-11-2019

Auteur: J.A. Wolzak MSc & drs. J.H.F. Leuving

Projectcode: NERI

Bestandsnaam: RAAPrap_4170_NERI_20191108

Autorisatie: drs. J.H.F. Leuving

ISSN: 0925-6229

RAAP

Leeuwendseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

Telefoon: 0294-491 500

E-mail: raap@raap.nl

Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2019

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van BAR-organisatie heeft RAAP in oktober 2019 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkenkend en karterend booronderzoek) uitgevoerd voor het plangebied De Nes te Rijsoord in de gemeente Ridderkerk. Het onderzoek vond plaats in het kader van een omgevingsvergunning.

Op grond van de verworven informatie over de historische situatie, de bodemopbouw in de omgeving en de bekende archeologische waarden in en in de nabijheid van het plangebied 'De Nes' kan de archeologische verwachting voor de bovenste 5 meter van de bodem in 'De Nes' worden aangegeven. Qua bodemopbouw wordt een combinatie van zandige en/of kleiige geul- en/of dekafzettingen verwacht van de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel), al dan niet met een laag veen (Hollandveen).

Late middeleeuwen

In het plangebied zijn zeker archeologische waarden uit de late middeleeuwen (11^e-14^e eeuw) aanwezig; deze zijn aangetroffen bij een door het BOOR uitgevoerde veldkartering aan het eind van de jaren tachtig van de vorige eeuw (Hageman, 1991). De drie locaties binnen het plangebied 'De Nes' waar laatmiddeleeuws aardewerk is aangetroffen worden aangeduid met BOOR-vindplaatsnummers 21-07, 21-08 en 21-09.

Over de huidige conserveringstoestand, zoals bijvoorbeeld de ligging van de archeologische waarden ten opzichte van de oxidatie-reductiegrens in de bodem, zijn geen gegevens bekend. Verondersteld kan worden dat de conserveringstoestand in de diepere bodemtrajecten beter is dan de hoger gelegen grondlagen. Op basis van in de jaren '80 uitgevoerd booronderzoek ter plaatse van de drie BOOR-vindplaatsen in het plangebied wordt verwacht dat de eerste 50 cm van de bodem veelal verstoord zal zijn.

De verwachting voor het aantreffen van aardewerk is hoog. Daarnaast kunnen bouw materiaal (keramiek en natuursteen) en bescheiden hoeveelheden (resten van) gebruiksvoorwerpen van metaal, natuursteen en glas worden verwacht. In een eventueel ophogingspakket en in de vulling van sporen kunnen daarnaast schelpen, verkoold en onverkoold botanisch materiaal, visresten, mijten en insectensoorten worden verwacht.

De bodemopbouw die tijdens het huidige onderzoek is aangetroffen komt sterk overeen met hetgeen wat op voorhand werd verwacht. De ondergrond bestaat tussen maaiveld en 5 m –mv geheel uit fluviaatiele afzettingen van de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel). Aan de basis liggen beddingafzettingen die overgaan in zandige en kleiige geulafzettingen, die bedekt zijn met een pakket oeverafzettingen. Dit is in lijn met de resultaten van een in 2015 uitgevoerd booronderzoek direct aan de andere zijde van de rijksweg A16 (Verschoof-van der Vaart & Coppens, 2015). Verspreid over het plangebied is de top van de oeverafzettingen kalkloos. Hierin is op grond van de boringen echter geen duidelijk patroon herkenbaar.

Op grond van eerder onderzoek was bekend dat er binnen het plangebied archeologische resten uit de late middeleeuwen aanwezig zijn. Het huidige onderzoek heeft duidelijk bevestigd dat dit nog altijd het geval is. Er is een groot aantal archeologische indicatoren aangetroffen en verzameld, zowel in de boringen als aan het maaiveld. Op basis van de verspreiding van de aangetroffen indicatoren lijkt er

sprake te zijn van een zuidwest – noordoost georiënteerde strook met een breedte van circa 80 m door het plangebied te lopen, waarbinnen resten uit de late middeleeuwen aanwezig zijn (figuur 9). De datering van het verzamelde aardewerk wijst er op dat het om resten uit de 11^e tot en met de 13^e eeuw gaat. Alle waargenomen indicatoren bevonden zich tussen 0 en 100 cm –mv. De grootste concentratie indicatoren (met name aardewerk) is aangetroffen in een zone rondom boring 11.

De oxidatie reductiegrens ligt binnen het plangebied het ondiepst bij boring 6, op 110 cm –mv. Dit betekent dat zowel het vondstniveau als het sporenniveau boven de reductiezone ligt. Daarom zullen organische resten naar verwachting slecht geconserveerd zijn. Enkel in eventuele diepere sporen zoals afvalkuilen en beerputten kunnen deze beter bewaard zijn gebleven.

De hoge verwachting die op voorafgaand aan dit onderzoek gold voor archeologische resten uit de late middeleeuwen blijft op grond van de resultaten bestaan.

Op basis van de resultaten van het onderzoek blijkt dat op het akkerperceel binnen het plangebied (mogelijk) archeologische resten bedreigd worden door de voorgenomen bodemingrepen. Daarom wordt geadviseerd om de plannen zodanig aan te passen dat verstoring wordt voorkomen. Dat is gezien de aard van de plannen op het akkerperceel (het graven van een sloot en een kikkerpoel echter onwaarschijnlijk.

Indien planaanpassing niet mogelijk is, wordt aanbevolen in het kader van de bestaande planvorming de onderstaande vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) te nemen.

Om de gespecificeerde verwachting te toetsen wordt vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een waarderende fase van een inventariserend veldonderzoek. Gezien de prospectiekenmerken is een proefsleuvenonderzoek de geëigende methode voor vervolgonderzoek (zie ook www.archeologieinnederland.nl/prospectie-op-maat). Voorafgaand aan een dergelijk onderzoek dient een door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen te zijn opgesteld.

Inhoud

Samenvatting	3
Inhoud.....	5
1 Inleiding	6
1.1 Kader	6
1.2 Administratieve gegevens.....	8
1.3 Doel- en vraagstelling	8
2 Bureauonderzoek (Pape-Luijten, 2019)	10
2.1 Methode	10
2.2 Aardkundige situatie	10
2.3 Archeologische gegevens.....	10
2.4 Historische situatie	11
2.5 Huidige situatie	12
2.6 Toekomstige situatie	12
2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting	13
3 Veldonderzoek	15
3.1 Methode	15
3.2 Resultaten	17
4 Conclusies en advies.....	24
4.1 Conclusie	24
4.2 Advies	24
4.3 Tot slot.....	25
Literatuur	26
Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices	27

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van BAR-organisatie heeft RAAP in oktober 2019 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkenkend en karterend booronderzoek) uitgevoerd voor het plangebied De Nes te Rijsoord in de gemeente Ridderkerk (figuur 1). Het onderzoek vond plaats in het kader van een omgevingsvergunning.

Juridisch en beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente is de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de eventueel aanwezige archeologische waarden.

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Ridderkerk ligt het plangebied in categorie 2: gebieden met een hoge archeologische verwachting. Het beleid voor deze categorie schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 0 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Deze voorschriften zijn verankerd in het bestemmingsplan Buitengebied (NL.IMRO.0597.BPBuitengebied2013-VG02). De omvang van de bodemingrepen bedraagt ca. 58.000 m² en de diepte van de ingrepen bedraagt ca. 30 cm -mv en zijn groter dan de vrijstellingsgrens. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is daarom verplicht conform het vigerend beleid.

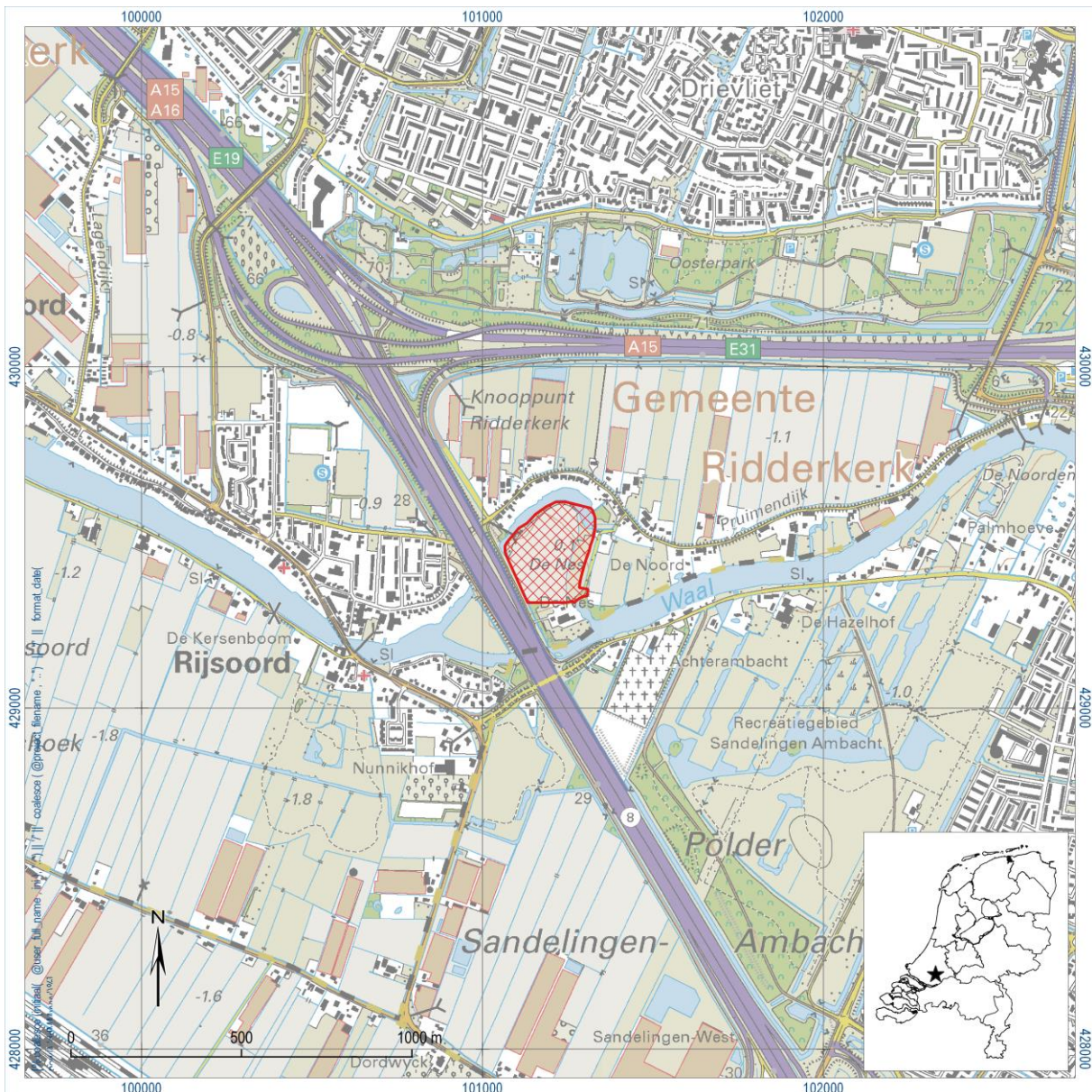
Kwaliteitsborging

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL4000, conform artikel 5.4 van de Erfgoedwet. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), is door de minister aangewezen als norm.

RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van Eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, 4004 Opgraven (landbodems) en 4006 Specialistisch onderzoek.

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform het Programma van Eisen (Pape-Luijten, 2019). Voorafgaand aan het veldonderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld en ter informatie aan de heer Pape-Luijten van Archeologie Rotterdam (BOOR) voorgelegd.

Zie bijlage 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).

1.2 Administratieve gegevens

Type onderzoek	Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkenkend booronderzoek)
Opdrachtgever	BAR-organisatie
Bevoegde overheid	dhr. Pape-Luijten, BOOR
Plaats	Rijsoord
Gemeente	Ridderkerk
Provincie	Zuid-Holland
Centrumcoördinaten (X/Y)	101.198/429.456
Toponiem	De Nes
Kadastrale gegevens	C5499, C5969, C5973
Oppervlakte plangebied	6 hectare
Afbakening onderzoeksgebied	Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot het plangebied.
Onderzoeksperiode	oktober 2019
Uitvoerder	RAAP West
Projectleider	drs. J.H.F. Leuving
Projectmedewerkers	F.J. van der Wal, J.A. Wolzak MSc.
RAAP-projectcode	NERI
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	4742131100
Beheer en plaats documentatie	RAAP regio West te Leiden

Tabel 1. Administratieve gegevens.

1.3 Doel- en vraagstelling

Het doel van het veldonderzoek is het toetsen en aanvullen van de opgestelde gespecificeerde verwachting (Pape-Luijten, 2019). Op basis van de onderzoeksresultaten en de aard en omvang van de voorgenomen bodemingrepen wordt in hoofdstuk 4 een advies gegeven over de omvang met eventueel aanwezige archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of archeologische resten.

Hiertoe is een aantal onderzoeksvragen geformuleerd:

- Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen in en rond het plangebied zijn reeds bekend?
- Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?
- Wat is de gespecificeerde verwachting ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied? En wat zijn hiervan de prospectiekenmerken?
- Komt de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw in het plangebied overeen met hetgeen op basis van het bureauonderzoek verwacht werd?

- Dient op basis van de resultaten van het veldonderzoek de gespecificeerde archeologische verwachting te worden bijgesteld?
- Waar en op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?
- Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig (intact) dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?
- Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?
- Kan het archeologisch relevante niveau gewaardeerd worden? Zo ja, wat is de waardering en zo nee, welke informatie is nodig om tot een waardering te komen?

Algemeen

- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?
- Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?
- Met de inzet van welke zoekmethoden kunnen de verwachte archeologische resten systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.)?

2 Bureauonderzoek (Pape-Luijten, 2019)

2.1 Methode

Ten behoeve van het archeologisch vooronderzoek in het plangebied is door Archeologie Rotterdam (BOOR) een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van het bureauonderzoek is een gespecificeerde archeologische verwachting en een PvE opgesteld (Pape-Luijten, 2019). De volgende paragraaf beschrijft de resultaten van het uitgevoerde bureauonderzoek integraal, en zijn op enkele punten aangevuld met relevante informatie.

2.2 Aardkundige situatie

In 2003 is de nieuwe lithostratigrafische indeling van Nederland ingevoerd (Westerhoff, Wong en De Mulder, 2003). In dit rapport wordt echter, vooruitlopend op het ontwikkelen van een regionale lithostratigrafische indeling van de Holocene afzettingen in het Maasmondgebied, uitgegaan van de oude lithostratigrafische indeling zoals die door de toenmalige Rijksgeologische Dienst in 1975 is opgesteld (Zagwijn en Van Staalduinen, 1975). Voor de volledigheid wordt wel de van toepassing zijnde term van de nieuwe indeling vermeld.

De globale bodemopbouw van de bovenste delen van de bodem van het plangebied is als volgt: De bodem van het plangebied bestaat uit klastische sedimenten die tot de Formatie van Tiel worden gerekend; het gaat om kom- op geulafzettingen. De geulafzettingen bestaan uit zand behorend tot de Afzettingen van Tiel (thans Formatie van Echteld). De zanden reiken, afgaande op een tweetal geologische boringen die in het plangebied zijn gezet, in ieder geval tot 2,9-3,4 m -NAP. Op deze geulzanden rusten komafzettingen (klei) die ook tot de Afzettingen van Tiel (thans Formatie van Echteld) zijn te rekenen., al dan niet met een pakket veen tussen 0,6 en 1,6 m -NAP ter plaatse van de huidige (en te verbreden) sloot in het oosten van het plangebied. Met de afdamming van de Waal in 1332 kwam een eind aan de natuurlijke sedimentatie in het plangebied dat van origine een nes is aan de linkeroever van een nu afgesneden oude Waalbocht in het noorden en een jonge afsnijding in het zuiden.

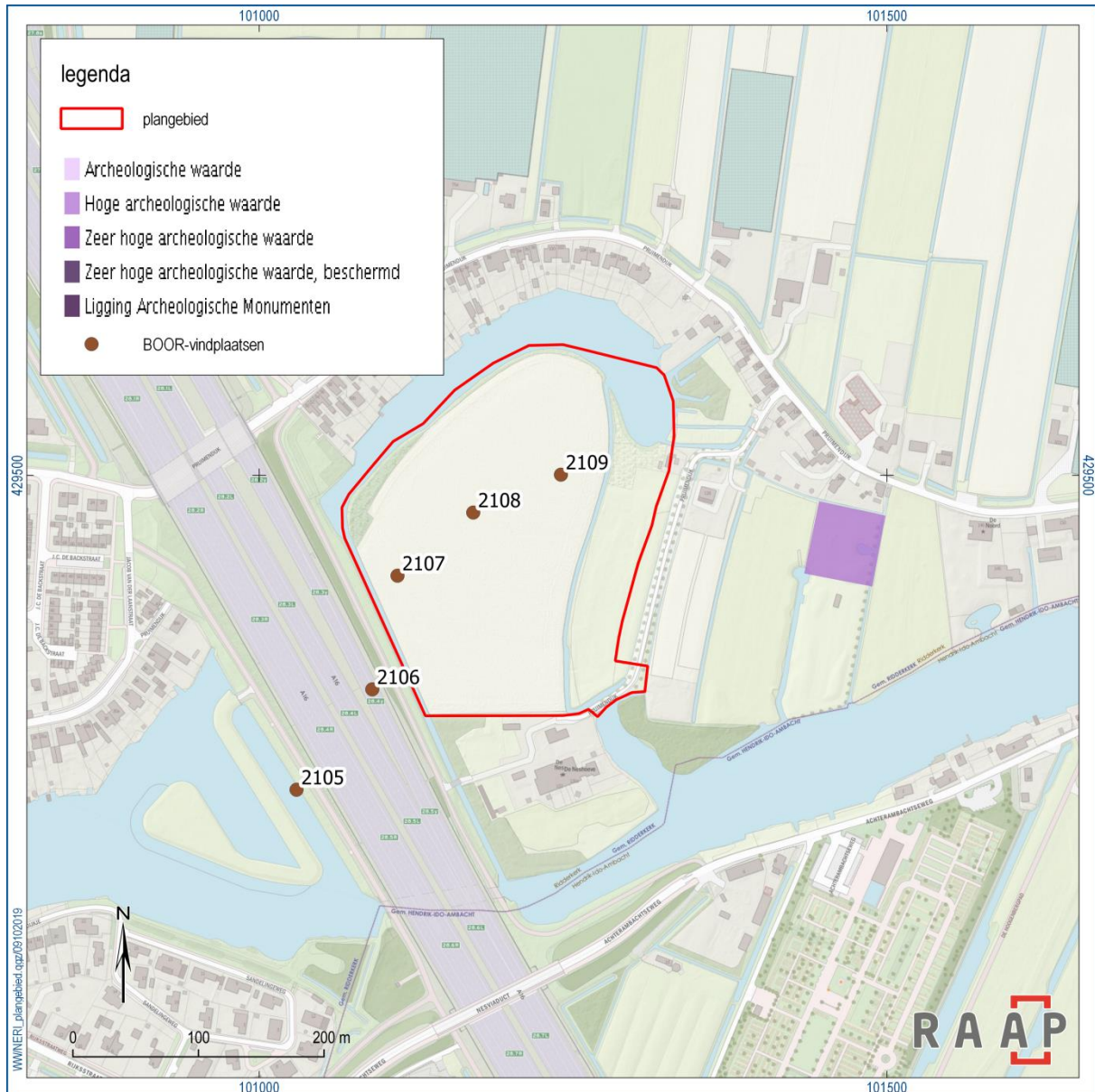
2.3 Archeologische gegevens

Volgens de Archeologische Monumentenkaart (AMK) Zuid-Holland, bevindt het plangebied 'De Nes' zich binnen een zone met een hoge archeologische waarde, ten gevolge van de landschappelijke ligging: stroomgordels en geulafzettingen (Formatie van Echteld) tussen 0 tot 5 m -mv en rivierduinen en dekzand (Formatie van Boxtel) dieper dan 5 m in het zuidwesten van het plangebied.

Bekende archeologische waarden in en zeer nabij het plangebied

In het plangebied is in ARCHIS3 sprake van vier vondstmeldingen, waarvan een tweetal overeenkomt met BOOR-vindplaatsen. Een derde BOOR-vindplaats in het plangebied is niet ARCHIS opgenomen. Het gaat om BOOR-vindplaatsen 21-07, 21-08 en 21-09. Het betreft in alle drie de gevallen aanzienlijke vondstconcentraties van aardewerk uit de late middeleeuwen, die werden aangetroffen tijdens grootschalige veldkartering in dit gebied aan het eind van de jaren '70 en nader werden onderzocht aan

het eind van de jaren '80. De vondsten hebben een diepteligging van tussen de 0 en de 80 cm -mv in de (gelaagde) kleiafzettingen van de Formatie van Echteld.

Figuur 2. Overzichtskartaal archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied.

2.4 Historische situatie

Het plangebied maakte in de late middeleeuwen deel uit van het stroomgebied van de rivier de Waal. Ten noorden van de Waal bevond zich de Riederwaard, een rondom bedijkt gebied dat een groot deel besloeg van het huidige IJsselmonde. De huidige Pruiwendijk, op de noordoever van de Waal, maakte deel uit van het dijkensysteem om de Riederwaard. Ten zuiden van het riviertje was de Zwijndrechtse Waard gesitueerd; deze ging in het begin van de 14^e eeuw door overstromingen ten onder. In de jaren 30 van die eeuw wordt de herbedijking van de Zwijndrechtse Waard voltooid; rond 1332 werd de Waal

bovenstrooms (bij Oostendam met een 250 m lange dam) en benedenstrooms (Bij Heerjansdam met een 450 m lange dam) afgedamd (Vervloet en Mulder, 1985). De dammen kwamen voor rekening van de grafelijkheid. Op dat moment werd de Pruimendijk een gedeelde dijk tussen de Riederwaard en de Zwijndrechtse Waard. De Waal, en ook het areaal van het plangebied, kwam binnen de laatstgenoemde waard te liggen. Het gebied van de Waal ging als boezem functioneren; via een sluis in de Heerjansdam kon het water op een natuurlijke wijze op het buitenwater worden geloosd. De sluis bij de Oostendam fungeerde uitsluitend voor de scheepsvaart en voor het inlaten van water in tijden van droogte (Teixeira de Matos, 1920). Ten westen van het plangebied ontwikkelde zich na 1331 het dorpje Rijsoord. Het ambacht Rijsoord werd in 1855 toegevoegd aan Ridderkerk. In 2016 was het inwonertal van Rijsoord gegroeid naar 3045. Lange tijd waren in Rijsoord vlasbedrijven gevestigd.

Van oorsprong was De Nes, waarvan het plangebied 'De Nes' het noordelijke deel is, een eiland in de Waal. Op topografische kaarten uit het midden van de 19^e eeuw is te zien hoe de geïsoleerde bebouwing aan de zuidoostelijke zijde van De Nes (net ten zuiden van het plangebied) met een brug verbonden is met de Pruimendijk, via het buitendijkse gebied ten zuiden daarvan. Het noordelijke deel van De Nes zal destijds gebruikt zijn als akker- en weiland. Noord-zuidverkeer in Zuidwest-Nederland werd van oudsher gehinderd door de grote rivierkruisingen. De focus van de bouw van de Rijksweg 16 lag dan ook op de twee grote oeververbindingen en het traject van Rotterdam naar Dordrecht. Reeds in 1934 werd de Rijksweg IJsselmonde - Zwijndrecht als enkelbaanse en gelijkvloerse weg opengesteld. De Nes is destijds ook al doorsneden door de A16, een situatie die vanaf 1937 op topografische kaarten zichtbaar is en sindsdien door successievelijke verbredingen en ontwikkelingen aan de westzijde ervoor heeft gezorgd dat de oorspronkelijke vorm van De Nes alleen nog in het noordelijke deel, in het plangebied 'De Nes', zichtbaar is.

2.5 Huidige situatie

Het overgrote deel van het plangebied is momenteel in gebruik als akkerland, omzoomd door een rij bomen aan de noordzijde langs de Waal. Aan de oostzijde is sprake van weiland. Op grond van de gegevens uit het Actueel Hoogtebestand Nederland loopt het maaiveld vanaf de Waal in het noorden van ca. 0,5 m -NAP op tot een relatief vlak terrein rond ca. 0 m NAP richting het zuiden, onderbroken door enkele west-oost georiënteerde laagtes tot 0,3 m -NAP.

2.6 Toekomstige situatie

Het plangebied wordt opnieuw ingericht als natuurgebied 'De Nes'. Bij deze herinrichting wordt een bestaande sloot verbreed en wordt een natuurvriendelijke oeveraangelegd. Daarnaast zullen onder meer een paddenpoel worden gegraven en bomen geplant.

Aard	verschillende ingrepen (graven paddenpoel, verbreden sloot, aanplant bomen) in het kader van de herinrichting van akkerland naar natuurgebied. Het waterpeil in de verbrede sloot zal op 1,16 m -NAP liggen.
Omvang en diepte	ca. 6 ha en plaatselijk 0,5 m -mv
Invloed op maaiveld en grondwater	nog onbekend
Toekomstig gebruik	natuurgebied

Tabel 2. De toekomstige situatie.

Figuur 3. Inrichtingsplan.

2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op grond van de verworven informatie over de historische situatie, de bodemopbouw in de omgeving en de bekende archeologische waarden in en in de nabijheid van het plangebied 'De Nes' kan de archeologische verwachting voor de bovenste 5 meter van de bodem in 'De Nes' worden aangegeven. Qua bodemopbouw wordt een combinatie van zandige en/of kleiige geul- en/of dekafzettingen verwacht van de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel), al dan niet met een laag veen (Hollandveen).

Late middeleeuwen

In het plangebied zijn zeker archeologische waarden uit de late middeleeuwen (11^e-14^e eeuw) aanwezig; deze zijn aangetroffen bij een door het BOOR uitgevoerde veldkartering aan het eind van de

jaren tachtig van de vorige eeuw (Hageman, 1991). De drie locaties binnen het plangebied 'De Nes' waar laatmiddeleeuws aardewerk is aangetroffen worden aangeduid met BOOR-vindplaatsnummers 21-07, 21-08 en 21-09.

Over de huidige conserveringstoestand, zoals bijvoorbeeld de ligging van de archeologische waarden ten opzichte van de oxidatie-reductiegrens in de bodem, zijn geen gegevens bekend. Verondersteld kan worden dat de conserveringstoestand in de diepere bodemtrajecten beter is dan de hoger gelegen grondlagen. Op basis van in de jaren '80 uitgevoerd booronderzoek ter plaatse van de drie BOOR-vindplaatsen in het plangebied wordt verwacht dat de eerste 50 cm van de bodem veelal verstoord zal zijn.

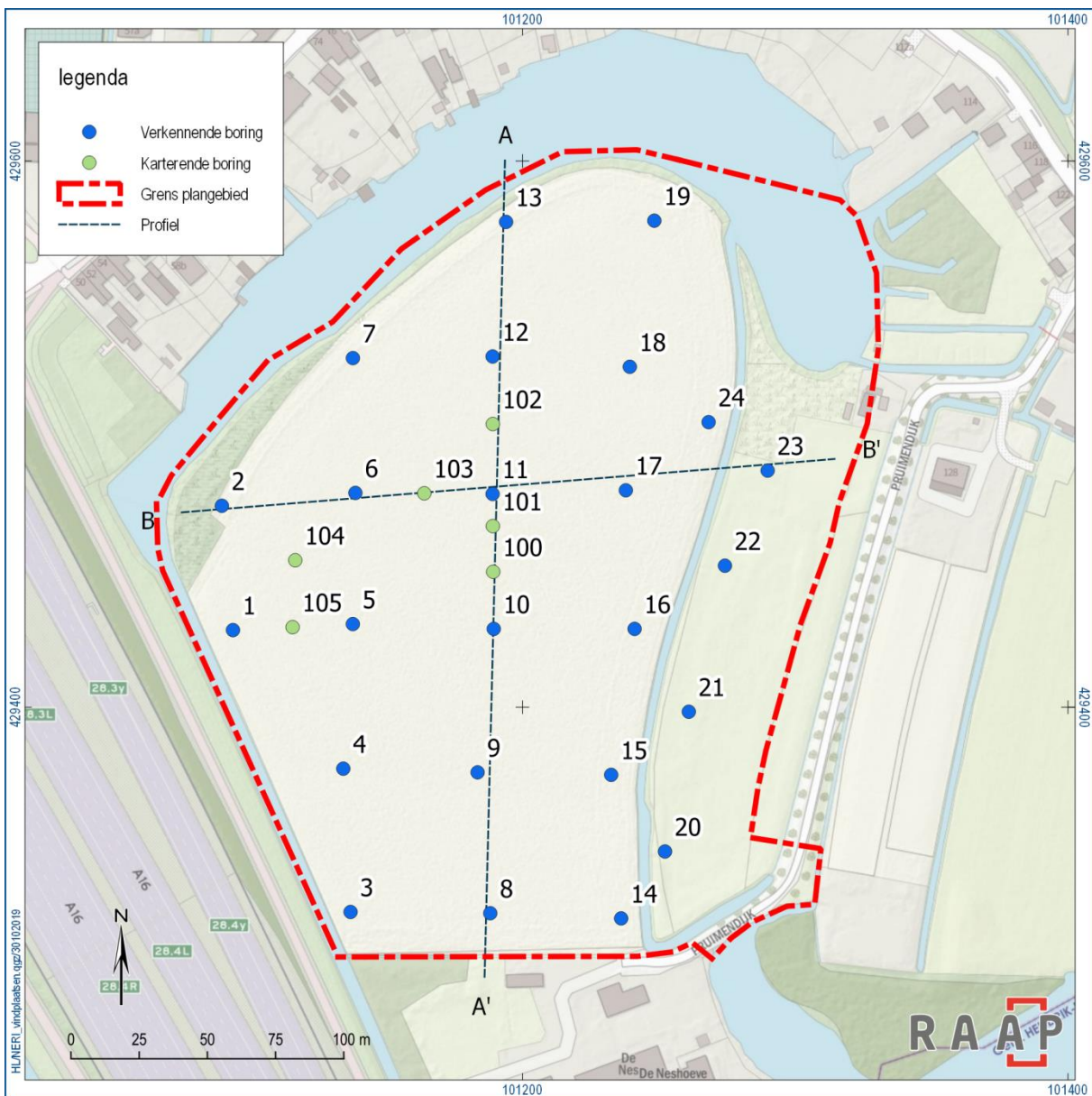
Een eventueel antropogeen sporenvlak, mogelijk in combinatie met een ophogingspakket, wordt op basis van de landschappelijke kartering van Hageman verwacht tussen 0 en 80 cm -mv. Op dit niveau kunnen resten van muurwerk, palen, vlechtwerk, paalsporen, wandgreppels, vloeren van leem, steen of plavuis en structuren duidend op ambachtelijke activiteiten zoals oventjes worden aangetroffen. Daarnaast kunnen zich resten van heiningen, afvallagen, waterputten, beerputten, kuilen, greppels en dergelijke in het plangebied ophouden.

De verwachting voor het aantreffen van aardewerk is hoog. Daarnaast kunnen bouw materiaal (keramiek en natuursteen) en bescheiden hoeveelheden (resten van) gebruiksvoorwerpen van metaal, natuursteen en glas worden verwacht. In een eventueel ophogingspakket, alsook in sporen in en eventueel onder een dergelijk pakket zijn bescheiden hoeveelheden (resten van) gebruiksvoorwerpen van bot, leer, textiel en hout te verwachten. In en onder een dergelijk pakket kan constructiehout worden aangetroffen. De verwachting voor het aantreffen van dierlijk bot is hoog. In een eventueel ophogingspakket en in de vulling van sporen kunnen daarnaast schelpen, verkoold en onverkoold botanisch materiaal, visresten, mijten en insectensoorten worden verwacht.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een verkenkend en karterend booronderzoek. De gevolgde onderzoeksmethode voor het veldwerk is bepaald op basis van het door Archeologie Rotterdam (BOOR) opgestelde Programma van Eisen (Pape-Luijten, 2019). Het veldonderzoek is uitgevoerd in 2 dagen, tussen 15 oktober 2019 en 18 oktober 2019.

Figuur 4. Boorpuntenkaart.

Het verkennend veldonderzoek had tot doel het verkrijgen van inzicht in de bodemgesteldheid, de mate van bodemverstoring en de diepteligging van het verwachte archeologische niveau in het plangebied. Daarmee wordt de gespecificeerde archeologische verwachting getoetst en waar nodig aangepast en kunnen uitspraken worden gedaan over de gaafheid van archeologisch relevante niveaus. Er zijn 24 verkennende boringen uitgevoerd. De afstand tussen de raaien bedraagt circa 50 m, de afstand tussen de boringen binnen een raai bedraagt circa 50 m (figuur 4). Boring 20 tot en met 24 vallen buiten dit grid. Deze boringen zijn geplaatst in of nabij de zone waar de bestaande sloot zal worden verbreed.

De aansluitend uitgevoerde karterende fase had tot doel om alvast zo veel mogelijk gegevens te verzamelen om de aard, diepteligging, omvang, datering, gaafheid, conservering en inhoudelijke kwaliteit van de eventuele archeologische resten te kunnen vaststellen. Er zijn 6 karterende boringen uitgevoerd (figuur 4).

Er is geboord tot maximaal 500 cm -mv met een Edelmanboor (7 cm) en een gutsboor (3 cm). De boringen zijn tijdens het veldwerk lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingssysteem van RAAP (Deborah3 zie bijlage 3) en met behulp van RTK-GPS ingemeten. Van alle boringen is de hoogte bepaald met behulp van RTK-GPS.

Het opgeboorde materiaal is in het veld door middel van versnijding en verbrokkeling gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

Hoewel er geen systematische veldkartering is uitgevoerd over het hele plangebied zijn er wel verschillende vondsten aan het maaiveld aangetroffen en verzameld (tabel 3). Veel van deze vondsten zijn gedaan in een straal van circa 2 m rondom een boring. Indien een vondst verder van de boringen aflag is deze apart ingemeten als oppervlaktevondst.

3.2 Resultaten

3.2.1 Veldwaarnemingen

Het plangebied bestaat zoals verwacht uit twee delen. Het grootste deel, ten westen van de te verbreden sloot is in gebruik als akker. Ten oosten van de te verbreden sloot bestaat het plangebied uit weiland. Dit perceel ligt zichtbaar lager dan het akkerperceel (figuur 5).

Figuur 5. Overzicht van het plangebied vanaf boring 14 in noordelijke richting (Foto: RAAP).

3.2.2 Geologie en bodem

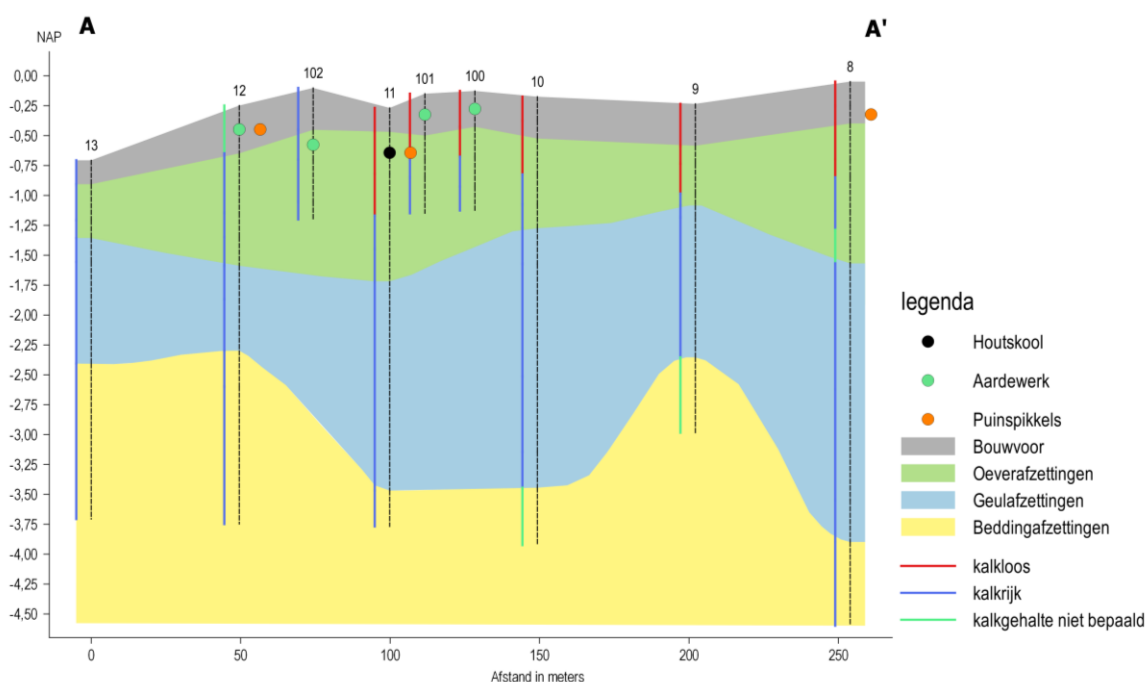
De opbouw van de ondergrond op het akkerperceel (boring 1 tot en met 19 en 24) is behoorlijk uniform. Aan de basis van deze boringen is een pakket zeer fijn tot matig fijn, zwak siltig zand aangetroffen. Dit zandpakket bevat sporadisch een enkele zeer dunne kleilaag en is kalkrijk. Het is geïnterpreteerd als beddingafzetting en wordt gerekend tot de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel). Deze beddingafzettingen zijn aangetroffen op 2,3 m –NAP of dieper. De diepteligging is behoorlijk variabel.

Deze beddingafzettingen gaan geleidelijk over in een sterker gelaagd klastisch pakket (zandige klei met dunne zandlaagjes en zeer fijn zand met dunne kleilaagjes). Deze afzettingen zijn geïnterpreteerd als geulafzettingen en eveneens tot de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel) gerekend. Alle aangetroffen geulafzettingen zijn kalkrijk.

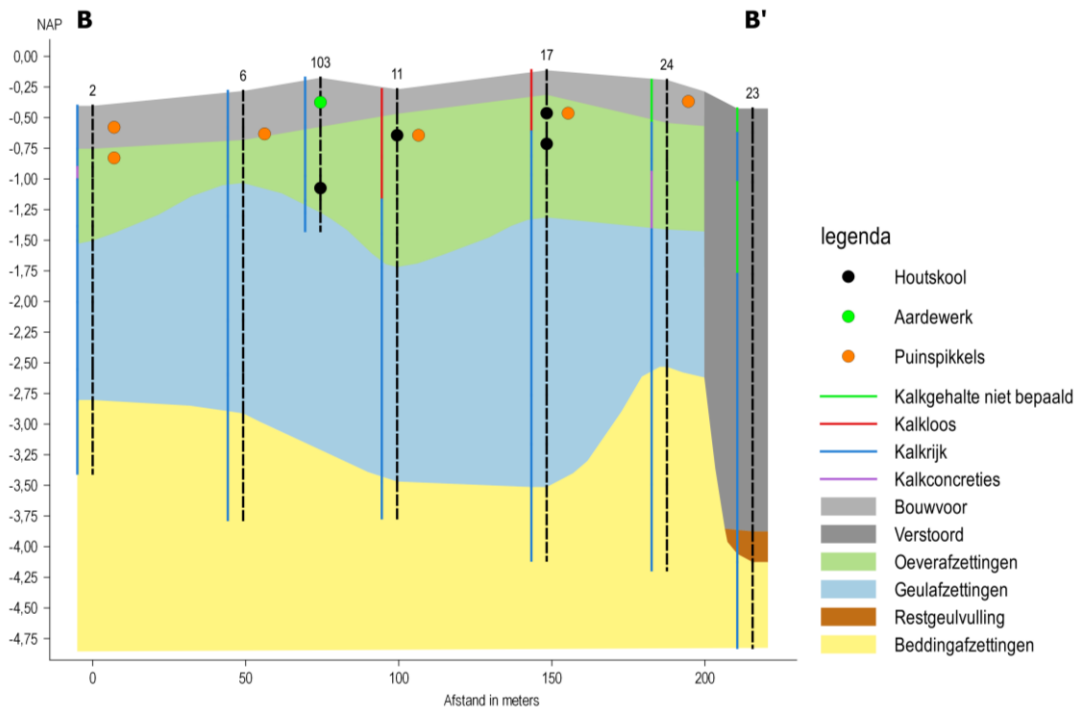
De geulafzettingen zijn bedekt met een pakket zwak zandige tot uiterst siltige klei. In dit kleipakket is sporadisch een dunne zandlaag aangetroffen. Deze klei is geïnterpreteerd als een oeverafzetting en wordt gerekend tot de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel). Over het algemeen zijn ook deze oeverafzettingen vanaf de top kalkrijk. In een aantal boringen (boring 3, 8, 9, 10, 11, 17, 100 en 101) is een duidelijke kalkloze top van enkele decimeters dik vastgesteld (figuur 6, figuur 7).

De oeverafzettingen worden afgedekt door een 25 à 50 cm dikke bouwvoor die uit uiterst siltige tot zwak zandige, zwak humeuze klei bestaat.

De boringen die in het oostelijke deel van het plangebied (de paardenwei) zijn gezet (boring 20 tot en met 23) laten een geheel andere bodemopbouw zien. Van deze boringen geeft boring 20 het beste beeld van de natuurlijke afzettingen in deze zone. Aan de basis van deze boring is net als op het akkerperceel een pakket beddingafzettingen (matig grof, zwak siltig zand) aanwezig dat op circa 430 cm –mv geleidelijk overgaat in de gelaagde geulafzettingen. Op 320 cm –mv gaan de geulafzettingen geleidelijk over in een donkergrijze, matig humeuze, uiterst siltige klei. Deze klei is kalkrijk, erg slap en bevat schelpengruis. Deze afzetting wordt geïnterpreteerd als een restgeulvulling. Op circa 180 cm –mv gaat deze humeuze klei geleidelijk over in veen. In het veen zijn enkele zeer dunne zandlagen aanwezig. Dit veen wordt ook geïnterpreteerd als de opvulling van een verlande geul en wordt daarom gerekend tot de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel). Boring 23 is verstoord tot 345 cm –mv. Deze verstoring is herkenbaar en sterk verrommelde lagen. Boring 21 en 22 zijn beide op 60 cm –mv gestuit op ondoordringbaar puin. De eigenaresse van de paarden wist te vertellen dat het perceel in het verleden een moerassig gebied betrof dat is volgestort met grof puin afkomstig van onder meer een burg. Verspreid over de paardenweide waren ook enkele grote brokken betonpuin zichtbaar.

Figuur 6. Noord – zuid profiel door het plangebied.

Figuur 7. West – oost profiel door het plangebied.

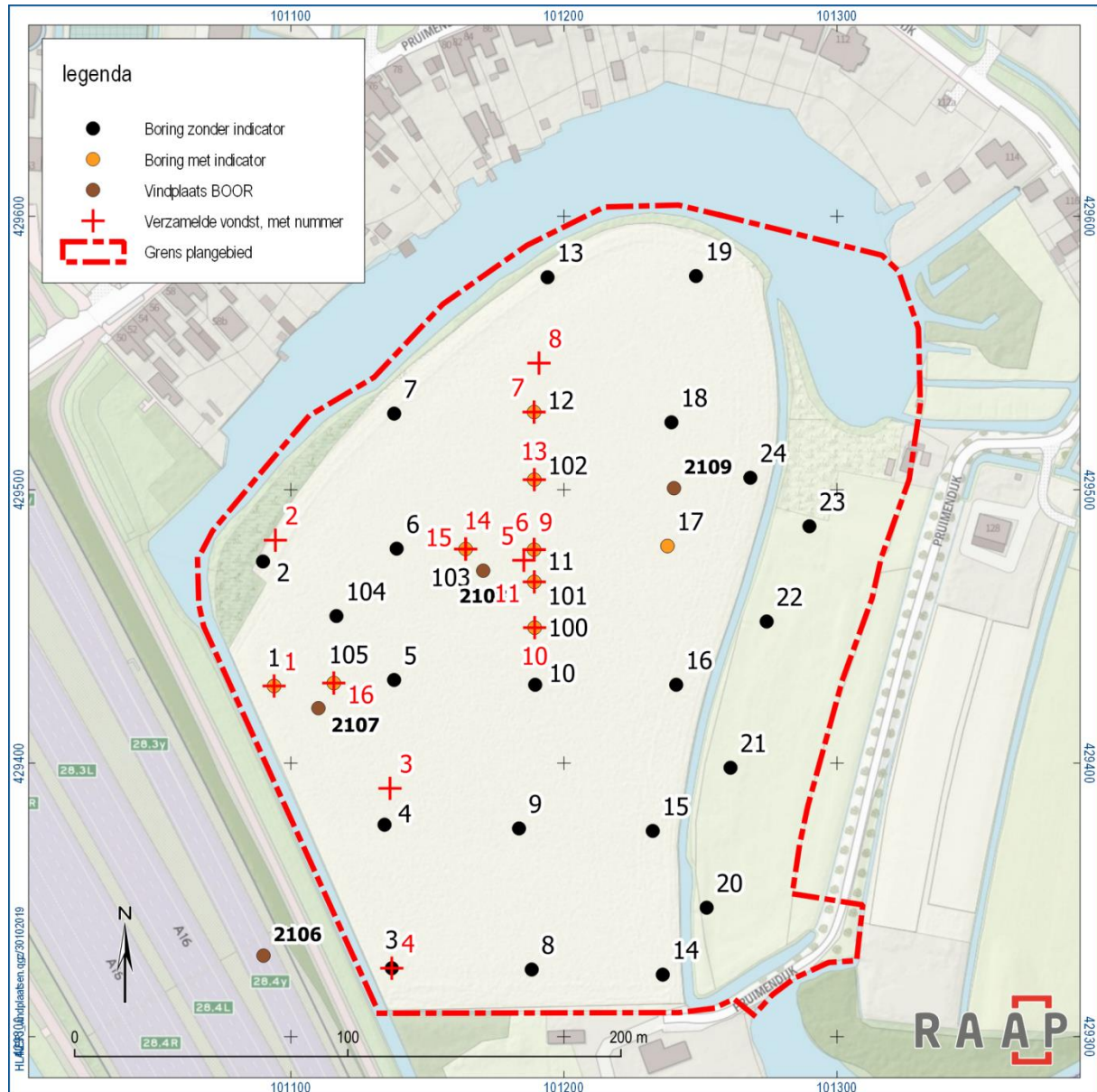
3.2.3 Archeologische indicatoren

Tijdens het veldonderzoek in 8 van de 30 boringen archeologische indicatoren aangetroffen, waarvan sommige zijn verzameld. In aanvulling daarop zijn een aantal oppervlaktevondsten gedaan en verzameld (zie tabel 3). De vondsten worden na oplevering van de rapportage gemeld in ARCHIS. De determinatie van het aardewerk is gedaan door M. Jordanov.

Vondstnummer	Indicator	Datering	Omschrijving	Opmerking
1	KER	12 ^e – 13 ^e eeuw	fragment kogelpot	Boring 1, 85 – 100 cm -mv
2	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	fragment Paffrath	Ingemeten oppervlaktevondst
3	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	3 fragmenten Paffrath, verbrand	Ingemeten oppervlaktevondst
4	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	fragment Paffrath	Oppervlaktevondst bij boring 3
5	KER	10 ^e – 11 ^e eeuw	4 fragmenten Pingsdorf	Ingemeten oppervlaktevondst
5	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	10 fragmenten Paffrath, verweerd	
5	ODB		Dierlijk bot, verbrand en gepatineerd	
6	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	5 fragmenten Paffrath	Oppervlaktevondst bij boring 11
6	KER	11 ^e – 13 ^e eeuw	2 fragmenten Andenne	
7	KER	16 ^e – 19 ^e eeuw	fragment roodbakken dubbelzijdig loodglazuur	Boring 12, 10 – 20 cm -mv
8	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	1 fragment Paffrath	Ingemeten oppervlaktevondst
8	KER	10 ^e – 11 ^e eeuw	1 fragment Pingsdorf (?)	
8	MXX		2 metaalslakken	
8	KER		1 fragment verbrand, verglaasd aardewerk (ondetermineerbaar)	
9	MXX		speld/haakje (kleding)?	Boring 11, 20 – 50 cm -mv
9	ODB		klein fragment vogelbot	
10	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	2 fragmenten Paffrath	Oppervlaktevondst bij boring 100
10	KER	11 ^e – 13 ^e eeuw	fragment Andenne	
11	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	6 fragmenten Paffrath, sterk verweerd	Oppervlaktevondst bij boring 101
11	KER	10 ^e – 11 ^e eeuw	fragment Pingsdorf	
12	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	5 fragmenten Paffrath	Oppervlaktevondst bij boring 11
13	KER	11 ^e – 13 ^e eeuw	Andenne: kanbodem, standing	Oppervlaktevondst bij boring 102
13	KER		tegel?	
14	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	2 fragmenten Paffrath	Oppervlaktevondst bij boring 103
14	KER	10 ^e – 11 ^e eeuw	fragment Pingsdorf	
15	KER	12 ^e – 13 ^e eeuw	2 fragmenten grijsbakkend aw	Boring 103, 15 cm -mv
16	KER	11 ^e – 12 ^e eeuw	fragment Paffrath?, zeer klein	Boring 105, 30 cm -mv

Tabel 3. Overzicht van de verzamelde archeologische indicatoren en vondsten aangetroffen in het plangebied.

Behalve de in tabel 3 beschreven vondsten en indicatoren zijn in boring 11, 17, 103 en 105 in een laag onder de huidige bouwvoor houtskoolspikkels aangetroffen. In boring 11 en 17 werden behalve houtskool ook puinspikkels waargenomen. In boring 11 werd in dezelfde laag ook een fragment onverbrand dierlijk bot waargenomen. De klei waarin deze indicatoren zitten is vrij stevig en kalkloos. Deze eigenschappen doen vermoeden dat het hier om een cultuurlaag gaat.

Figuur 8. Verspreidingskaart indicatoren en vondsten.

Potentieel vindplaatsnummer	RAAP-objectnummer NERI-001
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	4742131100
Gemeente	Ridderkerk
Plaats	Rijsoord
Toponiem	De Nes
Onderzoeksgebied	De Nes
Centrumcoördinaten	101190/429475
Huidig landgebruik	akker
Geo(morfo)logie en bodem	Oeverwal, poldervaaggrond
Hoogte maaiveld	circa 0,1 à 0,3 m -NAP
Vermoedelijk complextype	Nederzetting, onbepaald
Globale datering	10 ^e – 14 ^e eeuw
Vondsten	Aardewerk, metaal, houtskool, puinspikkels
Potentiële diepteligging vondstlaag (cm -mv en m t.o.v. NAP)	Vanaf maaiveld (0,1 – 0,3 m –NAP)
Potentiële diepteligging sporenniveau (cm -mv en m t.o.v. NAP)	Direct onder de bouwvoor, vanaf circa 25 cm – mv (0,35 – 0,55 m –NAP)
Globale omvang	Er is sprake van een archeologische zone die van zuidwest naar noordoost door het plangebied loopt en die een breedte van circa 80 m heeft. Mogelijk bevinden zich binnen deze zone twee of drie afzonderlijke huisplaatsen, maar die zijn, indien dit het geval is, op grond van het booronderzoek niet goed te begrenzen. Er is een duidelijke concentratie van aardewerk aangetroffen in een zone rondom boring 11.

Tabel 4. Gegevens potentiële vindplaats.

3.2.4 Synthese

De bodemopbouw die tijdens het huidige onderzoek is aangetroffen komt sterk overeen met hetgeen wat op voorhand werd verwacht. De ondergrond bestaat tussen maaiveld en 5 m –mv geheel uit fluviatiele afzettingen van de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel). Aan de basis liggen beddingafzettingen die overgaan in zandige en kleiige geulafzettingen, die bedekt zijn met een pakket oeverafzettingen. Dit is in lijn met de resultaten van een in 2015 uitgevoerd booronderzoek direct aan de andere zijde van de rijksweg A16 (Verschoof-van der Vaart & Coppens, 2015). Verspreid over het plangebied is de top van de oeverafzettingen kalkloos. Hierin is op grond van de boringen echter geen duidelijk patroon herkenbaar.

Op grond van eerder onderzoek was bekend dat er binnen het plangebied archeologische resten uit de late middeleeuwen aanwezig zijn. Het huidige onderzoek heeft duidelijk bevestigd dat dit nog altijd het geval is. Er is een groot aantal archeologische indicatoren aangetroffen en verzameld, zowel in de boringen als aan het maaiveld. Op basis van de verspreiding van de aangetroffen indicatoren lijkt er sprake te zijn van een zuidwest – noordoost georiënteerde strook met een breedte van circa 80 m door het plangebied te lopen, waarbinnen resten uit de late middeleeuwen aanwezig zijn (figuur 9). De datering van het verzamelde aardewerk wijst er op dat het om resten uit de 11^e tot en met de 13^e eeuw

gaat. Alle waargenomen indicatoren bevonden zich tussen 0 en 100 cm –mv. De grootste concentratie indicatoren (met name aardewerk) is aangetroffen in een zone rondom boring 11.

De oxidatie reductiegrens ligt binnen het plangebied het ondiepst bij boring 6, op 110 cm –mv. Dit betekent dat zowel het vondstniveau als het sporenniveau boven de reductiezone ligt. Daarom zullen organische resten naar verwachting slecht geconserveerd zijn. Enkel in eventuele diepere sporen zoals afvalkuilen en beerputten kunnen deze beter bewaard zijn gebleven.

De hoge verwachting die op voorafgaand aan dit onderzoek gold voor archeologische resten uit de late middeleeuwen blijft op grond van de resultaten bestaan.

4 Conclusies en advies

4.1 Conclusie

Op grond van de onderzoeksresultaten en onder verwijzing naar de doelstellingen, kunnen de volgende uitspraken worden gedaan:

De ondergrond van het plangebied bestaat tussen maaiveld en 5 m –mv zoals verwacht uit geheel uit fluviaatle afzettingen van de Formatie van Echteld (Afzettingen van Tiel). Aan de basis liggen beddingafzettingen die overgaan in zandige en kleiige geulafzettingen, die bedekt zijn met een pakket oeverafzettingen.

De in de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw binnen het plangebied vastgestelde archeologische resten uit de late middeleeuwen blijken op grond van het huidige onderzoek nog altijd aanwezig te zijn. Er lijkt op het akkerperceel sprake te zijn van een zuidwest – noordoost georiënteerde zone met een breedte van 80 m waarbinnen deze resten liggen, met een duidelijke concentratie in het centrale deel van het plangebied (rondom boring 11). In de zone rondom boring 11 is ook sprake van een kalkloze top in de oeverafzettingen met cultuurlaag.

Het sporenniveau wordt direct onder de bouwvoor verwacht. Door deze geringe diepteligging worden de archeologische resten bedreigd door de geplande bodemingrepen.

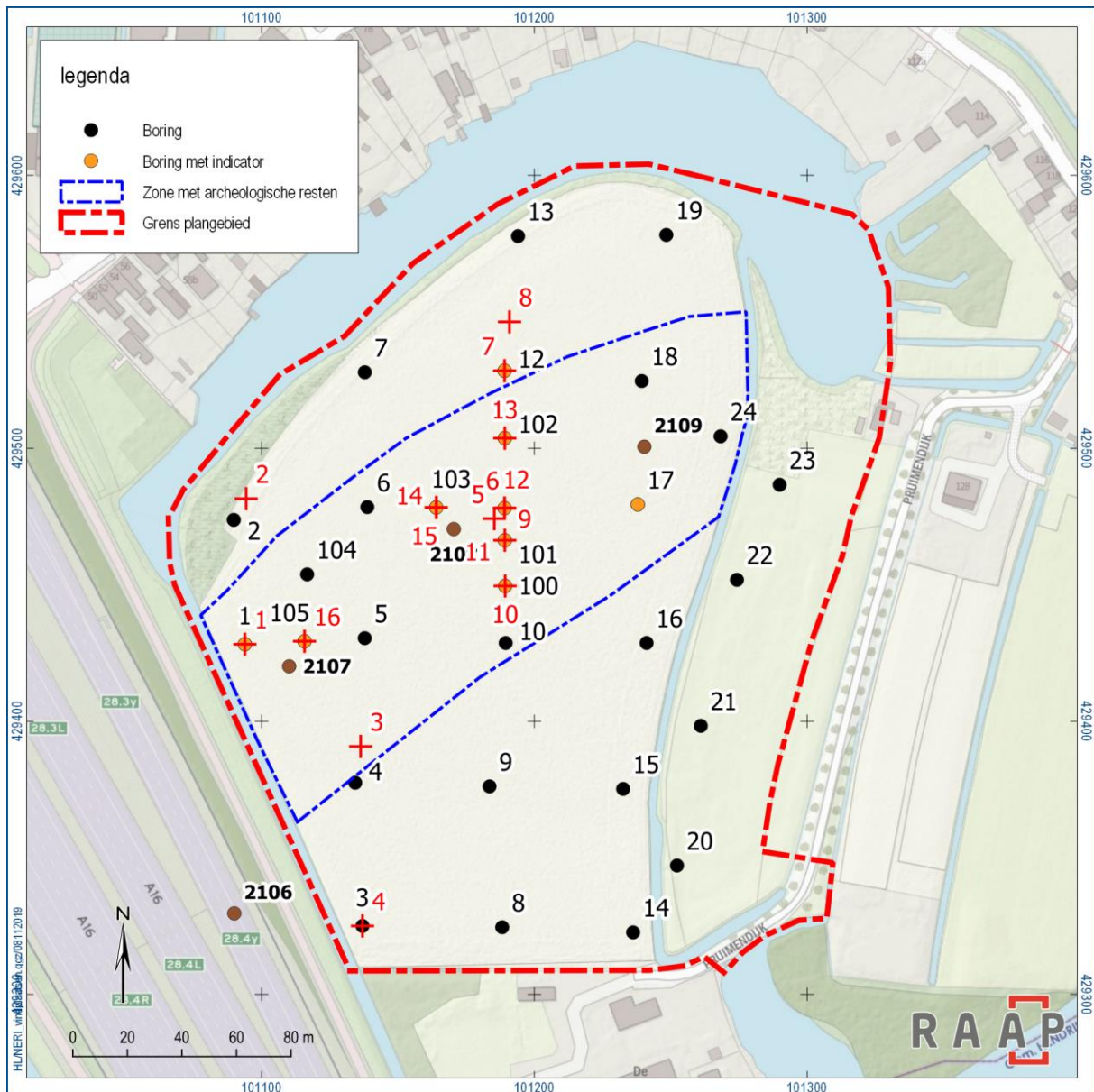
Ter plaatse van de paardenweide bestaat de ondergrond uit een restgeul, waarin grof puin van onder meer een brug is gestort. Ter plaatse van dit perceel worden geen archeologische resten meer verwacht. Aangezien de verbreding van de bestaande sloot aan de zijde van de paardenweide is voorzien worden er door deze ingreep geen archeologische resten bedreigd.

4.2 Advies

Op basis van de resultaten van het onderzoek blijkt dat op het akkerperceel binnen het plangebied (mogelijk) archeologische resten bedreigd worden door de voorgenomen bodemingrepen. Daarom wordt geadviseerd om de plannen zodanig aan te passen dat verstoring wordt voorkomen. Dat is gezien de aard van de plannen op het akkerperceel (het graven van een sloot en een kikkerpoel echter onwaarschijnlijk).

Indien planaanpassing niet mogelijk is, wordt aanbevolen in het kader van de bestaande planvorming de onderstaande vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) te nemen.

Om de gespecificeerde verwachting te toetsen wordt vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een waarderende fase van een inventariserend veldonderzoek. Gezien de prospectiekenmerken is een proefsleuvenonderzoek de geëigende methode voor vervolgonderzoek (zie ook www.archeologiein nederland.nl/prospectie-op-maat). Voorafgaand aan een dergelijk onderzoek dient een door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen te zijn opgesteld.

Figuur 9. Adviesgebied proefsleuvenonderzoek.

4.3 Tot slot

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Ridderkerk, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Literatuur

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Pape-Luijten, H.G., 2019. Programma van Eisen voor een verkennend en karterend inventariserend veldonderzoek door middel van grondboringen in het plangebied 'De Nes' te Rijsoord in de gemeente Ridderkerk. BOOR-PvE nummer 2019037. BOOR, Rotterdam.

SIKB, 2016. Beoordelingsrichtlijn Archeologie. BRL SIKB 4000. SIKB, Gouda.

Tol, A.J., J.W.H.P. Verhagen, M. Verbruggen, 2012. Leidraad inventariserend veldonderzoek: deel: karterend booronderzoek, versie 2.0. SIKB, Gouda.

Verschoof-Van der Vaart, W.B. & C.F.H. Coppens, 2015. Plangebied Waaloever (deel II) in Rijsoord, gemeente Ridderkerk; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en verkennend veldonderzoek. RAAP notitie 5087, Weesp.

Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices

Figuren:

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).	7
Figuur 2. Overzichtskaart archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied.	11
Figuur 3. Inrichtingsplan.	13
Figuur 4. Boorpuntenkaart.	15
Figuur 5. Overzicht van het plangebied vanaf boring 14 in noordelijke richting (Foto: RAAP).	17
Figuur 6. Noord – zuid profiel door het plangebied.	18
Figuur 7. West – oost profiel door het plangebied.	19
Figuur 8. Verspreidingskaart indicatoren en vondsten.	21
Figuur 9. Adviesgebied proefsleuvenonderzoek.	25

Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens.	8
Tabel 2. De toekomstige situatie.	12
Tabel 3. Overzicht van de verzamelde archeologische indicatoren en vondsten aangetroffen in het plangebied.	20
Tabel 4. Gegevens potentiële vindplaats.	22

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal	
Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen	
Bijlage 3. Boorbeschrijvingen	

Bijlage 1. Tijdschaal

Archeologische perioden			
Tijdperk		Datering	
Recente tijd			
Nieuwe tijd	C	1945	
	B	1850	
	A	1650	
Middeleeuwen	Laat B	1500	
	Laat A	1250	
	Vroeg	D: Ottoonse tijd	1050
		C: Karolingische tijd	900
		B: Merovingische tijd	725
		A: Volksverhuizingstijd	525
Romeinse tijd	Laat	450	
	Midden	270	
	Vroeg	70 na Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat	15 voor Chr.
		Midden	250
		Vroeg	500
	Bronstijd	Laat	800
		Midden	1100
		Vroeg	1800
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2000
		Midden	2850
		Vroeg	4200
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	4900/5300
		Midden	6450
		Vroeg	8640
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	9700
		Jong B	12.500
		Jong A	16.000
Midden		35.000	
Oud		250.000	

tabel1_standard_Archeologisch_RAAP_2014

Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen

Bron	Geraadpleegd en afgebeeld/beschreven	Geraadpleegd, niet afgebeeld	Niet beschikbaar voor dit plan-/onderzoeksgebied	Bevat geen (nieuwe) relevante informatie	Opmerking Het bureauonderzoek is verwerkt in het PvE, opgesteld door Archeologie Rotterdam (BOOR).
Bodemkaart van NL					
Geologische kaart van NL					
Geomorfologische kaart van NL					
Gedetailleerde bodemkaarten					
DINO					
Gegevens milieukundig bodemonderzoek					
Actueel Hoogtebestand Nederland					
Lucht- en satellietfoto's					
Topografische kaart van NL					
Oud(st)e kadasterkaarten					
Historische kaarten van Nederland					
Beeldmateriaal bouwhistorie					
Archeologische en cultuur-historische rapportages					
Archieven (RAAP)					
Eigenaar en gebruiker					
AMK					
ARCHIS					
CMA					
CAA					
CHW					
Literatuur (arch./aardwet.)					
Gebiedsgerichte specialisten					
Amateurarcheologen					

Gemeentelijke waarden- of verwachtingskaart					
Archeologisch depot					

LS03 en LS04, motivatie voor de keuze van de geraadpleegde bronnen (+ indien van toepassing)

Bijlage 3. Boorbeschrijvingen

Boring: NERI_1

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 1, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 500
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101093.889, Y-coördinaat in meters: 429428.251, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.217, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Tweede Algemene Waterpas, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

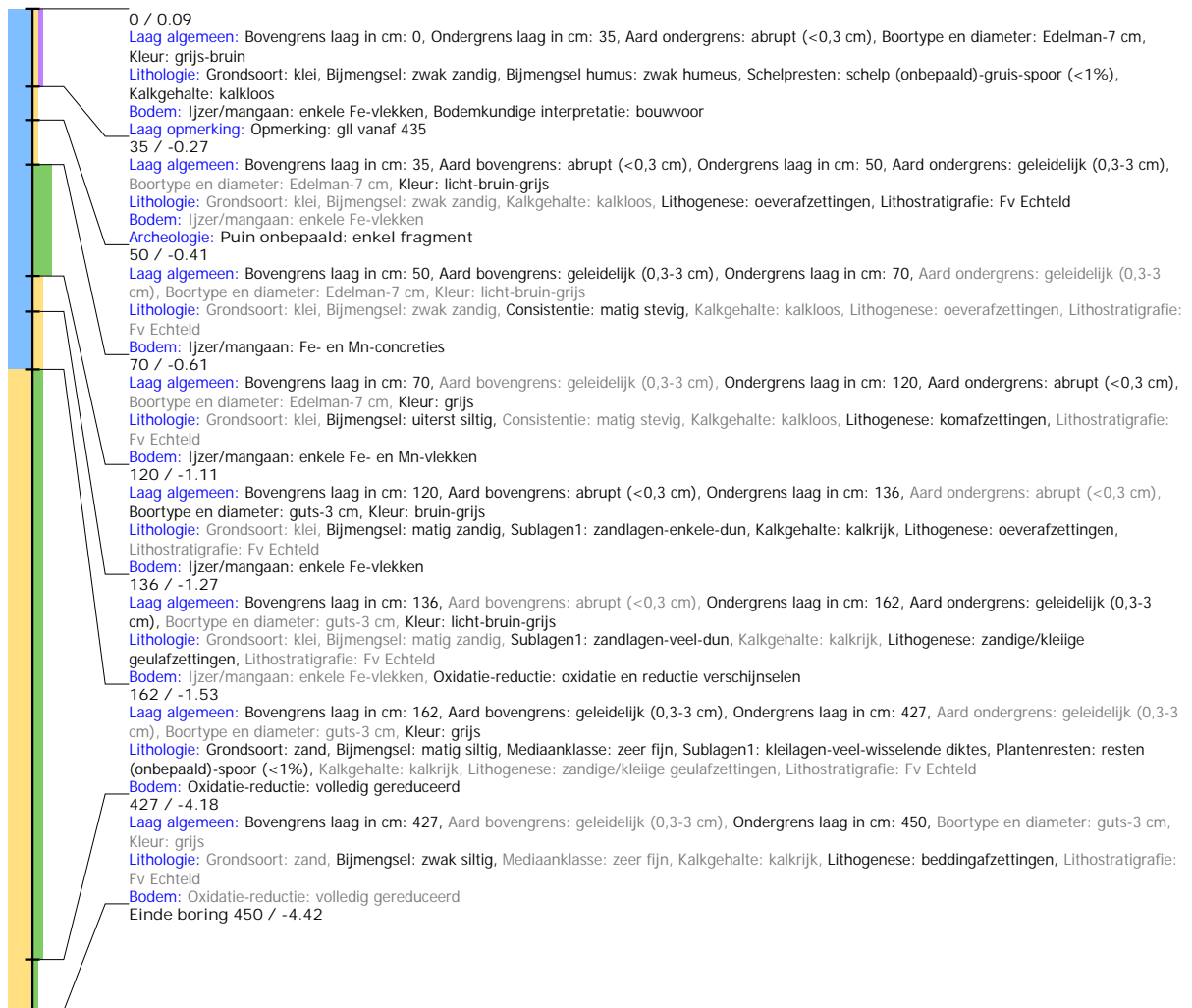
Boring: NERI_2

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 2, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 300
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101089.832, Y-coördinaat in meters: 429473.774, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.403, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_3

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 3, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 450
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101136.991, Y-coördinaat in meters: 429325.048, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 0.085, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_4

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 4, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 395
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101134.331, Y-coördinaat in meters: 429377.516, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.196, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

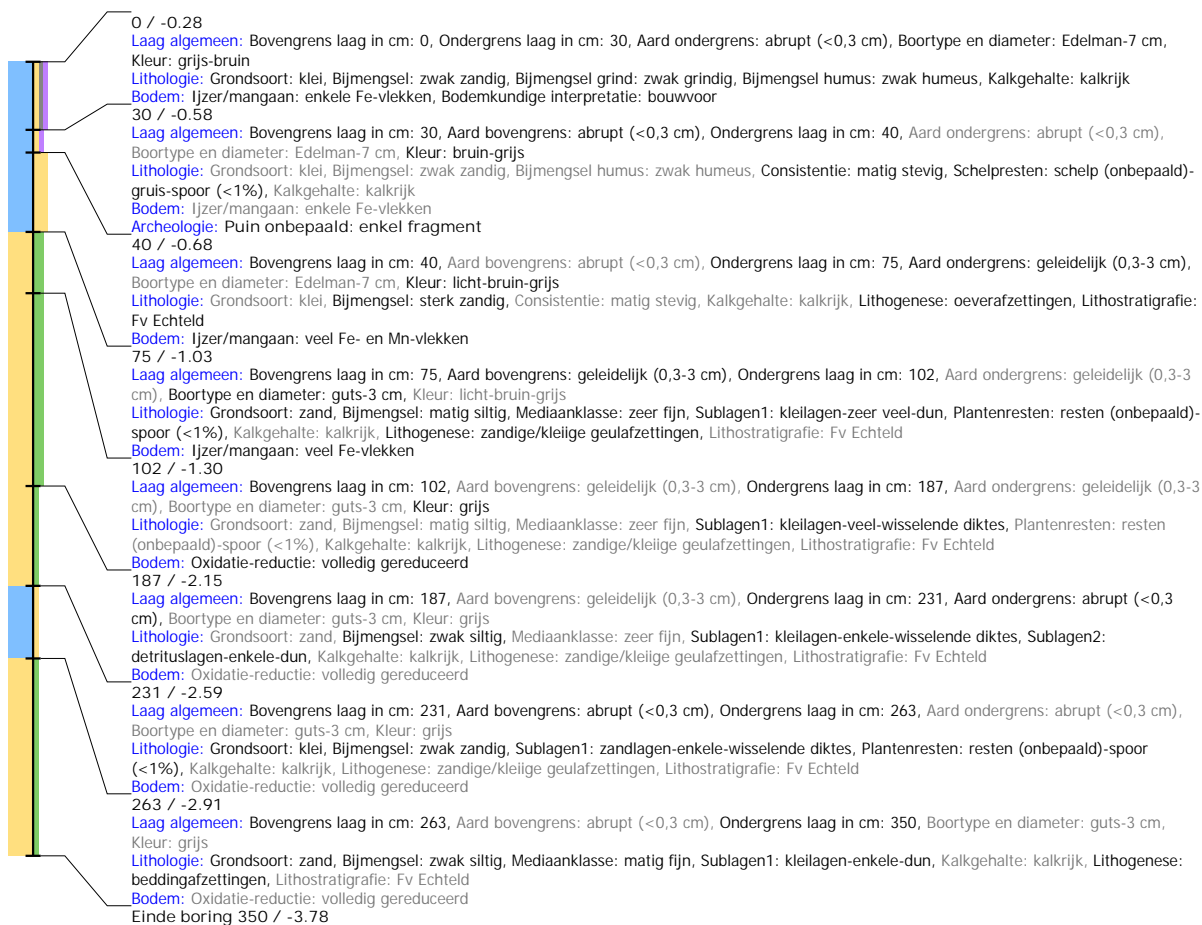
Boring: NERI_5

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 5, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 400
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101137.832, Y-coördinaat in meters: 429430.465, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.206, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

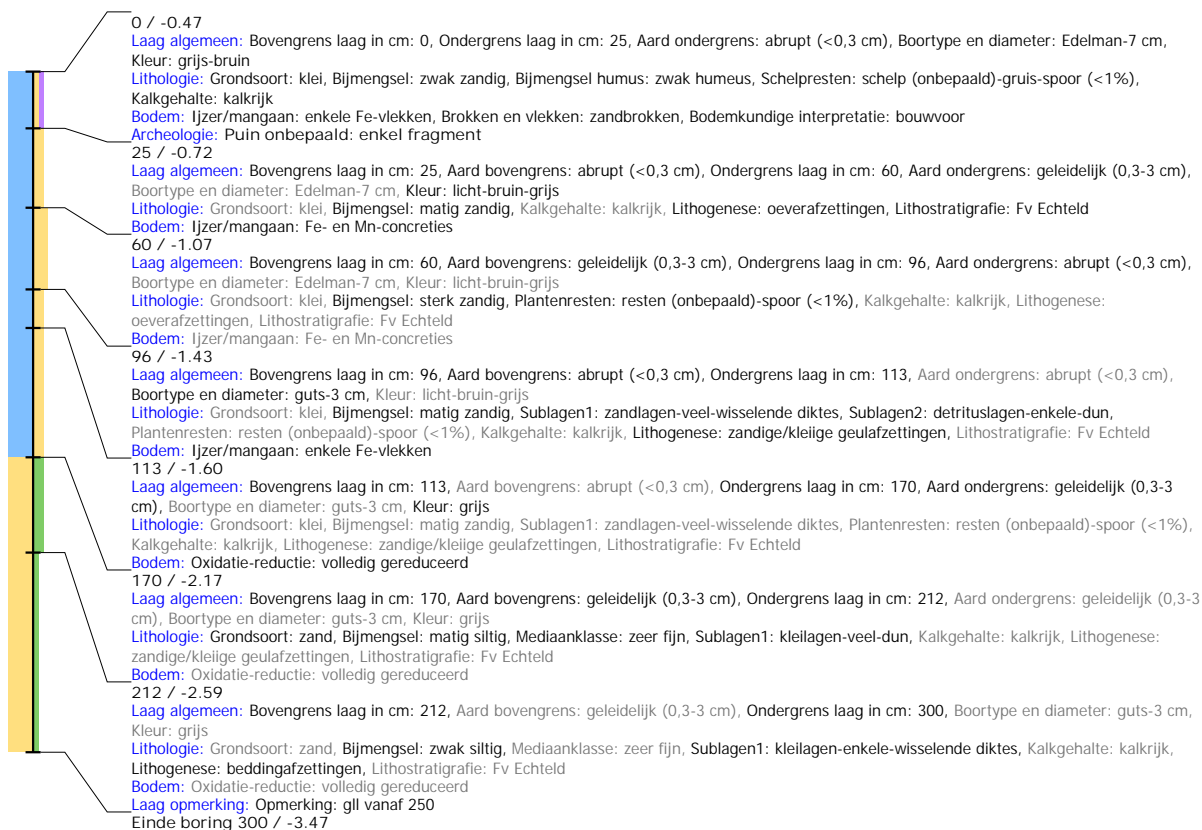
Boring: NERI_6

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 6, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 350
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101138.767, Y-coördinaat in meters: 429478.478, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.282, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

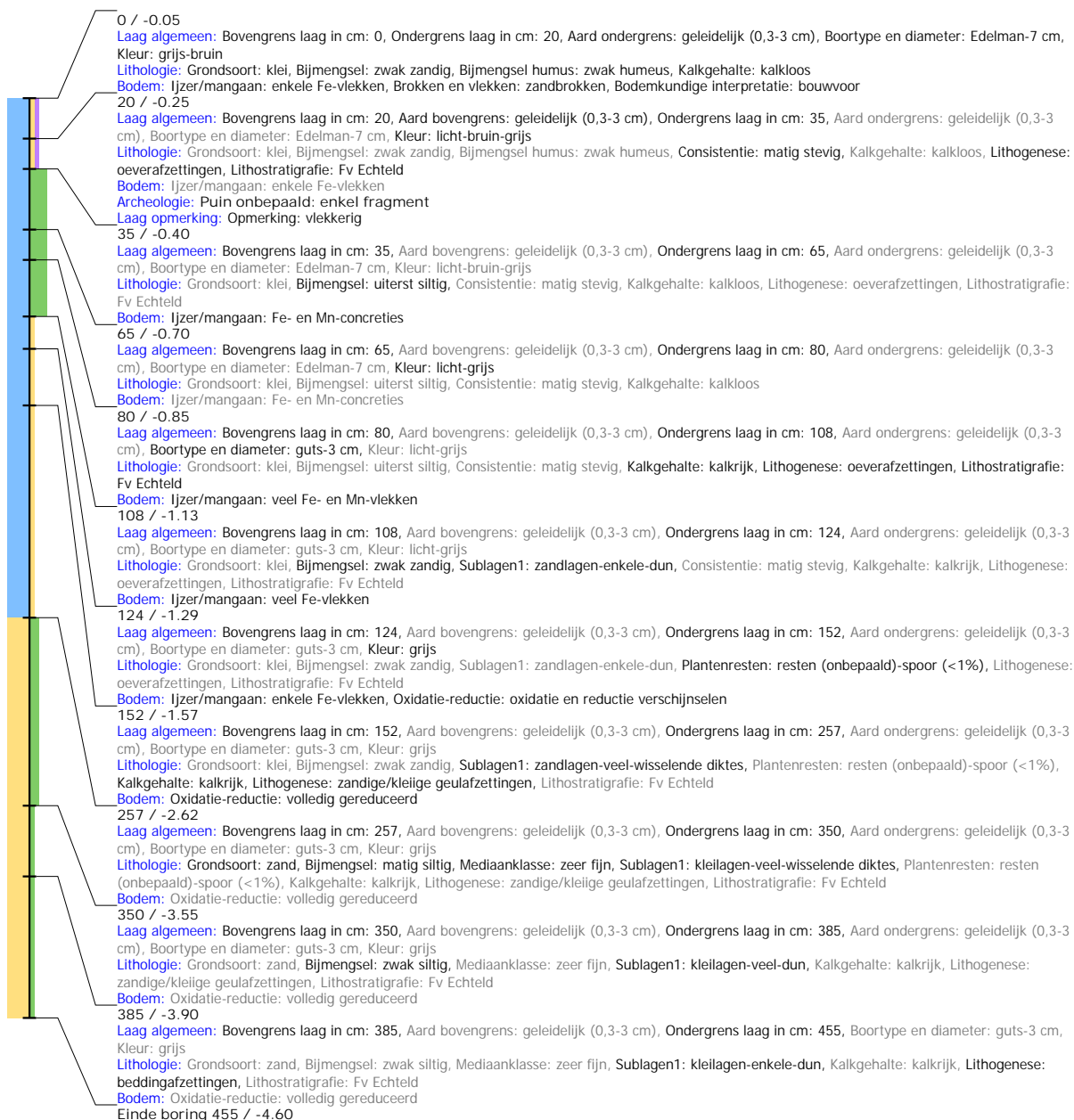
Boring: NERI_7

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 7, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 300
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101137.854, Y-coördinaat in meters: 429527.852, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.471, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_8

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 8, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 455
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101188.216, Y-coördinaat in meters: 429324.584, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.048, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_9

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 9, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 275

Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101183.561, Y-coördinaat in meters: 429376.166, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),

Hoogte maaiveld in meters: -0.234, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

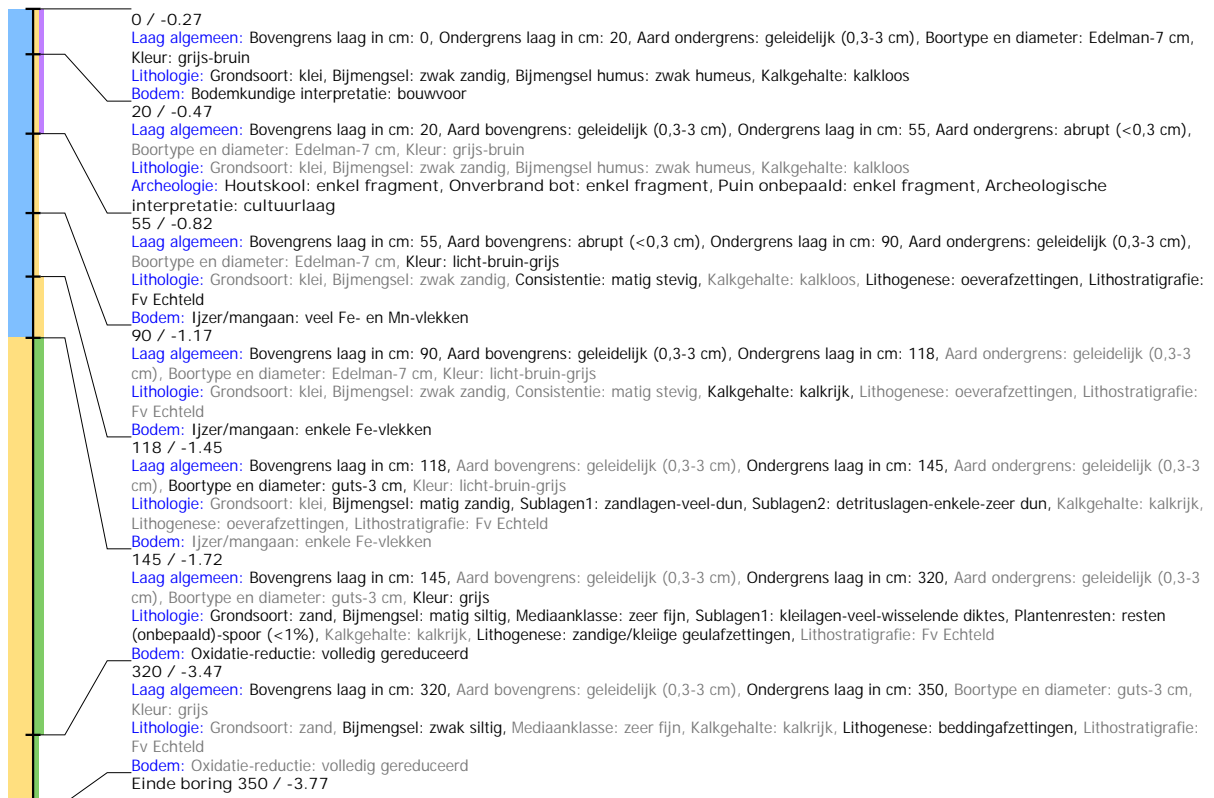
Boring: NERI_10

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 10, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 375
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101189.482, Y-coördinaat in meters: 429428.697, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.174, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

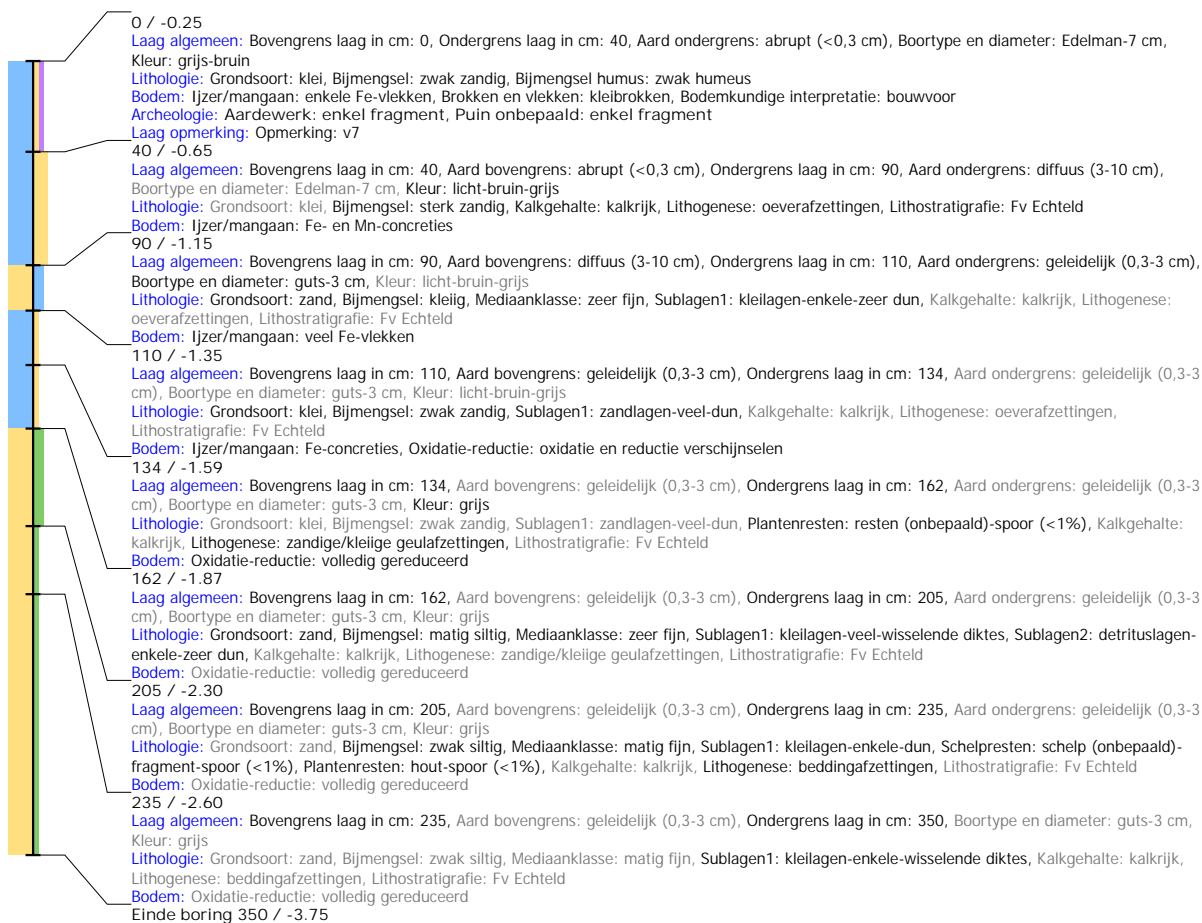
Boring: NERI_11

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 11, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 350
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101189.068, Y-coördinaat in meters: 429478.105, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.268, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_12

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 12, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 350
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101189.077, Y-coördinaat in meters: 429528.429, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.248, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_13

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 13, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 300
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101194.01, Y-coördinaat in meters: 429577.715, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.706, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_14

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 14, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 475
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101236.188, Y-coördinaat in meters: 429322.698, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 0.09, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

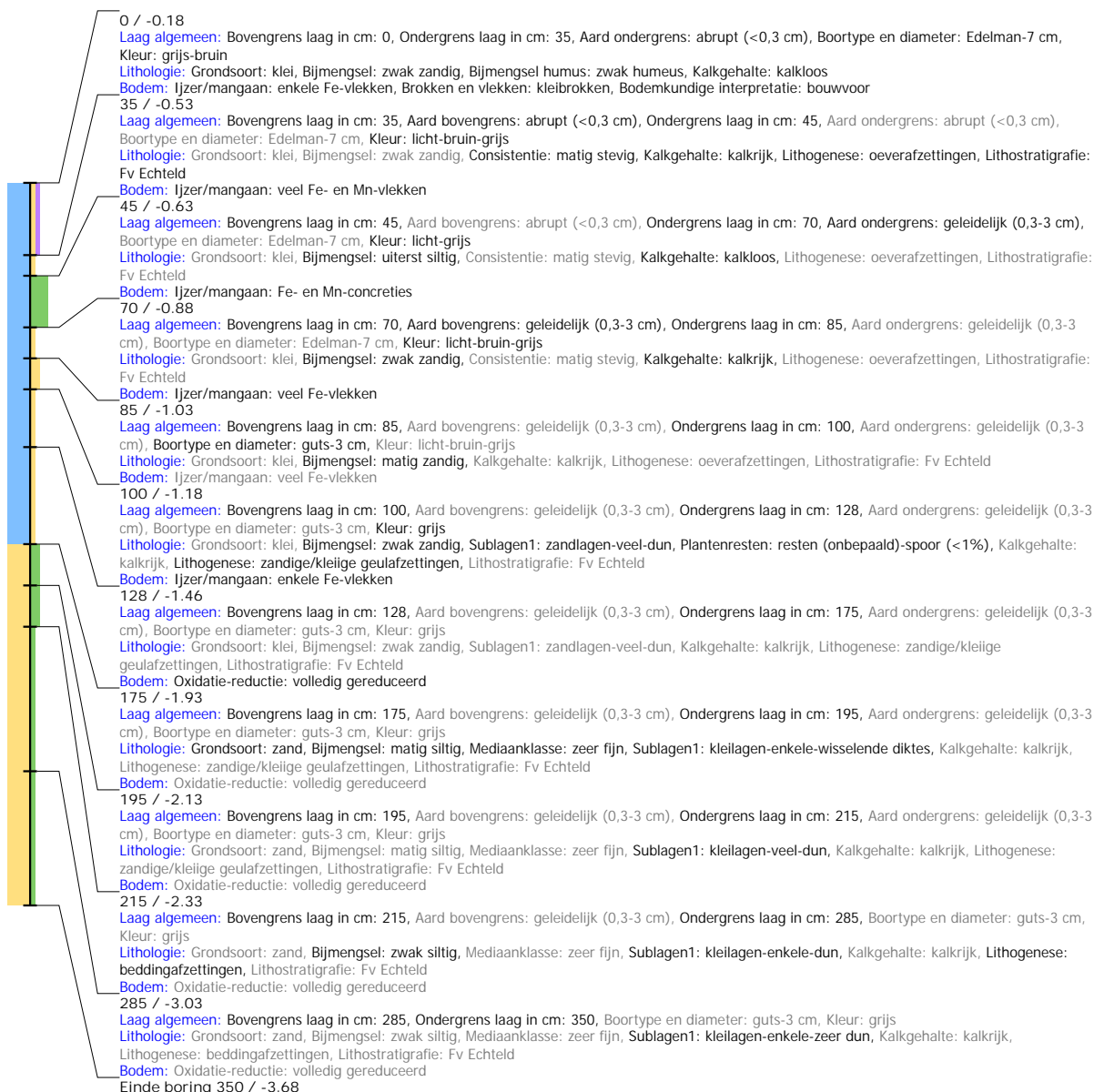
Boring: NERI_15

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 15, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 375
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101232.533, Y-coördinaat in meters: 429375.252, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.133, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

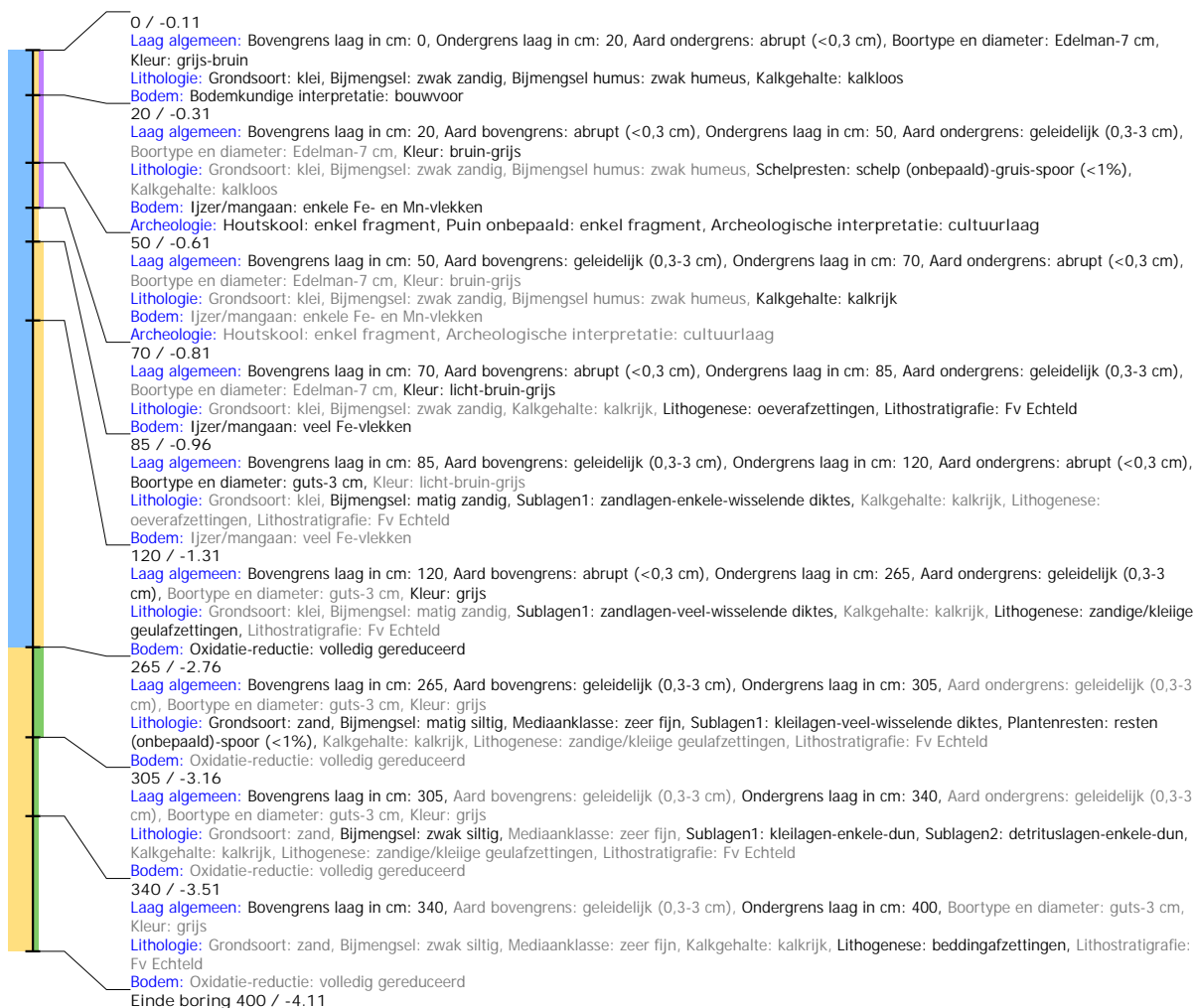
Boring: NERI_16

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 16, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 350
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101241.122, Y-coördinaat in meters: 429428.701, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.176, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

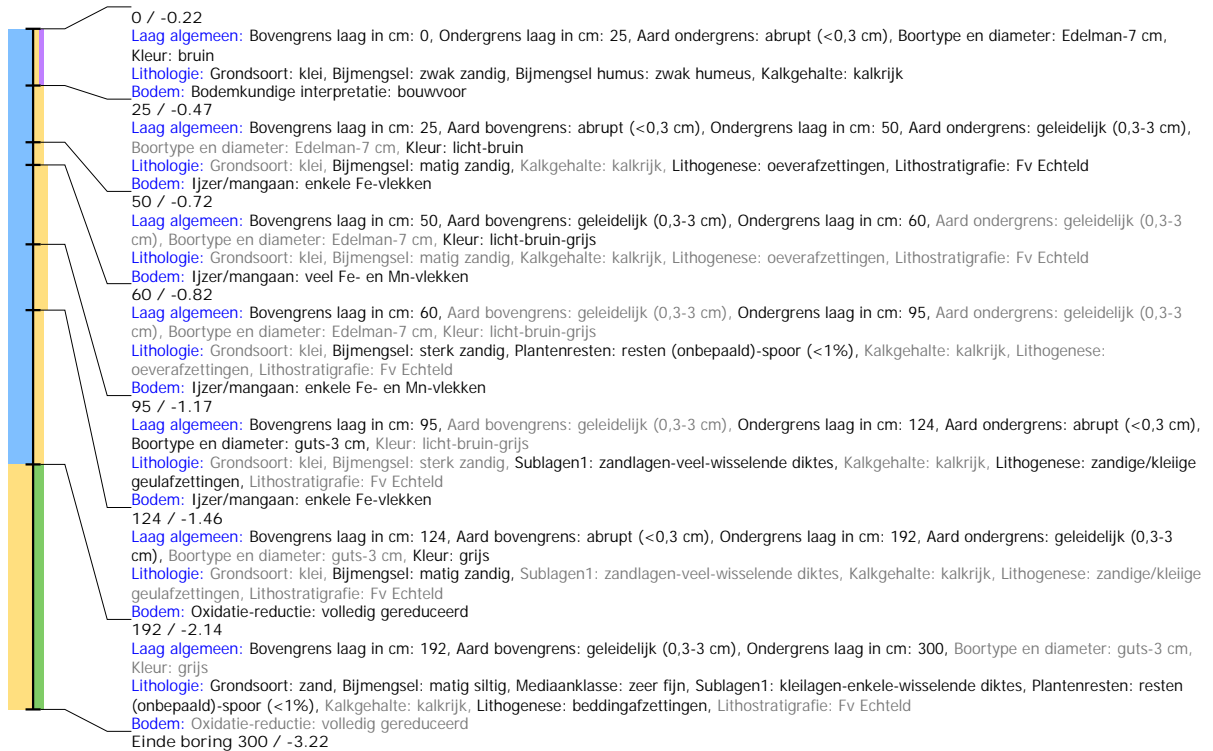
Boring: NERI_17

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 17, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 400
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101237.912, Y-coördinaat in meters: 429479.435, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.113, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

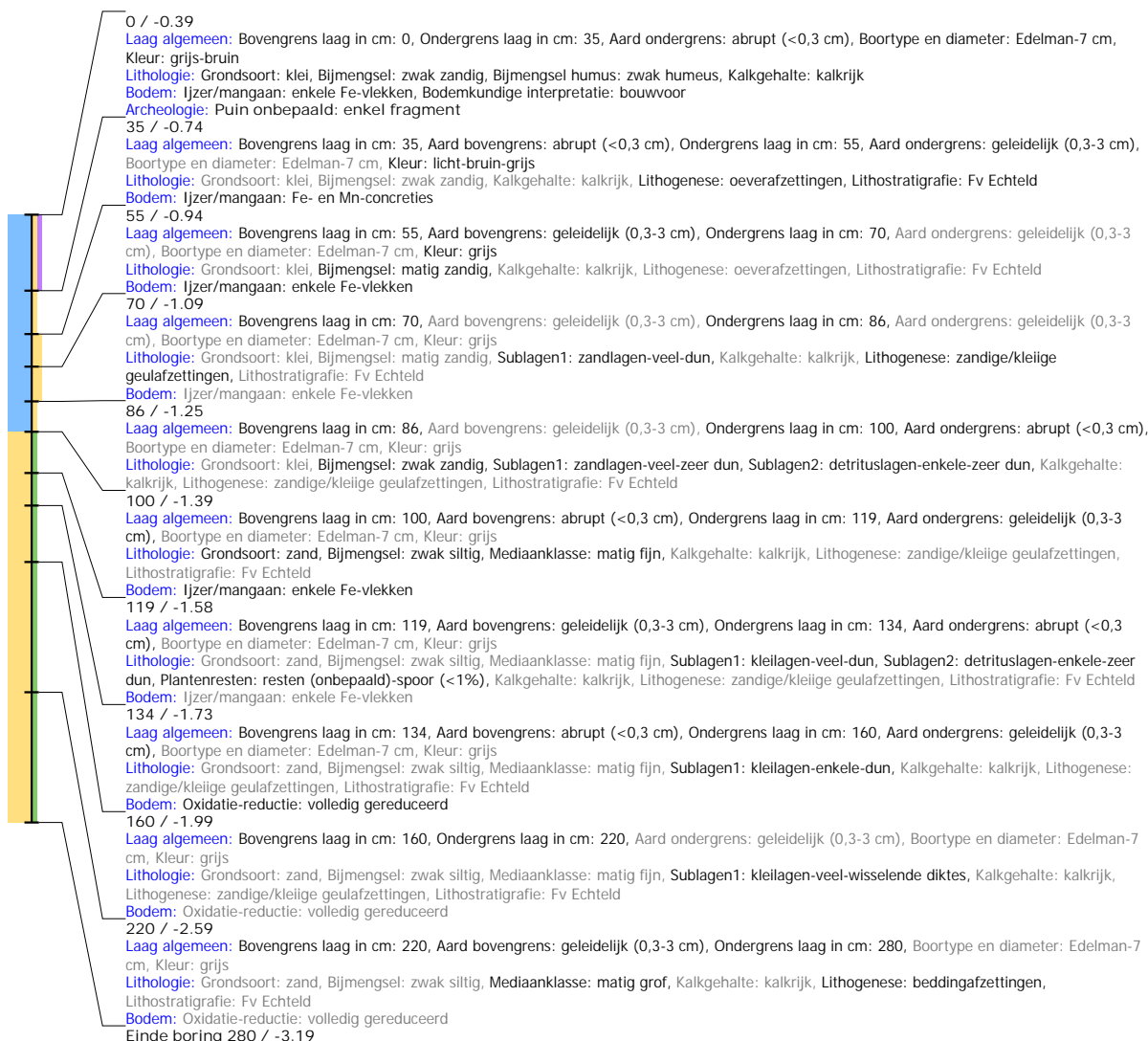
Boring: NERI_18

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 18, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 300
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101239.363, Y-coördinaat in meters: 429524.662, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.218, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_19

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 19, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 15-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 280
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101248.351, Y-coördinaat in meters: 429578.16, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.392, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

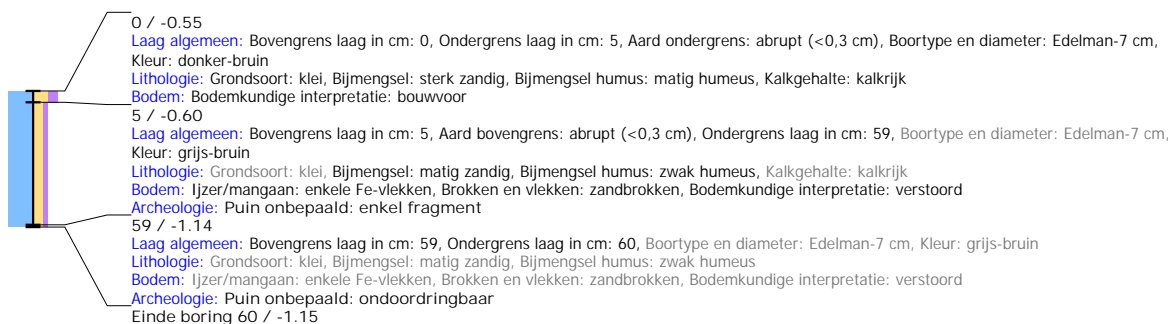
Boring: NERI_20

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 20, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 500
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101252.272, Y-coördinaat in meters: 429347.187, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.794, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

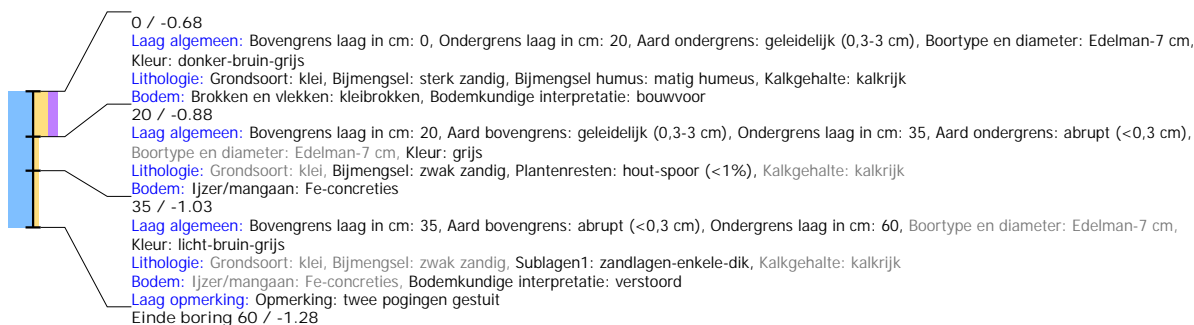
Boring: NERI_21

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 21, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 60
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101260.996, Y-coördinaat in meters: 429398.354, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.548, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West
Kop opmerking: Opmerking: 2 pogingen

Boring: NERI_22

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 22, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 60
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101274.238, Y-coördinaat in meters: 429451.832, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.675, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_23

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 23, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 440
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101289.894, Y-coördinaat in meters: 429486.656, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.425, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

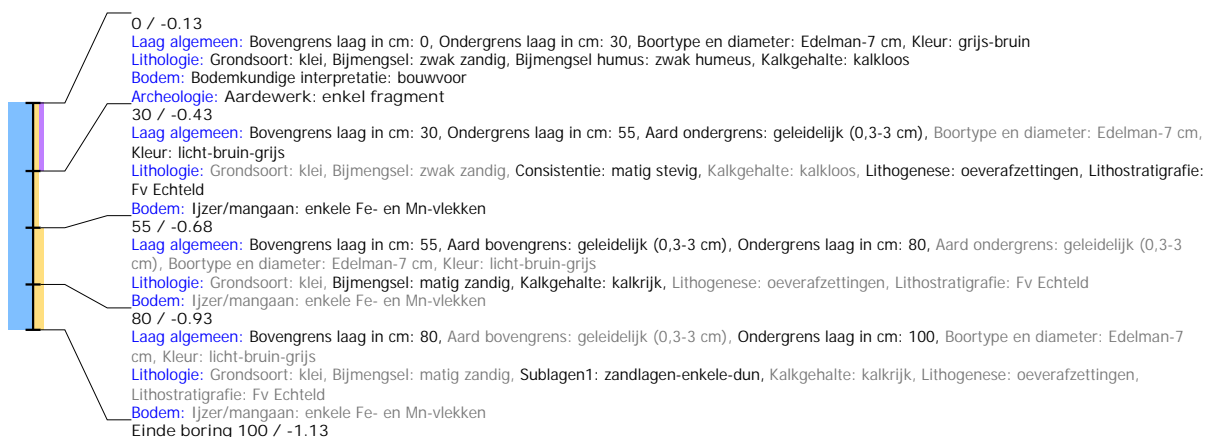
Boring: NERI_24

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 24, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 400
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101268.249, Y-coördinaat in meters: 429504.396, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: -0.192, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

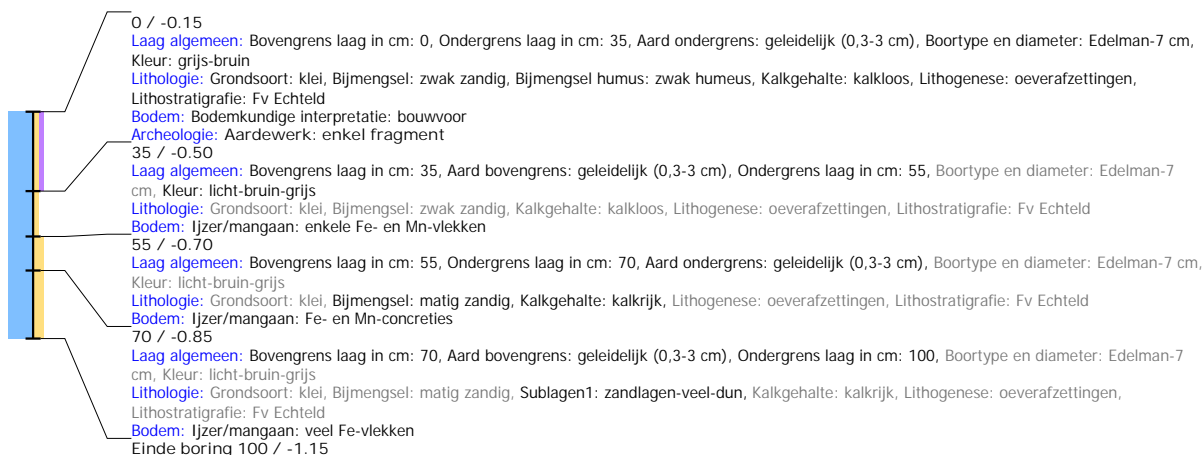
Boring: NERI_100

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 100, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - kartering, Einddiepte boring in cm: 100
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101189.284, Y-coördinaat in meters: 429449.6, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: -0.126, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

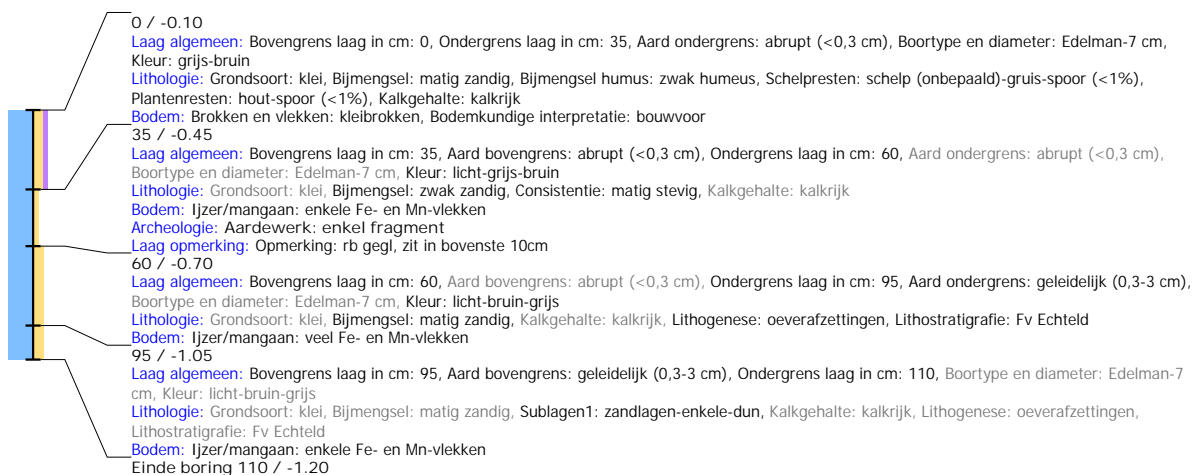
Boring: NERI_101

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 101, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - kartering, Einddiepte boring in cm: 100
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101189.156, Y-coördinaat in meters: 429466.33, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.149, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

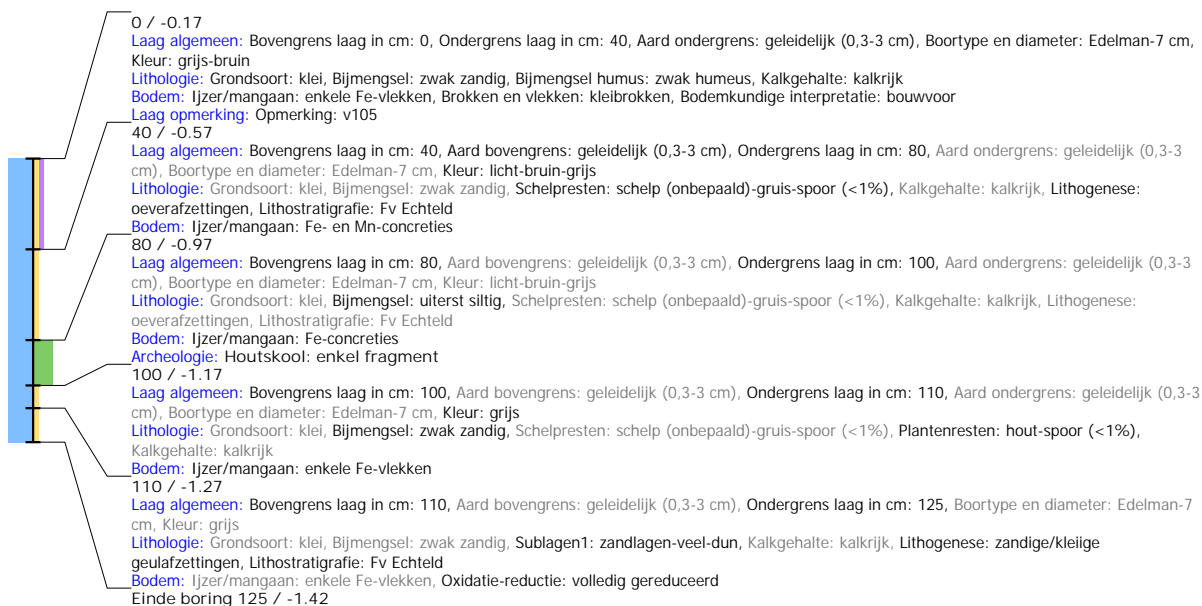
Boring: NERI_102

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 102, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - kartering, Einddiepte boring in cm: 110
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101189.153, Y-coördinaat in meters: 429503.707, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.101, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

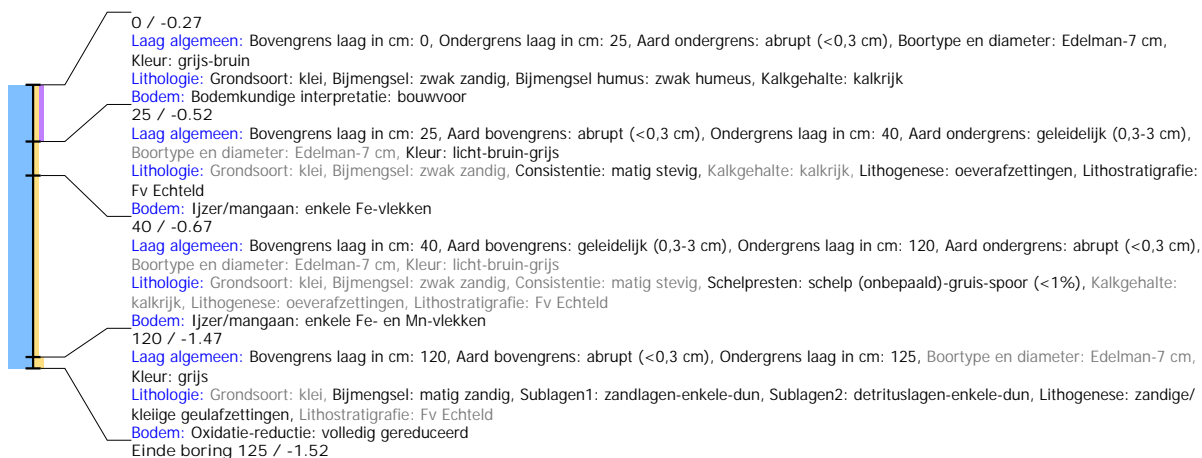
Boring: NERI_103

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 103, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - kartering, Einddiepte boring in cm: 125
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101164.021, Y-coördinaat in meters: 429478.33, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.174, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

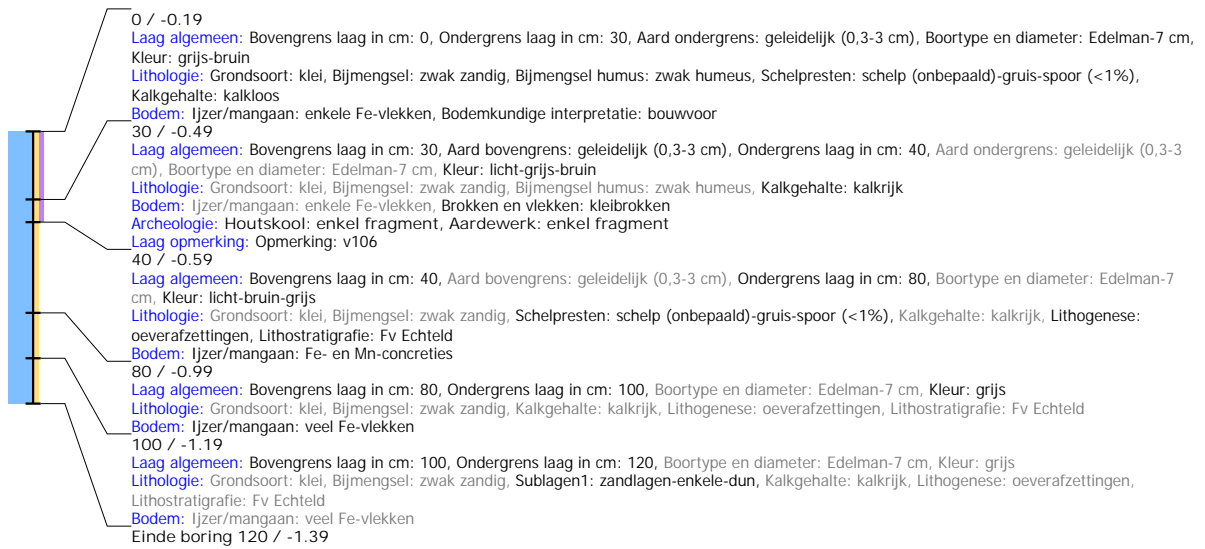
Boring: NERI_104

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 104, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - kartering, Einddiepte boring in cm: 125
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101116.721, Y-coördinaat in meters: 429453.832, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.274, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Boring: NERI_105

Kop algemeen: Projectcode: NERI, Boornummer: 105, Beschrijver(s): HL/FW, Datum: 18-10-2019, Doel boring: archeologie - kartering, Einddiepte boring in cm: 120
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 101115.747, Y-coördinaat in meters: 429429.334, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -0.193, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Ridderkerk, Opdrachtgever: BAR organisatie, Uitvoerder: RAAP West

Bijlage 2 Ecologische quickscan

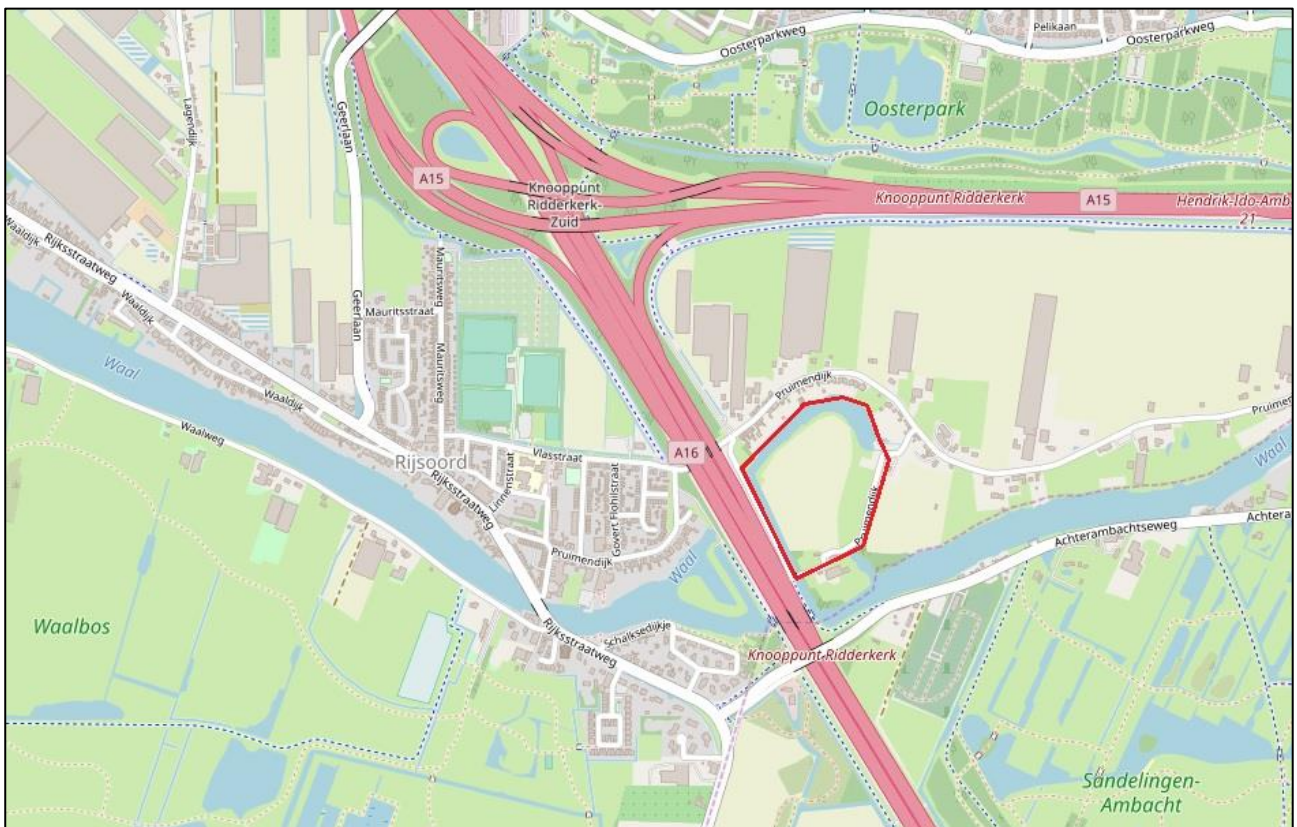
Notitie

Opdrachtgever: H. de Vlieger, BAR-organisatie
Auteur: S.D. Elzerman, MSc
Betreft: Quick scan De Nes te Ridderkerk-Rijsoord
Projectnummer: 2109
Datum: 7 november 2019
Status: Definitief

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

Er ligt een plan voor de herinrichting van polder De Nes in de gemeente Ridderkerk (Figuur 1). Het voornemen is om het schiereiland betere ecologische en (extensieve) recreatieve kwaliteiten te geven. Voor deze ruimtelijke ontwikkeling dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. In dit kader is een quick scan van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. De beschermde soorten flora en fauna zijn in kaart gebracht op basis van een verkennend ecologisch onderzoek (quick scan). Het doel van de quick scan is om te bepalen in hoeverre beschermde soorten aanwezig zijn of te verwachten zijn. Daarbij wordt gekeken wat de te verwachten effecten zijn op beschermde situaties. Daarnaast is een inschatting gemaakt van welke negatieve effecten op beschermde natuurgebieden en het NatuurNetwerk Nederland kunnen optreden. Ten derde, is getoetst of sprake is van verplichtingen ten aanzien van de bescherming van houtopstanden.

Figuur 1. De ligging van het plangebied bij Rijsoord is aangegeven met een rood kader (©OpenStreetMap-auteurs 2019).

Methodiek

De flora en fauna quick scan richt zich op de drie hoofdstukken van de Wet natuurbescherming: soortenbescherming, gebiedsbescherming en bescherming houtopstanden.

De quick scan richt zich op de strikt beschermde soorten van de Wet natuurbescherming. Dit zijn de soorten die beschermd worden op basis van de Europese Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en vogels met jaarrond beschermde nest of vaste verblijfplaats (Ministerie van LNV 2009). Toetsing vond plaats op basis van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland (d.d. 9 november 2016). Er is een algemene vrijstelling van toepassing voor een aantal landelijk beschermde soorten (Art. 3.10), bij bestendig beheer of onderhoud en de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Derhalve komen in de volgende tekst de betreffende soorten (o.a. Bruine kikker *Rana temporaria*, Egel *Erinaceus europeus* en Konijn *Oryctolagus cuniculus*) niet aan bod. Vanzelfsprekend geldt voor deze soorten wel de Zorgplicht.

In het kader van de soortenbescherming is een veldinventarisatie in combinatie met een bureauonderzoek uitgevoerd. Het (potentiële) voorkomen van een beschermde plant- of diersoort is hierbij zoveel mogelijk in kaart gebracht. Middels een bureauonderzoek zijn actuele verspreidingsgegevens van beschermde soorten verzameld (o.a. RAVON 2019; FLORON 2019; Sovon Vogelonderzoek Nederland 2018). Dit levert een lijst met beschermde soorten op die in de omgeving voorkomen. Dit is verfijnd met de gegevens van de Natuurwaardenkaart van de BAR-organisatie (Elzerman 2015 met aanvullingen 2016-2018). De Natuurwaardenkaart vormt een database waarin alle bekende locaties van beschermde soorten vermeld staan. De gemeenten zijn niet vlakdekkend geïnventariseerd, maar het geeft wel inzicht in de aandachtslocaties.

Vervolgens is met een veldinventarisatie op 17 juli 2019 het plangebied onderzocht, waarbij gekeken is naar de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en de functie die het gebied kan vervullen voor deze soorten. De weersomstandigheden waren voldoende gunstig om een gedegen beeld van de situatie te krijgen (Bewolgingsgraad 1/8, 23°C, 1Bft. var.).

In veel gevallen kan door een quick scan de aanwezigheid van een beschermde soort worden vastgesteld of uitgesloten. Het kan echter voorkomen dat vervolgonderzoek nodig is om het voorkomen van een beschermde plant of diersoort te kunnen bepalen. Een quick scan kan in principe op elk moment van het jaar worden uitgevoerd en is gericht op alle beschermde soortgroepen. Vervolgonderzoek moet worden afgestemd op de periode van het jaar dat de beschermde soort(groep) actief is. De trefkans op een bepaalde soort is dan het grootst, waardoor het onderzoek effectief kan worden uitgevoerd. De juiste periode is afhankelijk van de te onderzoeken soort(groep)(en).

In het kader van de gebiedsbescherming (Art. 2.1-2.11 uit Wnb) is een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij wordt een analyse gemaakt van de te verwachten externe effecten die optreden als gevolg van de werkzaamheden, de nieuwe inrichting van het terrein en het toekomstige gebruik van het plangebied. De analyse richt zich op effecten op beschermde natuurgebieden van het Europese netwerk Natura 2000 en het NatuurNetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur). Wanneer wezenlijke effecten te verwachten zijn dan kan dit aanleiding vormen tot vervolgonderzoek, zoals het berekenen van de stikstofdepositie (in relatie tot de Programmatische Aanpak Stikstof).

De bescherming van bossen, bomenlanen en monumentale bomen buiten de bebouwde kom is geregeld in Art. 4.1-4.7 uit de Wnb. Binnen de quick scan wordt getoetst of het kappen van bomen in het plangebied leidt tot een overtreding van deze regelgeving. Als dat het geval is dan moet een Omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor bomen binnen de bebouwde kom kan een gemeente zelf bepalen of hier voorwaarden aan het kappen verbonden zijn. Mogelijk is in sommige situaties een kapvergunning nodig.

Beschrijving plangebied en ruimtelijke ontwikkeling

Het plangebied betreft een agrarisch perceel dat ingeklemd ligt tussen de lintbebouwing van de Pruimendijk, snelweg A16 en voormalige rivierafkapping Het Waaltje (Figuur 1). In de kleine polder, die als een schiereiland aan de oostkant verbonden is met een toegangsweg naar de Pruimendijk, werd ten tijde van de quick wintertarwe verbouwd (Figuur 3). Langs de noordrand van het perceel is een strook ruigte met braamstruweel en een brede rietkraag langs het water. Ten oosten van de akker ligt een paardenwei. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig.

Figuur 2. Overzicht van het plangebied vanuit westelijke richting. Rechts in beeld de bomen bij het naastgelegen Zorgcentrum De Nes.

Figuur 3. Het plangebied werd ten tijde van de quick scan gebruikt voor de teelt van wintertarwe.

Het plan is om het gebied recreatief te ontsluiten (Figuur 4). De openheid van het agrarische perceel blijft behouden door het terrein grotendeels als een bloemrijk grasland met enkele bosschages in te richten. Langs de oevers blijft een afscherming naar de waterkant grotendeels behouden door bosplantsoen. Een pad van half verharding maakt het voor wandelaars mogelijk om het gebied te bezoeken. Via een nieuwe wandelbrug aan de westzijde kunnen bezoekers het gebied in. De bestaande watergang tussen de huidige akker en paardenwei wordt verbreed en krijgt natuurvriendelijke oevers.

De planning is om het ontwerp eind 2019 definitief vast te stellen. De uitvoering start naar verwachting medio 2020.

Figuur 4. Impressie van de nieuwe inrichting van het plangebied De Nes (versie juli 2019).

Resultaten

Soortenbescherming

Vogels

Het veldbezoek is uitgevoerd in een periode dat voor een aantal soorten het broedseizoen ten einde liep. Voor deze soorten is op basis van het biotoop een inschatting gemaakt van het potentiële gebiedsgebruik.

Van een selectie aan soorten is de nestplaats jaarrond beschermd (Ministerie van LNV 2009). Deze soorten maken allen gebruik van bomen of gebouwen als nestgelegenheid. De bomen in het plangebied hebben onvoldoende omvang en/of dekking om nestgelegenheid te bieden aan jaarrond beschermde vogels. Het gaat bijvoorbeeld om nesten van Buizerd *Buteo buteo*, Boomvalk *Falco subbuteo* en Ransuil *Asio otus*. Op basis van de Natuurwaardenkaart is geen nestplaats van een jaarrond beschermde soort bekend in het plangebied (Elzerman 2015 met aanvullingen uit 2016-2018). De dichtstbijzijnde jaarrond beschermde nestplaatsen, die bekend zijn uit de Natuurwaardenkaart, zijn van Buizerds langs de A15 en een Ransuil in de woonwijk Oostendam. De herinrichting van het plangebied heeft geen effect op deze nestplaatsen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde soorten waargenomen. Er waren wel enkele andere vogelsoorten aanwezig, die broedgedrag vertoonden. Een Zwartkop *Sylvia articapilla* en Tuinfluiter *Sylvia borin* zaten te zingen in het struweel langs de noordrand van het plangebied (Figuur 5). Beide zangvogels zijn

typische broeders van doornstruweel. Het is zeer waarschijnlijk dat beide vogelsoorten in het braamstruweel broeden. Een paartje Meerkoeten *Fulica atra* zwom met jongen bij de rietkraag langs het Waaltje. Het nest bevond zich ergens in de rietkraag. Buiten de waargenomen soorten zijn onder andere Fuut *Podiceps cristatus*, Kleine karekiet *Acrocephalus scirpaceus*, Heggenmus *Prunella modularis*, Winterkoning *Troglodytes troglodytes*, Merel *Turdus merula* en Rietgors *Emberiza schoeniclus* te verwachten als broedvogels van de rietkraag en het struweel. De akker zelf is voor weinig vogels aantrekkelijk om te broeden vanwege de monotone inrichting en bewerkingen die gedurende het broedseizoen plaatsvinden. Het is niet geheel uitgesloten dat Fazant *Phasianus colchicus* en Gele kwikstaart *Motacilla flava* op de akker broeden. Beide soorten zijn echter niet waargenomen.

Alle nesten en broedende vogels van inheemse soorten in Nederland zijn beschermd gedurende de broedtijd (Art. 3.1).

Figuur 5. Langs de noordrand van het plangebied is een natuurlijke begroeiing van struweel en riet.

Figuur 6. Overzicht van de paardenwei ten oosten van het plangebied. De sloot links in beeld wordt verbreed volgens de plannen.

Zoogdieren

De akker is voor weinig zoogdieren aantrekkelijk. De zoogdieren van de Habitatrichtlijn (Bijlage 1) kunnen grotendeels worden uitgesloten op basis van het biotoop. Alleen vleermuizen kunnen in het plangebied aangetroffen worden. Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd. Niet alleen de dieren zelf, maar ook enkele gebiedsfuncties zijn strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Het gaat hierbij om verblijfplaatsen, vaste vliegroutes en essentiële foerageergebieden.

Afhankelijk van de tijd van het jaar en de soort maken vleermuizen gebruik van gebouwen en bomen als verblijfplaatsen (Limpens *et al.* 1997). In het plangebied is geen bebouwing, maar zijn wel bomen aanwezig. De bomen hebben een beperkte stamomtrek, waardoor holtes ontbreken, en staan grotendeels te midden van struweel, waardoor een groot deel van de stam bedekt is. Er zijn geen bomen geschikt geacht voor een verblijfplaats.

Vleermuizen gebruiken soms vaste vliegroutes om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebied. Opgaande landschapselementen, zoals bomenrijen of gebouwen, en rechtlijnige structuren, zoals watergangen of dijken, kunnen hierbij een begeleidende functie hebben (Limpens *et al.* 1989). Op basis van afwezigheid van dergelijke landschapsstructuren binnen het plangebied kan een vaste vliegroute worden uitgesloten.

In de huidige situatie kunnen vleermuizen het plangebied gebruiken om te foerageren. Vooral de oevers van het Waaltje zijn aantrekkelijk. De toekomstige inrichting vormt een sterke verbetering ten opzichte van de huidige inrichting. Er komt meer afwisseling in beplanting, variatie in open grasland en bosschages en meer bloeiende planten. Hierdoor worden meer insecten aangetrokken dan bij het huidige graanveld. Het voedselaanbod voor de vleermuizen zal toenemen en de herinrichting heeft hierdoor juist een positief effect op de foerageermogelijkheden.

Tijdens het veldbezoek is op de paardenwei een Konijn waargenomen. Het Konijn valt onder de bescherming van Art. 3.10 'Nationaal beschermde soorten' en is opgenomen op de vrijstellingslijst van de provincie Zuid-Holland (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016). Dit betekent dat wanneer de ruimtelijke ontwikkeling geen negatief effect heeft op de staat van instandhouding van de soort alleen de Zorgplicht in acht genomen dient te worden. Haas *Lepus europaeus* en Veldmuis *Microtus arvalis* zijn andere zoogdieren uit deze categorie die binnen het plangebied te verwachten zijn. De ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied heeft geen negatief effect op de staat van instandhouding van deze soort. De herinrichting zal eerder juist een positief effect op deze soorten hebben, vanwege een meer natuurlijke inrichting van het terrein.

Vaatplanten

Het plangebied bestaat grotendeels uit akkerland met wintertarwe (Figuur 3). Het tarweperceel is niet betreden, maar op enkele 'onkruiden' na zijn hier geen andere plantensoorten te verwachten. De teelt was intensief en productiegericht. Alleen langs de noordrand van het perceel waren wilde planten aanwezig. Een strook van enkele meters breed struweel (voornamelijk braam *Rubus spec.* met wilgen *Salix spec.*) en enkele solitaire bomen vormt de enige 'wilde natuur' (Figuur 5). Twee Gewone essen *Fraxinus excelsior* in de noordwesthoek van het terrein hadden waarschijnlijk te lijden van essentaksterfte. Langs de oever van het Waaltje is een rietkraag, die vooral langs de noordrand breed is (Figuur 7). De preceelsloot aan de oostzijde van de akker bevatte weinig water. Het was geheel begroeid met Riet *Phragmites australis* en kroos. De paardenwei bestaat uit geheel kort gegraasd gras. Hier en der stond nog een bloeiende Jakobskruid *Jacobaea vulgaris*, Grote brandnetel *Urtica dioica*, uitgebloeide Veldzuring *Rumex acetosa* (Figuur 6). In de noordwesthoek van de paardenwei staat een klein opslagbosje van wilgen. Het was onduidelijk of dit binnen de begrenzing van het plangebied valt.

Figuur 7. De huidige oever van het Waaltje kent een rijke natuurlijke vegetatie.

Overige soorten

Het enige open water in het plangebied bevindt zich langs de randen. Het Waaltje stroomt aan de noord- en westzijde van het plangebied. Aan de zuidkant is een inham van het Waaltje dat tot de toegangsweg naar het zorgcentrum reikt. De watergang langs de oostrand van de akker vormt een scheiding met de paardenwei. Dit is een smalle sloot, waar tijdens het veldbezoek nauwelijks water in stond (Figuur 6).

Langs de oevers van het Waaltje en in de sloot langs de paardenwei leven algemene amfibieën, zoals groene kikker *Pelophylax esculentus ssp.* en Gewone pad *Bufo bufo*. De herinrichting van het plangebied heeft direct effect op de oeverzone. De diepere delen van het Waaltje vallen buiten de aanpassing. Een verbreding van de sloot langs de oostrand met flauw aflopende oevers is van toegevoegde waarde voor amfibieën (Figuur 6). Vissen kunnen hier ook van profiteren als de sloot in verbinding met het Waaltje komt te staan. Bij de werkzaamheden dient wel de Zorgplicht in acht genomen te worden ten aanzien van deze dieren.

Op basis van de verspreidingsgegevens en/of biotoop kunnen de strikt beschermde soorten van de overige soortgroepen redelijkerwijs worden uitgesloten.

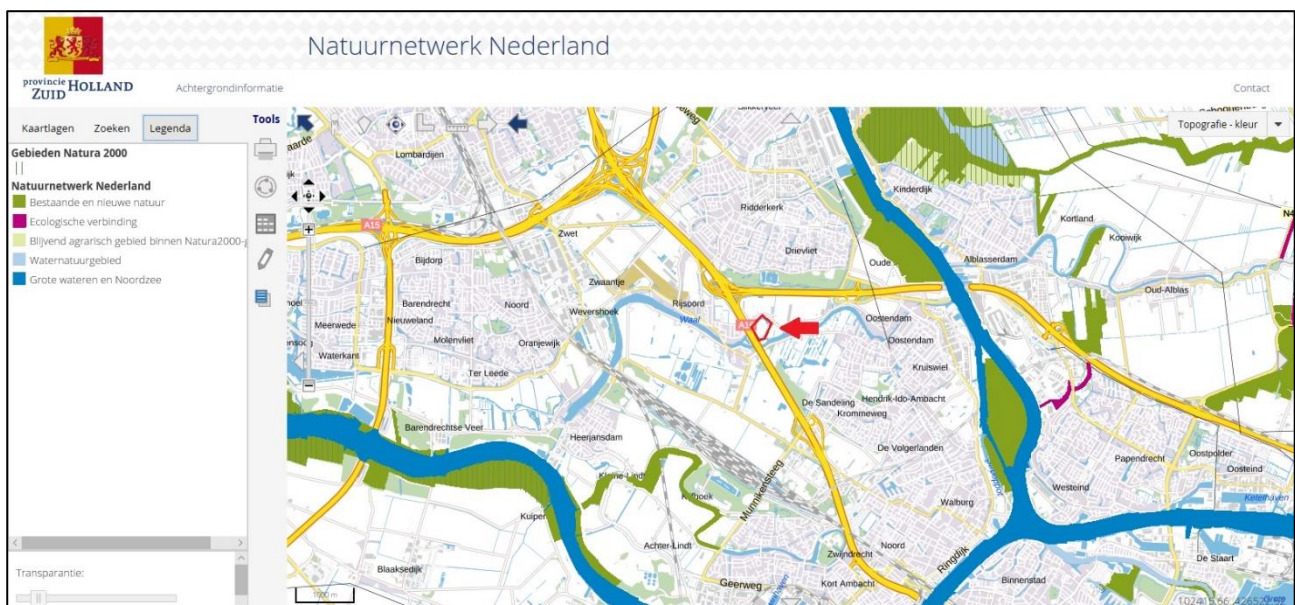
Gebiedsbescherming

Ten noordwesten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk (Figuur 8). Dit is het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied op een afstand van meer dan 3,8 kilometer. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich nog een ander Natura 2000-gebied, te weten Oude Maas. De afstand tot dit natuurgebied is echter nog groter (ca. 4,2 kilometer). De inrichting en het toekomstig gebruik van het plangebied hebben een natuurlijk en extensief recreatief karakter. Ten opzichte van het huidige gebruik voegt het natuurwaarde toe aan het gebied. Gezien de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden, de toekomstige inrichting van het terrein en het gebruik kunnen negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van het beschermde natuurgebied redelijkerwijs uitgesloten worden.

De projectontwikkeling heeft geen direct effect op het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Het onttrekt geen terrein aan het natuurnetwerk. De kortste afstand van het plangebied tot een onderdeel van het NNN zijn de Crezéepolder op circa 2,4 kilometer ten noordoosten en Natuureiland Sophiapolder ca. 3,8 kilometer ten oosten van De Nes (Figuur 8). Voor deze onderdelen van het NNN geldt dezelfde redenering als voor de te verwachten effecten op Natura 2000-gebied. Een wezenlijk negatief effect op het NNN kan worden uitgesloten.

Beschermde houtopstanden

De enkele bomen binnen het plangebied vallen niet binnen de definitie van beschermde houtopstand zoals deze in de Wet natuurbescherming wordt benoemd. De bomen vallen binnen de bebouwkom-grens (Gemeente Ridderkerk 2018). Hierdoor vallen de bomen onder afdeling 3 van de APV van de gemeente Ridderkerk. Op de Groene Kaart staan de bomen niet aangegeven als vergunningplichtig. Ongeacht het feit of de bomen gekapt worden zijn ten aanzien van de beschermde houtopstanden geen aandachtspunten.

Figuur 8. Ligging van het plangebied (rode kader) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen gestreept) Natuurnetwerk Nederland (groene en paarse vlakken).

Conclusies

Voor de herinrichting van De Nes bij Ridderkerk-Rijsoord (Figuur 1), provincie Zuid-Holland, is een quick scan uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. In de huidige situatie is het plangebied in gebruik als akker (Figuur 2). Het plan is om het perceel om te vormen tot een natuurrecreatiegebied. Het voorlopige ontwerp (versie juli 2019) bestaat uit een bloemrijk grasland met verspreid enkele bosschages, een paddenpoel en watergang met natuurvriendelijke oevers (Figuur 4). Langs de oever van het Waaltje blijft opgaande begroeiing met een rietkraag. In het gebied wordt een wandelpad aangelegd.

Voor deze ruimtelijke ontwikkeling is onderzocht in hoeverre conflicten kunnen optreden met de Wet natuurbescherming. De quick scan heeft betrekking op de drie onderdelen van natuurbescherming: soorten, natuurgebieden (Natura 2000 en NatuurNetwerk Nederland) en houtopstanden. Hieronder worden de bevindingen samengevat:

Soortenbescherming

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels, waarvan het nest en vaste verblijfplaats jaarrond beschermd is, waargenomen. De bomen in het plangebied zijn ongeschikt voor nestgelegenheid voor een jaarrond beschermde roofvogel of uil. Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De akker is voor weinig vogels interessant. Het struweel met de rietkraag langs het Waaltje biedt wel broedgelegenheid aan diverse soorten zang- en watervogels (Figuur 5). Nesten en broedende individuen van alle inheemse vogelsoorten zijn gedurende de broedtijd beschermd (Art. 3.1). Bij het verwijderen of snoeien van bomen en struiken moet hiermee rekening gehouden worden.

Zoogdieren

De meeste strikt beschermde zoogdieren konden op basis van biotoop worden uitgesloten. Op een graanakker is voor de meeste zoogdieren weinig te vinden. Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied, maar de nieuwe inrichting maken de omstandigheden alleen maar beter. De doelstelling om een meer gevarieerde inrichting met bloeiende planten te realiseren is ten gunste van insecten. Dit vergroot het voedselaanbod voor vleermuizen. De bomen in het plangebied zijn ongeschikt voor een verblijfplaats en een vaste vliegroute kan worden uitgesloten doordat lijnvormige landschapselementen op het terrein ontbreken. Tijdens het veldbezoek is de Konijn waargenomen. Voor enkele andere algemeen voorkomende zoogdieren, waaronder Haas en Veldmuis, is het plangebied ook geschikt. Met name onder het struweel aan de noordrand van de akker kunnen deze zoogdieren schuilen. Ze vallen onder de bescherming van Artikel 3.10 'Overige soorten'. Deze zoogdieren vallen onder de vrijstelling van de provincie Zuid-Holland. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, maar dient wel de Zorgplicht in acht genomen te worden.

Vaatplanten

Op de akker groeiden nauwelijks wilde planten. Alleen langs de noordrand is een strook van enkele meters breed met riet, braamstruweel, wilgen en enkele solitaire loofbomen. De omstandigheden zijn ongeschikt voor beschermde planten.

Overige soorten

De herinrichting van het plangebied heeft geen direct effect op de vissen in het Waaltje. Het verbreden van de sloot tussen de akker en de paardenwei (Figuur 6) en de nieuwe paddenpoel kan het leefgebied van diverse soorten vissen vergroten indien de sloot in verbinding komt te staan met het Waaltje. De oeverzone vormt leefgebied voor amfibieën, die vallen onder art. 3.10. Bij de werkzaamheden moet voorkomen dat deze dieren getroffen worden. In de toekomstige situatie wordt het plangebied aantrekkelijker door de verbreding van de oostelijke perceelsloot met natuurvriendelijke oevers.

De overige soorten kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten vanwege een gebrek aan geschikt biotoop en/of op basis van de landelijke verspreiding.

Gebiedsbescherming

De afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (Boezems Kinderdijk en Oude Maas) is dermate groot dat een negatief effect op deze natuurgebieden redelijkerwijs kan worden uitgesloten (Figuur 8). Bovendien is de nieuwe inrichting gericht op het vergroten van de natuurwaarden. Hetzelfde geldt voor het NatuurNetwerk Nederland, waarvan de Crezéepolder en Natuureiland Sophiapolder de dichtstbijzijnde onderdelen zijn. Een wezenlijk negatief effect op de natuurwaarden of verbindende functie van het netwerk kan worden uitgesloten.

Houtopstanden

In het plangebied is een beperkt aantal bomen aanwezig. Het plangebied valt binnen de 'bebouwde komgrens houtopstanden' (Groene Kaart gemeente Ridderkerk 2018), waardoor niet art. 4.1 van de Wet natuurbescherming van toepassing is op dat gebied, maar afdeling 3 van de APV van de gemeente Ridderkerk. Voor het kappen van de bomen in het plangebied De Nes is geen omgevingsvergunning nodig, omdat het gebied/de bomen niet staan aangegeven op de Groene Kaart van de gemeente.

Algemeen

Het inrichtingsplan voor De Nes maakt het gebied aantrekkelijker voor natuurwaarden dan de huidige situatie. De keuze voor inheemse beplanting sluit goed aan bij de voorkeur van lokale flora en fauna. Het ontwerp voorziet in een afwisseling van bosschages en open terrein, waardoor een gevarieerd landschap ontstaat. Er wordt ook rekening gehouden met een beheer dat gericht is op een bloemrijk grasland. Variatie in microklimaat met lage en opgaande beplanting, gemaaide en ongemaaide delen en zonbeschenen en schaduwrijke plekken biedt een verscheidenheid aan soorten kansen. De herinrichting van De Nes kan een waardevolle stap zijn aan het toevoegen van het Waaltje aan het NatuurNetwerk Nederland (Figuur 8). De rivierarm maakt hier nu nog geen deel van uit, terwijl het voor diverse watergebonden dieren en planten een waardevolle verbindingzone kan vormen.

Aanbevelingen

Op basis van de quick scan zijn geen negatieve effecten op strikt beschermde soorten te verwachten. De Zorgplicht (Art. 1.11 Wnb) is echter onverminderd van kracht. Bij het verwijderen van beplanting in het plangebied moet rekening gehouden worden met de aanwezigheid van kleine zoogdieren en amfibieën. Geef de aanwezige dieren de mogelijkheid om te vluchten of verplaats de dieren zorgvuldig naar een geschikte plaats elders in de omgeving.

Indien bosschages of bomen verwijderd worden dan gebeurt dit bij voorkeur buiten het broedseizoen. Het broedseizoen strekt zich globaal uit van half maart tot half juli, maar is geen wettelijk vastgestelde periode. Het nestgebruik is bepalend voor de bescherming. Een Merel kan bijvoorbeeld twee tot drie broedsels in een jaar grootbrengen. Aangeraden wordt om voorafgaand aan het verwijderen van beplanting te controleren op nesten en broedende vogels.

In het voorlopige ontwerp staat langs de randen van het plangebied bosplantsoen ingetekend. Aanbevolen wordt om zoveel mogelijk gebruik te maken van de bestaande beplanting. In de huidige situatie heeft zich een natuurlijk struweel ontwikkeld (Figuur 5 en Figuur 7) waar zich al broedvogels gevestigd hebben en dat kan dienen als schuilplek voor zoogdieren. Het bestaat voor een deel uit braamstruweel, wat naast nest- en schuilgelegenheid ook voedsel biedt in de vorm van nectar (voor insecten) en bramen (voor vogels en zoogdieren). Dit is een waardevol plant voor diverse soorten dieren. Zorg ook voor een gefaseerd onderhoud, waardoor altijd voldoende dekking blijft voor broedvogels en overwinterende zoogdieren.

In de noordrand staan twee Gewone essen die aangetast zijn door de essentaksterfte. Er kan gekozen worden om deze bomen op natuurlijke wijze te laten afsterven of om de bomen te verwijderen.

Literatuur

- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys. 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Naturalis, Leiden.
- Creemers, R. & Delft, J. van. (redactie). 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Elzerman, S.D. 2015. Natuurwaardenkaart Albrandswaard en Barendrecht. Rapportnr. 2015-01. Elzerman Ecologisch Advies, Maasdam.
- FLORON. 2019. NDFF Verspreidingsatlas planten. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/planten>, geraadpleegd op 17 juli 2019. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- Gemeente Ridderkerk. 2018. Groene Kaart Ridderkerk. Verkregen via <https://www.ridderkerk.nl/mgd/files/Groene%20Kaart%20Ridderkerk%202018.pdf>, geraadpleegd op 17 juli 2019. Auteur, Ridderkerk.
- Limpens, H., Helmer, W. van Winden, A. & K. Mostert. 1989. Vleermuizen (Chiroptera) en lintvormige Landschapselementen. Lutra. 32(1): pp. 1-17.
- Limpens, H., Mostert, K. & W. Bongers (red). 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009.corr.046) te downloaden van de website van het Ministerie van EL&I.
- Provinciale Staten van Zuid-Holland. 2016. Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 9 November 2016, tot de vaststelling van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, met nummer 6949. Provinciaal Blad nr. 6788, 20 december 2016. Provincie Zuid-Holland, Den Haag.
- RAVON. 2019. NDFF Verspreidingsatlas amfibieën. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>, geraadpleegd op 17 juli 2019. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- Sovon Vogelonderzoek Nederland. 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels; wintervogels en 40 jaar verandering. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.

© Bureau Stadsnatuur | Westzeedijk 345 | 3015 AA Rotterdam

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.
BSR kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

Bijlage – Wettelijk kader

1. Inleiding

De Wet Natuurbescherming is per 1 januari 2017 van kracht en vervangt de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998. De informatie hieronder vat de belangrijkste feiten samen met betrekking tot de bescherming van soorten via de Wet natuurbescherming, en is gericht op personen en instanties die te maken krijgen met de wet in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, beheer en onderhoud. Uitvoering van de wet valt onder de verantwoordelijkheid van de provincies, met uitzondering van grote infrastructurele projecten aan onder meer waterwegen; daarbij blijft de Rijksoverheid het bevoegd gezag. De inhoud van deze samenvatting betreft in eerste instantie de algemeen geldende verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming en in tweede instantie de Zuid-Hollandse context waarin deze verbodsbepalingen moeten worden toegepast. De aanvullende regelgeving rond bescherming van soorten in Natura 2000-gebieden wordt hier slechts kort besproken.

2. Doel van de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming beschermt de van nature in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren en natuurgebieden.

3. Beschermingsregimes soorten

In de Wet natuurbescherming zijn drie categorieën soorten onderscheiden met een eigen beschermingsregime en daaraan gekoppelde verbodsbepalingen: vogels, habitatrichtlijnsoorten en overige soorten. Een soort kan niet onder meer dan één van deze regimes vallen. Vogels vallen per definitie onder het regime van de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn betreffen Europese beschermingsregimes waar met de verbodsbepalingen artikel 3.1 en 3.5 in de Wet natuurbescherming in Nederland invulling aan wordt gegeven. Het regime 'andere soorten', artikel 3.10, heeft betrekking op soorten die alleen vallen onder een nationaal beschermingsregime; deze soorten zijn niet vermeld in de Europese richtlijnen. De drie beschermingsregimes met hun verbodsbepalingen zijn hieronder weergegeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel B, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8 (bepalingen dat ontheffing of vrijstelling kan worden verleend, hier niet uitgebreid besproken), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel B, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de Bosmuis, de Huisspitsmuis en de Veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4. Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

De provinciale verordening bevat onder andere regels voor faunabeheereenheden en diverse vrijstellingen voor het bestrijden van schade en het uitvoeren van werkzaamheden. Ook is in de verordening opgenomen voor welke soorten een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (zie de soortenlijst verderop onder 'Beschermde andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)'). Voor de verordening, zie: <http://bit.ly/2n5cKWP>

5. Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

In de provinciale beleidsregel staan onderwerpen als het verlenen van tegemoetkomingen in de faunaschade en de vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof. Voor de beleidsregel, zie: <http://bit.ly/2ml3pMk>

6. Vogelsoorten met een (potentieel) ongunstige staat van instandhouding in Zuid-Holland (artikel 3.1)

Naar aanleiding van artikel 3.1 lid 5 heeft Bureau Stadsnatuur een lijst opgesteld van vogelsoorten waarbij verstoring van wezenlijke invloed kan zijn op de staat van instandhouding in Zuid-Holland. Het betreft soorten die als broedvogel in de provincie voorkomen en waarvoor onder de Flora- en faunawet reeds een jaarronde bescherming van nestlocaties en vaste rustplaatsen gold (de onder de Flora- en faunawet als 'categorie 1 t/m

4' gekwalificeerde soorten), aangevuld met soorten die op basis van actuele gegevens van Sovon een ongunstige staat van instandhouding kennen (de voorheen als 'categorie 5' gekwalificeerde soorten met een negatieve populatietrend en/of een kleine, kwetsbare populatie) en waarvoor derhalve gemitigeerd of gecompenseerd zou moeten worden in geval van conflicterende ruimtelijke ontwikkeling en beheer.

Deze lijst is niet uitputtend en kan naar aanleiding van ontwikkelingen in de toekomst worden gewijzigd op basis van ecologisch zwaarwegende omstandigheden, zoals veranderingen in populatie-omvang of areaal van een soort. Het effect van de ingreep op de instandhouding van de soort is uiteindelijk leidend in de afweging of sprake is van een beschermde (en daarmee ontheffingsplichtige) situatie. Het gaat om de volgende 85 soorten:

Appelvink	Groene specht	Krooneend	Roerdomp	Tureluur
Baardmannetje	Grote gele kwikstaart	Kwak	Roek	Veldleeuwrik
Blauwe reiger	Grote karekiet	Kwartelkoning	Scholekster	Velduil
Boerenzwaluw	Grote mantelmeeuw	Kleine zilverreiger	Slechtvalk	Visdief
Bontbekplevier	Grutto	Lepelaar	Slobeend	Waterral
Boomvalk	Havik	Matkop	Snor	Watersnip
Bosuil	Huismus	Middelste zaagbek	Sperwer	Wielewaal
Bruine kiekendief	Huiszwaluw	Noordse stern	Spotvogel	Wilde eend
Buizerd	Grote zilverreiger	Nachtegaal	Spreeuw	Wintertaling
Dwergstern	Ijsvogel	Oeverzwaluw	Sprinkhaanzanger	Woudaap
Eider	Kerkuil	Ooievaar	Stenuil	Wulp
Gele Kwikstaart	Kievit	Patrijs	Steltkluut	Zomertaling
Gierzwaluw	Kleine bonte specht	Porseleinhoen	Stormmeeuw	Zomertortel
Goudvink	Kleine plevier	Purperreiger	Strandplevier	Zilvermeeuw
Graspieper	Kluut	Raaf	Tafeleend	Zwarte roodstaart
Grauwe Klauwier	Kneu	Ransuil	Tapuit	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Koekoek	Ringmus	Torenvalk	Zwartkopmeeuw

7. Beschermde habitatrictlijnsoorten in Zuid-Holland (artikel 3.5)

Soorten uitsluitend vermeld in Bijlage II – Beschermingsregime artikel 3.5 alleen van toepassing in Natura 2000-gebieden.

De volgende 2 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen uitsluitend in voor deze soorten aangewezen Natura 2000-gebieden onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Nauwe korfslak	Zeggekorfslak
----------------	---------------

Soorten vermeld in Bijlage IV – Beschermingsregime artikel 3.5 van toepassing.

De volgende 39 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Groenkolorchis	Boomkikker	Otter	Meervleermuis	Dwergvinis
Platte schijfhoren	Heikikker	Bosvleermuis	Rosse vleermuis	Gewone dolfijn
Bataafse stroommossel	Kamsalamander	Franjestaart	Ruige dwergvleermuis	Gewone vinis
Gevlekte witsnuitlibel	Poelkikker	Gewone baardvleermuis	Tweekleurige vleermuis	Griend
Groene glazenmaker	Rugstreppad	Gewone dwergvleermuis	Vale vleermuis	Potvis
Rivierrombout	Zandhagedis	Gewone grootoorvleermuis	Watervleermuis	Tuimelaar
Houting	Bever	Kleine dwergvleermuis	Bruinvis	Witsnuitdolfijn
Steur	Noordse woelmuis	Laatvlieger	Bultrug	

8. Beschermde andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)

De volgende 35 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.10 (NB: betreft uitsluitend als 'wild' gekwalificeerde plantensoorten; bron: *verspreidingsatlas.nl*):

Blaasvaren	Grote leeuwenklauw	Stofzaad	Grote modderkruiper	Grijze zeehond
Bokkenorchis	Karthuizer anjer	Schubvaren	Kwabaal	Steenmarter
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Smalle raai	Ringslang	Waterspitsmuis

Brede wolfsmelk	Knolspirea	Stijve wolfsmelk	Boommarter
Bruinrode wespenorchis	Moerasgamander	Tengere veldmuur	Damhert
Dreps	Naakte lathyrus	Wolfskers	Das
Echte gamander	Rozenkransje	Aardbeivlinder	Eekhoorn
Glad biggenkruid	Ruw parelzaad	Grote vos	Gewone zeehond

Soorten waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt van beschermingsregime artikel 3.10

In Zuid-Holland is een vrijstelling van de verbodsbepalingen artikel 3.10 van toepassing op de volgende 22 soorten:

Bastaardkikker	Aardmuis	Egel	Konijn	Wezel
Bruine kikker	Bosmuis	Gewone bosspitsmuis	Ree	Woelrat
Gewone pad	Bunzing	Haas	Rosse woelmuis	
Kleine watersalamander	Dwergmuis	Hermelijn	Veldmuis	
Meerkikker	Dwergspitsmuis	Huisspitsmuis	Vos	

9. Geïntroduceerde soorten in Zuid-Holland

Soorten die zich door menselijk toedoen buiten hun natuurlijke areaal hebben gevestigd (geïntroduceerde soorten) vallen in Zuid-Holland niet onder de beschermingsregimes van artikel 3.1, 3.5 of 3.10, tenzij sprake is van een populatie die langer dan 50 jaren achtereen heeft standgehouden in de provincie (mond med. PZH, maart 2017). Voorbeelden in een Zuid-Hollandse context zijn beschermde plantensoorten uitgezaaid vanuit tuinen en Vroedmeesterpad, al dan niet moedwillig geïntroduceerd door terrariumhouders.

Plantensoorten die lokaal zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Knollathyrus	Echte gamander	Bergnachtorchis	Wilde Weit
------------------------	------------	--------------	----------------	-----------------	------------

Diersoorten die zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Boomkikker	Muurhagedis	Vroedmeesterpad	Quaggamossel	Aziatische modderkruiper	Blauwband
------------	-------------	-----------------	--------------	--------------------------	-----------

De beschermde status van soorten als Muskusrat (sinds 1975 gedocumenteerd voor de provincie) en Nijlgans (eerste geval in 1967) kan op grond van het bovengeschetste 50 jaar-criterium ter discussie worden gesteld.

10. Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgbeginsel (artikel 1.10 en 1.11) opgenomen: de intrinsieke waarde van soorten is vastgesteld in een doelbepaling en geldt voor alle soorten, los van een beschermingsregime. Het is een algemeen geldende fatsoenseis die erop neerkomt dat redelijkerwijs vermijdbare schade aan en verstoring van planten en dieren moet worden voorkomen.

11. Wanneer ontheffing aanvragen?

Wanneer redelijkerwijs kan worden vermoed dat verbodsbepalingen ten gevolge van een voorgenomen activiteit worden overtreden, moet eerst worden bepaald of mitigerende (verzachtende) maatregelen de schade kunnen beperken of tenietdoen zodat het overtreden van het verbod kan worden voorkomen. Wanneer het overtreden van een verbod onvermijdelijk is en er moet worden gecompenseerd voor veroorzaakte schade, dan dient men een ontheffing aan te vragen. Het aanvragen van een ontheffing heeft alleen zin als de functionaliteit van een plangebied voor een beschermde soort voldoende nauwkeurig in beeld is gebracht. Meestal is hier een uitgebreid onderzoek voor nodig waarin rekening wordt gehouden met de seizoensactiviteit van een soort. Dergelijk onderzoek dient aan bepaalde richtlijnen te voldoen op basis waarvan de kwaliteit en volledigheid ervan worden gecontroleerd door de Omgevingsdienst (zie onder). Een randvoorwaarde is daarnaast dat een aanvraag vergezeld dient te gaan van een zogenaamd activiteitenplan. Hierin moet een initiatiefnemer van een potentieel schadelijke handeling het belang van de voorgenomen activiteit onderbouwen en aangeven welke mitigerende en/of compenserende maatregelen ten gunste van de soort(en) in kwestie worden getroffen.

12. Omgevingsvergunning via gemeente

Wanneer er sprake is van een omgevingsvergunning mogen ontheffingen voor beschermde soorten aanhaken. Bij aanhaken moet de gemeente een volledigheidstoets uitvoeren en verzorgt de gemeente de toetsing door de

Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Met de aanvraag van een omgevingsvergunning is een wettelijke beslistermijn gemoeid van maximaal 26 weken. De gehele aanvraag verloopt via de gemeente. Voor meer informatie, zie: <https://www.omgevingsloket.nl>

13. Losse ontheffing via provincie

Wanneer een ontheffing aangevraagd moet worden waarbij geen omgevingsvergunning nodig is, is de beslistermijn 13 weken met maximaal 7 weken verlenging. De gehele aanvraag verloopt via Omgevingsdienst Haaglanden. De leges bedragen EUR 1800,-. Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Voor meer informatie en aanvraagformulieren, zie:

<https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/categorie/product/7-ontheffingverlening-soorten.html>

14. Gedragscodes

Gedragscodes in het kader van de Wet natuurbescherming worden alleen gemeentelijk of branchebreed opgesteld en dienen te worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken. Bestaande gedragscodes die zijn goedgekeurd onder de Flora- en faunawet zijn, indien nog niet verlopen, nog altijd geldig voor de soorten die onder de Wet natuurbescherming onder één van de drie beschermingsregimes vallen. Voor nieuwe beschermde soorten waarvoor geen mitigerende maatregelen zijn vermeld in gedragscodes zal mogelijk een ontheffing noodzakelijk zijn. Voor soorten die niet (meer) onder een strikt beschermingsregime vallen hoeft niet per se te worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Er moet desalniettemin altijd rekening worden gehouden met de wettelijke zorgplicht.

15. Handhaving

Bij een vermoede overtreding van een verbodsbepaling in de Wet natuurbescherming kan handhaving worden ingeschakeld. In Zuid-Holland is de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (OZHZ) hiervoor verantwoordelijk. Voor meer informatie, zie:

<https://www.ozhz.nl/vergunningen-en-meldingen/groene-handhaving>

Melding van een vermoede overtreding:

Telefoon: 0888-333 555 / 078-770 85 85

mail: meldingFfwet@ozhz.nl

website: <http://www.natuurzuidholland.nl/contact/>

Overige contactgegevens:

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Afdeling Toezicht en Handhaving

Postbus 550

3300 AN Dordrecht

Bijlage 3 Nota zienswijzen

Nota zienswijzen bestemmingsplan Herinrichting De Nes

Het ontwerpbestemmingsplan Herinrichting De Nes heeft ter inzage gelegen van 31 januari 2020 tot en met 12 maart 2020. Dit is op 30 januari 2020 gepubliceerd in de Staatscourant, de Blauwkai en op de gemeentelijke website. Omwonenden binnen 200 meter van het plangebied zijn per brief geïnformeerd over de publicatie.

Tijdens de periode dat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen zijn vier zienswijzen ingediend. Een brief is een dag na de sluiting van de termijn ontvangen. De volgende personen of instanties hebben een zienswijze ingediend:

1. [Naam], bewoner Pruimendijk [huisnummer] (e-mail ontvangen op 18 februari 2020)
2. [Naam], bewoner Pruimendijk [huisnummer] (e-mail ontvangen op 9 maart 2020)
3. ARAG Rechtsbijstand, namens [Naam], bewoner Pruimendijk [huisnummer] (brief ontvangen op 10 maart 2020)
4. [Naam], bewoner Pruimendijk [huisnummer] (e-mail ontvangen op 10 maart 2020)
5. [Naam], bewoner Pruimendijk [huisnummer] (brief ontvangen op 13 maart 2020)

De zienswijzen hebben allen betrekking op de toekomstige inrichting van het plangebied. De definitieve inrichting was nog niet bekend op het moment dat het bestemmingsplan ter inzage lag. De opmerkingen hebben dan ook soms betrekking op een ouder ontwerp.

De zienswijzen zijn hieronder samengevat en beantwoord.

1. [Naam], bewoner Pruimendijk [huisnummer] (e-mail ontvangen op 18 februari 2020)

- a. Als eerste wordt aangegeven dat de indiener zeer enthousiast is over de herinrichting van De Nes. Daarnaast wordt opgemerkt dat de communicatie richting buurtbewoners goed was aangepakt.
Er wordt wel aandacht gevraagd voor de volgende zaken:
- b. Waal uitbaggeren aan de zijde van de Pruimendijk. Dit is tijdens bijeenkomsten veelvuldig aan de orde gekomen. Voor buurtbewoners is dat van het grootste belang. Daarnaast is het ook voor de waterkwaliteit van belang, deze is nu zeer slecht. Als er geen budget voor baggeren is, dan wordt voorgesteld om een crowdfundingactie op te starten.
- c. Rietkragen handhaven als vogelbroedplek en als afscherming voor buurtbewoners.
- d. Er is 1 pad dicht bij de kant. Deze graag uit het plan verwijderen zodat er geen inkijk naar de woningen is.
- e. Beplanting doorzetten, zodat er geen inkijk naar de woningen is.
- f. Bruggen voldoende hoog, zodat een boot er onderdoor kan varen,
- g. Hoge beplanting, zodat de geluidswal niet meer te zien is.
- h. Ervoor zorgen dat er geen karpervissers aan de kant kunnen bivakkeren.

Reactie gemeente

- a. *De gemeente is blij dat de herinrichting goed wordt ontvangen. Ook is het fijn om te horen dat de communicatie goed was aangepakt.*

- b. Op bewonersavonden is inderdaad veelvuldig aangegeven dat de Waal op dat stuk gebaggerd moet worden. Het Waterschap is hiervoor verantwoordelijk. Om het belang dat verschillende bewoners hieraan hechten te benadrukken is deze zienswijze ook doorgestuurd aan het Waterschap.
Aangezien het baggeren een taak is voor het Waterschap, ziet de gemeente zelf geen rol in een eventuele crowdfundingactie. Bewoners kunnen dit idee eventueel wel overleggen bij het waterschap. U kunt dan ook zelf contact opnemen met het Waterschap over dit punt.*
- c. De positie van de bestaande rietkragen blijft gehandhaafd. Deze rietkragen worden ook beheerd. Hierdoor kunnen ze blijven functioneren als afscherming voor de bewoners en als broedplek voor vogels.*
- d. In het plan is nog steeds een pad opgenomen aan de noordzijde van De Nes. Dit is een graspad. Verwachting is dat dit pad minder intensief gebruikt zal worden dan de verharde paden meer in het zuiden van het gebied. Het tracé van dit pad ligt niet exact vast. Door middel van grazen of sinusmaaien kan de ligging van het pad wijzigen.
De afstand van dit pad tot aan de tuinen van de huizen aan de Pruiwendijk is, zoals nu opgenomen op de definitieve inrichtingstekening, op het kortste punt circa 25 meter. Het gaat hier om diepe tuinen. De afstand van het pad tot aan de woningen is dan ook meer dan 40 meter. Inkijk in de woningen zal dan ook beperkt zijn, gelet op deze afstanden, en de aanwezigheid van rietkragen.*
- e. Het geheel voorkomen van inkijk richting woningen door het dichtzetten van beplanting vinden wij geen goed idee. De kwaliteit van het landschap wordt namelijk mede bepaald door het hebben van doorzichten.*
- f. In het bestemmingsplan is opgenomen dat bruggen in de bestaande vaarverbinding een doorvaarhoogte krijgen van 1,15 meter. De doorvaarhoogte van de brug tussen zorgcentrum De Nes en het fietspad aan de westzijde van de Nes is namelijk 1,15 meter. De doorvaarhoogte van de te realiseren brug tussen ditzelfde fietspad en de Nes zal ook (minimaal) 1,15 worden. Hiermee wordt de bestaande doorvaarbaarheid gegarandeerd. Een hogere doorvaarhoogte is niet mogelijk omdat dit hogere kosten met zich meebrengt. De brug zou dan in een boog uitgevoerd moeten worden. Hier is niet voor gekozen, omdat dan andere componenten van het plan aangepast zouden moeten worden.
Naar verwachting komt er geen brug onder het Neslaantje vanwege de hoge kosten. Dit wordt een duiker.*
- g. Het bosplantsoen moet beheersbaar zijn, en kan daardoor tot circa 7 meter groeien. Het zal wel even duren voordat het deze hoogte bereikt. Hierdoor zal het zicht op de geluidswal in ieder geval deels minder worden.*
- h. Er worden geen faciliteiten gemaakt voor karpervissers.*

2. [Naam], bewoner Pruiwendijk [huisnummer] (e-mail ontvangen op 9 maart 2020)

- a. Opgemerkt wordt dat De Nes een hoge archeologische waarde heeft. De indiener hoopt en vertrouwt erop dat hier zorgvuldig mee wordt omgegaan.
- b. Opgemerkt wordt dat in de praktijk bewoners te maken krijgen met de uiterlijke kenmerken van het plan. Er wordt aandacht gevraagd voor de plekken van het

bosplantsoen. De plekken zijn mooi gekozen. De indiener vraagt toch om binnen deze bosplantsoenen zodanige openingen te maken zodat er vanuit de huizen van de Pruimendijk zichtlijnen blijven over de Nes. Juist dat uitzicht maakt het wonen aan de Pruimendijk zo ontspannen en uniek.

- c. Graag aandacht voor de paddenpoel. Is het mogelijk om die iets verder van de bebouwing te maken dan nu op tekening het geval is. Een paddenpoel is enorm gezellig, maar kan 's nachts een behoorlijk lawaai opleveren en een beperkte laag water trekt ook veel muggen aan.

Reactie gemeente

- a. *De definitieve inrichting is aangepast op de hoge archeologische waarde. Zo is bijvoorbeeld op het gebied met de hoge archeologische waarde enkel een graspad gepland, in plaats van een halfverhard pad waarvoor meer grond verzet moet worden. Op deze wijze wordt voorkomen dat er op de locaties met hoge verwachtingen gegraven moet worden.*
- b. *In het plan is rekening gehouden met doorzichten. Het bosplantsoen en de open stukken wisselen elkaar af.*
- c. *De paddenpoel is naar het zuiden verplaatst in de definitieve inrichting en zit nu op minimaal 65 meter van de tuinen van de woningen aan de Pruimendijk. Verwachting is dat dit voldoende afstand is om geen overlast te veroorzaken.*

3. ARAG Rechtsbijstand, namens [Naam], bewoner Pruimendijk [huisnummer] (brief ontvangen op 10 maart 2020)

- a. Er zijn geen minimale doorvaarthoogte en -breedte opgenomen. Hierdoor kan het in de toekomst onmogelijk worden om met een motorbootje de grote 'Waal' te bereiken. Gevraagd wordt om in de bestemming water een minimale doorvaarthoogte van 150 cm en een minimale doorvaarbreedte van 400 cm op te nemen. Hierdoor blijft het mogelijk voor verkeer te water om het water te bevaren.
- b. Het genoemde onder a sluit ook aan op de Waalvisie. De Nes is benoemd als sleutelplek, met de potentie voor een nieuwe vaarverbinding. Om die reden is een minimale doorvaarthoogte ook van belang.

Reactie gemeente

- a. *In het bestemmingsplan is een doorvaarthoogte opgenomen van minimaal 1,15 meter voor de bestaande sloot aan de westzijde van de Nes. Zie ook de beantwoording onder punt 1 lid f.*
Het opnemen van een doorvaarbreedte is niet noodzakelijk. Dit wordt bepaald door de bestaande maat van de sloot. Deze is al 4 meter. Een sloot met een dergelijke breedte kan overspannen worden door een brug zonder dat er noodzaak is voor pijlers in het water ter ondersteuning.
- b. *De potentie als locatie voor een nieuwe vaarverbinding is inderdaad benoemd. Om de Nes heen varen kan echter alleen als de nieuwe waterroute onder het Neslaantje als brug wordt uitgevoerd. Er is echter alleen budget voor een duiker, en zal er alleen via de bestaande verbinding naar de Waal kunnen worden gevaren met motorbootjes.*

4. [Naam], bewoner Pruiwendijk [huisnummer] (e-mail ontvangen op 10 maart 2020)

- a. Gevraagd wordt of er geen bouw mogelijkheden zijn binnen de bestemming recreatie.

Reactie gemeente

- a. *In de bestemming recreatie zijn geen directe mogelijkheden voor het bouwen van gebouwen. Wel kunnen er bouwwerken, geen gebouwen, gebouwd worden met een maximale hoogte van 3 meter. Bij dit soort bouwwerken moet gedacht worden aan borden, fietshekken et cetera.*
Op verzoek van de toekomstige beheerder is wel de mogelijkheid opgenomen om een schuilstal te kunnen bouwen van maximaal 12 m². Deze schuilstal is niet opgenomen als directe bouw mogelijkheid, maar als ontheffing. Enkel als voldaan wordt aan een aantal criteria, kan deze schuilstal gebouwd worden. Een van de criteria is een goede landschappelijke inpassing.

5. [Naam], bewoner Pruiwendijk [huisnummer] (brief ontvangen op 13 maart 2020)

- a. Er wordt veel recreatief gebruik gemaakt van het openbare vaarwater. Gevraagd wordt om een minimale doorvaarhoogte van 150 cm op te nemen voor de te plaatsen bruggen zodat recreatie voor verkeer te water mogelijk blijft.
- b. Er wordt ook verwezen naar de Waalvisie, waarin het belang van waterrecreatie is benoemd. Dit belang pleit er ook voor om minimale doorvaarhoogten van 150 cm op te nemen, zodat de doorvaart voor omwonenden gewaarborgd blijft.

Reactie gemeente

- a. *Er is een minimale doorvaarhoogte opgenomen van 115 cm voor de watergang aan de westzijde van de Nes. Zie ook de beantwoording onder punt 1 lid f.*
- b. *De gemeente is van plan om in ieder geval de bestaande faciliteiten te behouden voor waterrecreatie.*

Het bestemmingsplan is naar aanleiding van de zienswijze aangepast. In de bestemming Water is via een aanduiding opgenomen dat er een minimale doorvaarhoogte van 115 cm bij bruggen moet zijn voor de watergang aan de westzijde van de Nes. Hiermee blijft de bestaande doorvaarhoogte behouden voor omwonenden.

Overlegpartners

Het ontwerpbestemmingsplan is ook opgestuurd aan de overlegpartners Waterschap Hollands Delta en de Provincie Zuid-Holland (via het e-formulier). Het Waterschap heeft niet gereageerd op het ontwerpbestemmingsplan.

De Provincie Zuid-Holland heeft via het e-formulier aangegeven dat het plan niet opgestuurd hoeft te worden, aangezien er geen provinciale belangen in het geding zijn.

Ambtshalve wijzigingen

Ambtshalve zijn de volgende wijziging aangebracht:

- de bestemming Water is anders gesitueerd. Het gaat hier specifiek om de waterverbinding ten oosten van De Nes onder het Neslaantje door. Deze is verschoven omdat er puin bleek te liggen op verschillende plekken. De nieuwe verbinding is nu een aantal meters naar het westen verplaatst.
- Er is in de planregels een mogelijkheid opgenomen om na ontheffing een schuilhut te bouwen van maximaal 12 m². Deze moet landschappelijk goed ingepast worden.
- In de toelichting is het definitieve ontwerp opgenomen voor de inrichting.

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Regels

Regels		49
Hoofdstuk 1	Inleidende regels	51
Artikel 1	Begrippen	53
Artikel 2	Wijze van meten	55
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	57
Artikel 3	Recreatie	57
Artikel 4	Water	59
Artikel 5	Waarde - Archeologie 2	60
Artikel 6	Waarde - Archeologie 6	62
Hoofdstuk 3	Algemene regels	65
Artikel 7	Anti-dubbelregel	65
Artikel 8	Algemene bouwregels	66
Artikel 9	Algemene afwijkingsregels	67
Artikel 10	Algemene wijzigingsregels	68
Artikel 11	Overige regels	69
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	71
Artikel 12	Overgangsrecht	71
Artikel 13	Slotregel	72

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

het bestemmingsplan 'Herinrichting De Nes' met identificatienummer NL.IMRO.0597.BPRIjs2019DeNes-VG01 van de gemeente Ridderkerk.

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels.

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of een figuur, waar gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 bebouwing

een of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

1.6 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.7 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.8 bevoegd gezag

bevoegd gezag zoals bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.9 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk.

1.10 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.11 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.12 bouwperceelgrens

een grens van een bouwperceel.

1.13 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten.

1.14 bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.15 dakvoet

de onderzijde van de laagste dakpan of onderrand van een andere vorm van dakbedekking.

1.16 extensieve dagrecreatie

activiteiten zoals wandelen, fietsen, vissen, zwemmen en varen waarvoor geen of slechts in beperkte mate voorzieningen noodzakelijk zijn.

1.17 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.18 hobbymatig gebruik

het gebruik van grond ten behoeve van activiteiten in een omvang die niet als bedrijfsmatig kan worden beschouwd.

1.19 hoofdgebouw

een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkste is.

1.20 landschapswaarde

de aan een gebied toegekende waarde, van het waarneembare deel van het aardoppervlak, die wordt bepaald door de herkenbaarheid en identiteit van onderlinge samenhang en beïnvloeding door niet-levende en levende natuur.

1.21 natuurwaarde

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de aanwezige flora en/of fauna.

1.22 nutsvoorzieningen

voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreducerstations, schakeluisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, telefooncellen, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie.

1.23 overkapping

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voorzien van een gesloten dak.

1.24 peil

- a. voor gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelegen op een afstand van 5 m of minder uit de bestemming 'Verkeer' of 'Verkeer - Verblijfsgebied': de hoogte van die weg;
- b. voor gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelegen op een afstand van meer dan 5 m uit de bestemming 'Verkeer' of 'Verkeer - Verblijfsgebied': de gemiddelde hoogte van het aangrenzend terrein.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand

de afstand tussen bouwwerken onderling en de afstand van bouwwerken tot perceelsgrenzen worden daar gemeten waar deze afstanden het kleinst zijn.

2.2 bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.4 diepte en breedte van een hoofdgebouw

De diepte en de breedte van een hoofdgebouw worden gemeten daar waar deze maten het grootst zijn, met dien verstande dat erkers en aan- en uitbouwen niet worden meegerekend.

2.5 goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.6 inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.7 oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Recreatie

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. de ontwikkeling , het behoud en herstel van potentiële en actuele landschappelijke en natuurwaarden;
- b. extensieve dagrecreatie;
- c. wateraanvoer, -afvoer en -berging;
- d. ter plaatse van de functieaanduiding 'rijbak': een paardrijbak;
- e. ter plaatse van de functieaanduiding 'specifieke vorm van recreatie - paardenstal': een paardenstal met aanverwante activiteiten;
- f. bijbehorende voorzieningen zoals een langzaamverkeersontsluiting, fietsvoorzieningen, wandel- en fietspaden, speelterreinen, bruggen, nutsvoorzieningen, groen, informatieborden, veeroosters en bankjes.

3.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

- a. op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
- b. in afwijking van het bepaalde onder a mag ter plaatse van de 'specifieke vorm van recreatie - paardenstal' uitsluitend binnen het bouwvlak een paardenstal worden gebouwd met een maximale goothoogte van 3 meter en een maximale bouwhoogte van 5 meter;
- c. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 3 m.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 3.2 ten behoeve van de bouw van een schuilstal buiten het bouwvlak, met inachtneming van het volgende:

- a. de schuilstal mag uitsluitend gebruikt worden voor het houden van dieren ten behoeve van begrazing;
- b. de schuilstal dient noodzakelijk te zijn vanuit het oogpunt van dierwelzijn;
- c. de oppervlakte mag niet meer dan 12 m² bedragen;
- d. de bouwhoogte niet meer dan 3 m bedragen;
- e. de schuilstal is gelegen op een afstand van ten minste 50 m van een bestemmingsvlak met de bestemming Wonen;
- f. bij de schuilstal dient ten minste 0,75 ha (7.500 m²) aaneengesloten grond te behoren (en ter plaatse beschikbaar is), waarop de schuilstal wordt gebouwd;
- g. de schuilstal dient voorzien te worden van een goede landschappelijke inpassing.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Ter plaatse van de functieaanduiding 'specifieke vorm van recreatie - paardenstal' geldt dat de functie uitsluitend voor hobbymatig gebruik uitgevoerd dient te worden, wat betekent dat:

- a. het aantal paarden en pony's ten hoogste 6 bedraagt;
- b. de activiteit wordt uitgevoerd door de eigenaar van het perceel;
- c. geen sprake is van verkoop van paarden en pony's;
- d. de gestalde paarden en pony's niet door derden worden bereden in ruil voor een vergoeding;
- e. geen stallen worden verhuurd aan derden.

Artikel 4 Water

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. de wateraanvoer en -afvoer, alsmede voor de waterberging;
- b. oevers;
- c. verkeer te water.

4.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

- a. op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
- b. duikers, waterovergangen, keermuren voor de waterbeheersing, oeverbeschoeiingen en andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde mogen worden gebouwd;
- c. ter plaatse van de aanduiding 'brug' bedraagt de doorvaarthoogte van een brug, ten minste 1,15 m ten opzichte van het plaatselijk geldende peil;
- d. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen worden gebouwd indien en voor zover deze noodzakelijk zijn voor oeververbindingen, de veiligheid van het verkeer te water of voor een doelmatig kwaliteit- en kwantiteitsbeheer van het oppervlaktewater;
- e. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 3 m.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 2

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 2' aangewezen gronden zijn – behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) – mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden ter plaatse van terreinen met een hoge archeologische verwachtingswaarde.

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

- a. op deze gronden mogen ten behoeve van de in lid 5.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
- b. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag – met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels – uitsluitend worden gebouwd, indien:
 1. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
 2. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
- c. het bepaalde in dit lid onder b.1 en b.2 is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
 1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
 2. een bouwwerk met een oppervlakte van ten hoogste 100 m²;
 3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 0 cm en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.3.1 Aanlegverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologie 2' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- a. het uitvoeren van groundbewerkingen op een grotere diepte of hoogte dan 0 cm waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
- b. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op een of ander wijze indrijven van voorwerpen;
- c. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
- d. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
- e. het aanleggen van ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

5.3.2 *Uitzondering op het aanlegverbod*

Het verbod van lid 5.3.1 is niet van toepassing, indien de werken en werkzaamheden:

- a. noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bouwplan waarbij lid 5.2 in acht is genomen;
- b. een oppervlakte beslaan van ten hoogste 100 m²;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan;
- d. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.
- e. gericht zijn op het normale onderhoud, gebruik en beheer van de betreffende gronden;
- f. plaatsvinden in bestaande weg- en leidingcunetten.

5.3.3 *Voorwaarden voor een omgevingsvergunning*

De werken en werkzaamheden, zoals in lid 5.3.1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden aan de hand van nader archeologisch onderzoek kan aantonen dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden aanwezig zijn. Voorts zijn de werken en werkzaamheden toelaatbaar, indien:

- a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
- b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de activiteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige.

Artikel 6 Waarde - Archeologie 6

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 6' aangewezen gronden zijn – behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) – mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarde ter plaatse van terreinen met een lage archeologische verwachtingswaarde.

6.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

- a. op deze gronden mogen ten behoeve van de in lid 6.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
- b. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag – met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels – uitsluitend worden gebouwd, indien:
 1. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
 2. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
- c. het bepaalde in dit lid onder b.1 en b.2 is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
 1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
 2. een bouwwerk met een oppervlakte van ten hoogste 200 m²;
 3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper zijn dan de huidige onderwaterbodem en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

6.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.3.1 Uitvoeringsverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologie 6' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- a. het uitvoeren van groundbewerkingen op een grotere diepte dan de huidige onderwaterbodem, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
- b. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op een of ander wijze indrijven van voorwerpen;
- c. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
- d. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
- e. het aanleggen van ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

6.3.2 *Uitzondering op het uitvoeringsverbod*

Het verbod van lid 6.3.1 is niet van toepassing, indien de werken en werkzaamheden:

- a. noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bouwplan waarbij lid 6.2 in acht is genomen;
- b. een oppervlakte beslaan van ten hoogste 200 m²;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan;
- d. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.
- e. gericht zijn op het normale onderhoud, gebruik en beheer van de betreffende gronden;
- f. plaatsvinden in bestaande weg- en leidingcunetten.

6.3.3 *Voorwaarden voor een omgevingsvergunning*

De werken en werkzaamheden, zoals in lid 6.3.1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden aan de hand van nader archeologisch onderzoek kan aantonen dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden aanwezig zijn. Voorts zijn de werken en werkzaamheden toelaatbaar, indien:

- a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
- b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de activiteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Voldoende parkeergelegenheid

- a. Bij een omgevingsvergunning wordt aan de hand van op dat moment van toepassing zijnde beleidsregels bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid.
- b. Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in sub a en worden toegestaan dat in minder dan voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits dit geen onevenredige afbreuk doet aan de parkeersituatie.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Afwijken van maten

Het bevoegd gezag kan - tenzij op grond van hoofdstuk 2 reeds afwijking mogelijk is - bij een omgevingsvergunning afwijken van de regels voor:

- a. afwijkingen van maten (waaronder percentages) met ten hoogste 10%;
- b. overschrijding van bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen ten hoogste 3 m bedragen en het bouwvlak mag met ten hoogste 10% worden vergroot.

De bevoegdheid tot afwijken wordt niet gebruikt, indien daardoor onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de ingevolge de bestemming gegeven gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en bouwwerken.

Artikel 10 Algemene wijzigingsregels

10.1 Overschrijding bestemmingsgrenzen

Het college van burgemeester en wethouders kan de in het plan opgenomen bestemmingen wijzigen ten behoeve van overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein. De overschrijdingen mogen echter ten hoogste 3 m bedragen en het bestemmingsvlak mag met ten hoogste 10% worden vergroot.

Artikel 11 Overige regels

11.1 Werking wettelijke regelingen

De wettelijke regelingen waarnaar in de regels wordt verwezen, gelden zoals deze luiden op het moment van vaststelling van het plan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

Voor bouwwerken luidt het overgangsrecht als volgt:

- a. een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
 1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 2. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is tenietgegaan;
- b. het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van dit lid onder a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in dit lid onder a met maximaal 10%;
- c. dit lid onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

Voor gebruik luidt het overgangsrecht als volgt:

- a. het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
- b. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in dit lid onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
- c. indien het gebruik, bedoeld in dit lid onder a, na het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;
- d. dit lid onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 13 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: 'Regels van het bestemmingsplan Herinrichting De Nes'.

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Verbeelding

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

R Recreatie

WA Water

Dubbelbestemmingen

WR-A-2 Waarde - Archeologie 2

WR-A-6 Waarde - Archeologie 6

Funcieaanduidingen

(br) brug

(rbk) rijbak

(sr-ps) specifieke vorm van recreatie - paardenstal

Bouwvlakken

bouwvlak

GEMEENTE RIDDERKERK

Herinrichting De Nes

bestemmingsplan

project	20190799	vastgesteld	07-07-2020
formaat	A2	ontwerp	13-12-2019
schaal	1:1000	voorontwerp	-----
kaart	1/1	concept	05-07-2019
getekend	K. Heijmeriks		
idn	NL.IMRO.0597.BPRijs2019DeNes-VG01		

Rho
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

w www.rho.nl
e info@rho.nl

Rho

—
**ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE**